

Dies 6 i 7 de juny

*Dedicat a Josep M. Vilà i Saliner (1889-1969)
i a Josep M. Vilà i Comas (1922-1959)*

SERVEI MUNICIPAL D'AIGÜES

Sorea

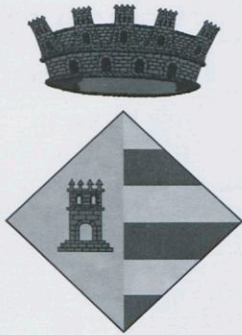
Ronda del Padró, 5
17130 L'ESCALA

Tel. 972 77 16 24 / 972 77 27 31

Passeig del Mar, 4
17130 L'ESCALA (Girona)

Tel. 972 77 02 89 - 972 77 06 66
Fax 972 77 32 97

Convit a l'Aplec

Benvolguts sardanistes,

Com cada any ens trobem a les portes d'una nova edició de l'Aplec de la Sardana de l'Escalona que aquest any arriba a la 34a edició. Enguany a més, tots els sardanistes i escalencs en general, ens felicitem per la bona notícia que ens arribava el dia 26 d'abril a Mataró, quan ens proclamaven Ciutat Pubilla de la Sardana 2010.

De ben segur un reconeixement que servirà per potenciar encara més la cultura popular, tan rica a l'Escalona.

Un reconeixement merescut per la llarga trajectòria de la nostra Vila en el món sardanista, al qual ha aportat molts compositors i músics, alhora que els amants de la nostra dansa han sabut mantenir viva les arrels sardanistes escalenques.

Enguany l'aplec es dedica a dos músics escalencs, Josep Ma. Vilà i Saliner i el seu fill Josep Ma. Vilà i Comas, amb motiu de la celebració del 40è aniversari de la mort del pare i el 50è del fill.

Volem fer arribar l'enhonorament també al CER, pels seus 40 anys des de la fundació de l'entitat com es coneix actualment, i que al llarg de molts anys van ser els organitzadors dels actes de l'Aplec de la Sardana.

Us desitjo que tots plegats puguem gaudir d'aquesta diada sardanista i us convido a participar en les diverses audicions que tindran lloc al Passeig Lluís Albert, acompanyats de tots els visitants que cada any, fidels, ens visiten.

L'Alcalde
Estanislau Puig i Artigas
L'Escalona 7 de juny de 2009

Restaurant - Pizzeria

VOLANTÍ

GELATERIA - CAFETERIA - CREPERIA

*Terrassa sobre el mar
Menús especials per a grups
i reunions*

Ronda de l'Olla - Tel. i fax 972 770 728
17130 L'ESCALA (Alt Empordà) Girona

INSTITUT LAURA

BELLESA I
ESTÈTICA

Depilacions
Tractaments facials i corporals
Manicura - Estètica del peu
Maquillatge - Solàrium vertical

C/ Sta. Màxima, 38 B - L'ESCALA
Tel. 972 772 396

*Novetats - teixits
articles per a la llar*

Casa Puig Giralt

Pintor Massanet, 6-8 - Enric Serra, 4
Telèfon: 972 774 592
17130 L'ESCALA

RENAULT

Closa d'en Llop, s/n
Tel. 972 772 301 - Fax 972 774 227
17130 L'ESCALA (Girona)

**REPARACIONS
COPEI I TROFEUS ESPORTIUS**

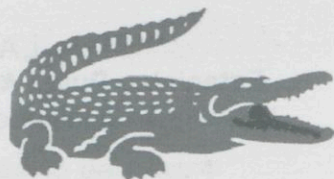
C. Pintor Joan Massanet, 26 - 17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 770 548

AUTO ESCOLA MARINA

Estem al vostre servei:
Martí Moreno - Emili Serra

Avda. Ave Maria, s/n - 17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 770 678
17130 L'ESCALA

BOUTIQUE LACOSTE

C/ del port, 23 Tel 972 774946
L'ESCALA (ALT EMPORDÀ)

**Finques
BALLESTA**

Agència Immobiliària

**VENDA - LLOGUER - ADMINISTRACIONS
COMUNITATS - ASSEGURANCES**

www.fiquesballesta.com

Avgda. Riells, 46 A - Tel. 972 770 104
17130 L'ESCALA

ROSA CASADEVALL i RUEDA
Pubilla de la Sardana 2008

vicens lavado

TAXI L'ESCALA

Vehicle 6 places

SERVEIS:

SEGURETAT SOCIAL, MÚTUES - PARTICULARS

C. de la Torre, 50 - 17130 L'ESCALA

Tel. mòbil: 630 672 184

Particular: 972 771 521

AYUNTAMIENTO DE L'ESCALADEU - L'ESCALA I HVIBES

**L'AnXova
Milionària**

C/ Enric Serra, 9 bis
17130 L'ESCALA
ALT EMPORDÀ (Girona)
Tel. 972 77 05 52
Fax 972 77 44 66

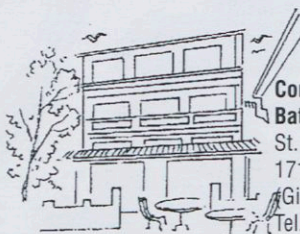

VIATGES I ACTIVITATS MARÍTIMES

C/ Maranges, 3 - Tel. 972 773 797 - Fax 972 770 332

17130 L'ESCALA - Web: creuers-marenostrium.com

HOTEL **RÍOMAR**

Comunions

Batejos i Noces

St. Martí d'Empúries

17130 L'ESCALA

(Girona - Costa Brava)

Tel. 972 77 03 62

Fax 972 77 03 58

FORN

EL PILANET

Camps del Pilans
L'ESCALA

F U S T E R I A

Geli-

TOT EN FUSTA

C/ Closa d'en Llop, 3 - 17130 L'ESCALA
Tel/Fax 972 770 347

VIVERS I GARDEN

MONER SL

Tel. 972 771 326 - Fax 972 771 390

Ctra. d'Orriols, 15 - 17130 L'ESCALA

RESTAURANT

Menús diaris i de cap de setmana

HOTEL

Habitacions amb vistes al mar

UNDEGROUND

L'última copa al disco-Pub

RALLYE

RESTAURANT - HOTEL

Avda. Ave Maria, 1 - L'ESCALA - girona - Tel. 972 770 245 www.rallyehotel.es

Escalenques, escalencs, visitants, lectors i sardanistes:

Sembla que era ahir que parlàvem amb vosaltres pel nostre Aplec de la Sardana i ja ha tornat a passar un any i us fem arribar, a mans vostres, una nova edició d'aquest llibret sardanista. Nosaltres tornem a unir esforços, els del CER i els de l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu, sobretot enguany, que tenim dues efemèrides respectives a celebrar.

La primera és la celebració dels 40 anys des que es va fundar el Centre Esportiu i Recreatiu, que uns anys abans es formà com a Club de Tennis Taula. Va ser precisament en el si de l'entitat que, aquell mateix 1969, es fundà la secció sardanista que fou l'encarregada de recuperar o engegar nombrosos projectes sardanistes que encara avui dia es mantenen, com el propi aplec.

Aquest 2009, però, també hi ha una efemèride sardanista doble a recordar i vinculada a una de les nissagues escalenques més musicals: els Vilà. Com que a en Jaume Vilà i Comas (1917-1977) ja se li dedicà, a títol pòstum, l'aplec de 1978, en aquesta 34a edició del mateix es retrà homenatge al seu progenitor, el trompetista i compositor de sardanes Josep Ma. Vilà i Saliner (1889-1969), amb motiu dels 120 anys del naixement i els 40 anys de la seva defunció, i al seu germà, en Josep Ma. Vilà i Comas (1922-1959), excel·lent instrumentista que, de no haver estat per una mort prematura, ens atrevim a pensar que hauria estat un dels millors fiscornaires de tota la història i de Catalunya.

I no podem acabar aquesta breu presentació sense fer referència a l'esdeveniment que marcarà la nostra població a partir del proper abril de 2010, quan l'Escala serà declarada com a Ciutat Pubilla de la Sardana 2010, rellevant a la ciutat de Mataró, que ho és enguany. Les dues entitats que signem l'escrit ens implicarem a fons en aquest projecte, si així se'ns demana.

De moment, xaleu de valent amb els actes sardanistes que s'han organitzat pels dies 6 i 7 de juny pel nostre aplec, que enguany presenta novetats destacades.

Us hi esperem!!!

La Comissió Organitzadora

Terrassa davant del mar
Parc Infantil

L'ANTIQUARI

Restaurant . Pizzeria

Passeig de Riells, 58 - Tel. 972 77 28 86 - 17130 L'Escala

PASTISSERIA EMPORI
BENJAMÍ GALLEGOS

També tenim:

- Pastes salades.
- Rebosteria fina i de full.
- Coques de briox i fruita farcides de crema.

Reserveu les vostres coques per a revetlles!

i altres productes artesans

Especialitat Esculls de l'Escala

Maranges, 14 • Tel. 972 770 089 • L'ESCALA

"la Caixa"

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

ELS DOS JOSEPS MARIES, PARE I FILL

Enguany, any 2009, es compleixen 40 anys des que ens abandonà el trompetista i compositor Josep Ma. Vilà i Saliner i 50 anys de la mort del seu fill fiscornaire, en Josep Ma. Vilà i Comas. És per aquest motiu que la 34a edició de l'aplec que es celebrarà els és atribuïda, per la seva dedicació plena a l'antiga formació de *La Principal de l'Escala* i per la seva contribució al conjunt del patrimoni musical escalenc.

Per tant, en les properes línies trobareu una síntesi de les carreres vitals de cadascun dels homenatjats enguany, dades majoritàriament extretes del llibre *L'Escala des de l'empostissat. Història de La Principal de l'Escala i les altres formacions locals*. Vull fer constar, però, que molta d'altra informació que aquí figura m'ha estat amablement proporcionada per tot un seguit de persones, a qui els ho agraeixo profundament; aquestes són: Pere Ros i Aulet de l'Armentera, Jaume Mas i Bango, Francesc Sala i Sastre, Joaquim Armengol i Llach, Joaquim Molinas i Torres, Jordi Piqué i Sagraera, les famílies Vilà-Mas i López-Vilà i, sobretot, l'*Anita* Vilà i Comas, servadora de la memòria de la família Vilà-Comas.

Josep Ma. Vilà i Saliner (1889-1969)

Josep Ma. Vilà i Saliner, fill de Salvi Vilà i Puig, més conegut com en *Salvi Revisor*, i de Caterina Saliner i Oliveras, va néixer a la veïna població de l'Armentera el dissabte 2 de novembre de 1889, concretament a l'antic carrer de Mossèn Cinto (actual carrer de l'Ajuntament), on els seus pares gestionaven l'administració de correus. De jovenet sentí interès per la música, com tota la seva família per via materna, i ben aviat començà a rebre les primeres lliçons musicals de l'armenterenc Joan Duran i Deulofeu, l'avi Duran *El Rei*, d'ofici barber i que ensenyava a la seva casa de l'antic carrer de la Mar (actual carrer Major).

La professió del seu pare, que era carter, va facilitar que en Josep Ma., tot i les primeres nocions rebudes, ben aviat es traslladés a l'Escala, on amplià les lliçons musicals de solfeig amb en Josep Vicens i Juli, el *Xaxu* (1870-1956). La vinguda a l'Escala durant el període de formació musical, alhora que aprenia l'ofici de sabater, no li comportà pas cap molèstia, ja que si li calgué hostatjar-se ho féu a la casa que la seva cosina, Francesca Llop i Saliner, tenia al capdamunt del carrer de Gràcia. Posteriorment, amplià estudis d'harmonia i piano anant amb bicicleta fins a Torroella de Montgrí, encara que s'especialitzà en un sol instrument que mai més abandonà: la trompeta.

L'any 1906, encara amb 16 anys, fou un dels cofundadors de *La Principal de l'Escala*, juntament amb els escalencs Josep Vicens, Adolf

"En aquest immoble, situat a l'actual carrer de l'Ajuntament de l'Armentera, nasqué en Josep Ma. Vilà i Saliner (col. de l'autor)".

Tasis o Patrici Simon, formació que féu la competència a la veterana i experimentada cobla escalenca *L'Aliança*, a la qual més tard substituí. Hi ocupà la 2a plaça de trompeta al costat d'en Simon, que tenia la primera cadira, i va ser amb l'experiència adquirida en els rengles de la formació musical, i després d'haver-se esforçat molt en l'aprenentatge, que assolí la categoria de mestre compositor quan comptava 18 anys. El primer document que ho demostra és una reducció a piano de la sardana *Records del Canigó* de Josep Vicens Xaxu, una reducció que féu, com en moltes ocasions, el mateix Josep Ma. Vilà i que es troba entre el fons de l'antiga *Principal de l'Escala*, conservat a l'arxiu de l'Agrupació Sardanista Escalenca *Avi Xaxu*. A la portada de la partitura hi figura escrita la següent inscripció: "*Propietat d'en Josep Mª Vilà, professor de música. Armentera, 25 d'octubre de 1908*".

Durant el setembre de 1911 fou cridat a files i destinat a Ceuta, a la qual arribà, després d'un llarguíssim viatge, per integrar-se a la Secció de Música del "*Regimiento de Infantería Serrallo del 69*". Va ser a la ciutat afroespanyola on coincidí amb l'industrial surer i compositor palafrugellenc Amadeu Roig i Vergés (1862-1947), del qual copià les sardanes *Anem a la festa* i *Catalònia* al final d'octubre del mateix 1911. En Josep Ma. es llicen-

cià en el novembre de 1913 i, durant els 2 anys que estigué de servei i formà part de la banda militar, no desaprofità pas el temps, ja que copià i féu instrumentacions i arranjaments de peces de concert i per a orquestra, especialment de trompeta, d'altres autors (Enrique Galvis, Bartolomé Pérez Casas, Bellini o Theodor Hoch), les quals adaptà perquè la formació escalenca pogués interpretar-les al seu retorn. Això no obstant, el fet més destacable d'aquest breu parèntesi lluny de casa seva fou que es decidí a compondre una peça per a orquestra, concretament un vals amb variacions per a cornetí, datat a Ceuta l'1 d'agost de 1912 i que titulà *Recordo Catalunya*.

De retorn a la llar, la seva vinculació amb l'Escala encara augmentà més, ja que novament ingressà als rengles de la formació escalenca, ara com a 1r trompeta i solista, al costat d'en Francesc Ballesta i Molinas, en *Xicu Calafat* (1889-1956), que en feia el 2n. Aquest fet li permeté renovar els contactes amb Maria Àngela Comas i Fornés (1891-1987), filla de

"Grup de joves escalencs el 1910. Al centre, assegut, Josep Ma. Vilà Saliner (J. Esquirol; col. J. Clos)".

Francesc Comas i Callol i Carme Fornés i Ramis, escalenca que conegué abans de partir al servei militar i amb qui, després del festeig, es casà el dimecres 2 de desembre de 1914. En un primer moment el jove matrimoni fixà el domicili a l'Armentera, però poc temps després es traslladà a l'Escala, fixant residència i negoci (sabateria) al carrer de la Riera cantonada amb la plaça Víctor Català. De la unió del matrimoni nasqueren 5 fills: Jaume (1917-1977), Anna (1920-), Josep Ma. (1922-1959) i Ma. Assumpció (1924-1988), dels quals en Josep Ma. fill fou fiscornaire i en Jaume, el primogènit, també fou trompetista i compositor.

Fins a 1929, quan es dissolgué per primera vegada, en Josep Ma. Vilà fou un dels puntals de *La Principal de l'Escala*, dirigida primer pel Xaxu i després per en Francesc Sala i Flaqué, en *Xiquet* (1894-1939). Durant aquest primer període, tres fets es podrien destacar. El primer d'ells seria l'accident que patí per la festa major d'Avinyonet de Puigventós el juliol de 1920, tal com recollí la revista escalenca *Costa Brava*, editada a l'Escala entre 1919 i 1921; l'edició en qüestió (núm. 24, 30-07-1920, pàg. 8) comentava: *"DESGRACIA.- A Avinyonet, on era a tocar la cobla orquestra d'aquesta vila durant els dies 25 i 26 del present mes, tingué la desgràcia*

"Carnet de La Principal de l'Escala per a la temporada 1923-24. Vegi's el cuidat bigoti d'en Josep Ma. Vilà (V. Fargnoli; col. família Sala-Puig)".

de caure d'un terradet d'uns quatre metres d'alçada, el professor de cornetí i particular amic, En Josep M.ª Vilà, essent conduït a son domicili de La Escala amb un auto, acompanyat d'alguns companys d'orquestra. Rebé fortes contusions, si bé no's fracturà res, per a lo qual es de creure que l'accident no tindrà conseqüències greus, lo que de tot cor desitgem". Per sort, aquest incident sols suposà que l'estiu d'aquell 1920 la cobla escalenca limités el radi d'acció de les seves contractes.

La segona qüestió fou que en Josep Ma. causà baixa per la temporada 1924-25 per motius personals i laborals i fou substituït, per un any, pel músic cervianenc Llorenç Cotxo i Ventalló (1892-1968). I al seu retorn, heus ací el tercer motiu, de caire més anecdòtic, que fou que reingressà, tal com evidencia el carnet de 1925-26, sense ostentar el bigoti que durant tants anys l'havia acompanyat, encara que se'l deixà novament (es veu en el carnet de 1926-27) i, a partir de 1927, ja no el tornà a dur mai més.

El març de 1929, arran de la dissolució de *La Principal de l'Escala*, inicià una altra etapa musical, ja que, junt a 3 companys de la dissolta cobla (en Ramon Tasis i Tutau, en Francesc Sala i Flaqué i en *Pepet* Ferer), fou un dels cofundadors de la cobla *Emporitana de Verges*, formació de 2a categoria i que el 1932 passà a 1a, en la qual féu de 1r trompeta a les

"Carnet de La Principal de l'Escala per a la temporada 1925-26 i amb en Josep Ma. Vilà ja sense bigoti (V. Fargnoli; col. D. Hereu)".

sardanes i de solista d'instrument al concert i al ball. Dóna la casualitat que aquell mateix any (1932) ingressà a l'*Emporitana* com a 2n trompeta i piano en Jaume Vilà que, a les portes de complir 15 anys i després de passar una temporada a la cobla *Vergelitana*, passava a estar al costat i sota la tutela del seu pare.

"Carnet de L'Emporitana de Verges per a la temporada 1932-33 amb en Josep Ma. Vilà i el seu fill Jaume com a 1r i 2n trompeta, respectivament (V. Fagnoli; col. F. Sala)".

Alhora que formava part dels rengles de la cobla de Verges, es començà a desenvolupar la faceta política d'en Josep Ma., ja que a l'inici de la II República s'afilià al novell partit d'ERC. Fou tal la seva implicació i compromís amb la vila marinera que, fins i tot, arribà a ser conseller de sanitat al consistori escalenc presidit per Francesc Salvat i Granés, encara que fou un càrrec fugaç, ja que tan sols l'ocupà durant 4 mesos, concretament del dimecres 27 de gener al divendres 21 de maig de 1937. Aquest fet li evità formar part del govern municipal quan entraren les tropes franquistes a l'Escala el dimecres 8 de febrer de 1939.

Després del parèntesi de la guerra civil, *La Principal de l'Escala* es reorganitzà novament i en Josep Ma. Vilà fou el 1r trompeta a les sardanes i al concert i el 2n trompeta al ball, situació que lleugerament es modificà el 1943 quan el seu fill Jaume tornà del 2n servei militar al qual fou obligat i que no s'alterà ni amb la incorporació d'en Josep Figueras i Bahí, en

Pepet Buach (1907-2007), el 1951; a partir de 1943, per tant, fou 1r trompeta a les sardanes i 2n trompeta al concert i el ball, en benefici del seu hereu.

En Josep Ma. Vilà i Saliner es jubilà el març de 1957, als 68 anys, quan es dissolgué per segona vegada *La Principal de l'Escala*, formació a la qual es lliurà amb cos i ànima des de la seva fundació el 1906. A partir de llavors, arribaren els anys d'innactivitat, encara que sabé gaudir dels plers de l'Escala i de la seva vellesa fins que el seu alè s'apagà amb l'inici d'una nova temporada, el dissabte 1 de març de 1969.

Tal com es documenta, des de 1908 fou professor de música i tingué nombrosos deixebles, com els seus dos fills, el jove escalenc Francesc Sala i Sastre, en Miquel Cassú, de Torroella de Fluvià, o la Pepita Sureda, de ca la Gamba, entre d'altres. Tanmateix, mereix especial atenció l'armenterenc Josep Ros i Quer (1904-1965) que, tot i que a partir dels 10 anys féu el solfeig amb l'avi Duran, a partir dels 15 es traslladà amb bicicleta de forma sovintejada a l'Escala i, alhora que aprenia l'ofici de sabater amb en Josep Ma., també aprenia a tocar la trompeta; en Ros va debutar a *La Lira* de Granollers als 18 anys, encara que exercí la seva carrera musical entre *La Selvatana* i *La Principal de Cassà*.

Encara que en Josep Ma. obtingué el títol de mestre compositor als 18 anys, la seva primera composició conservada és el vals *Recordo Catalunya*, datat l'agost de 1912. Cal esperar 1 any, concretament fins l'agost de 1913, per documentar la seva primera peça com a compositor de sardanes, de les quals es coneixen una trentena de títols. Heus aquí la relació amb la informació corresponent:

Títol	Estrena	Altres
A Núria saltant	1932	
Anem a la festa	1935	
Anita	1935	Dedicada a la seva filla gran, Anna.
Aromes del Queralt	Estiu de 1944	Lloc referenciat: Berga.
Assumpció	1946	Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> . Dedicada a la seva filla petita Ma. Assumpció.
Branca florida	20-7-1947	Sardana amb un destacat cant de tenora. Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> al carrer Vallespir de Barcelona.
Cançó llunyana	1951	Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> .
Cant a l'Empordà	23-7-1950	Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> a Sabadell. Amb lletra d'Emili Beneit.

Dolç record	1934	
Donzella enamorada	1934	
Els dos enamorats	1934	Obligada de tenora i tible.
Ès ella!	1941	Amb una destacada melodia de tible.
Flor que neix	1933	
Gentil primavera	1940	Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> .
Hivern	1932	Amb lletra de Francesca Samuntà.
Idil·li festiu	1933	
Ja soc aquí!	1946	Sardana obligada de fiscorn. Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> . Dedicada al seu fill Josep Ma.
La festa del poble	1935	
La font de l'amor	1933	Amb lletra de Francesc Mas i Abril.
La font d'en Carbó	1936	
La pubilla catalana	1936	
L'aplec de Sant Martí	1936	Estrenada per la cobla <i>Emporitana</i> de Verges a Arenys de Munt. Referent a l'Aplec de St. Martí d'Empúries.
Lluny de ma terra	2-8-1913*	Composada la citada data, mentre feia el servei militar a Ceuta. Dedicada al seu amic Miquel Palau i Llor
Maria Teresa	1943	Estrenada per <i>La Principal de l'Escala</i> . Dedicada a Ma. Teresa Compte de l'Armentera, alumna del seu fill Jaume.
Matí de festa		
Muntanyes regalades		
Pirineu	Abril-maig de 1945	Estrenada a Berga per <i>La Principal de l'Escala</i> . Dedicada al Sr. Jaume Sala, de Berga, fabricant de l' <i>Anís Pirineo</i> .
Posta de tardor	1932	Amb lletra de Joan Arús.
Retorn a la llar	1933	
Riallera	1934	Obligada de tible.
Somni d'amor	1935	

Josep Ma. Vilà i Comas (1922-1959)

Josep Ma. Vilà i Comas nasqué el dimarts 18 d'abril de 1922 i fou el tercer fill de Josep Ma. Vilà i Àngela Comas. Com a fill de músic, fou iniciat en aquest camp pel seu progenitor, qui li inculcà les lliçons de solfeig i l'inicià en el maneig del fiscorn, encara que posteriorment es perfeccionà en la utilització d'aquest instrument i amplia estudis per tocar el trombó de vares i el violí.

En un principi, a partir de l'abril de 1939, amb la reorganització de *La Principal de l'Escala*, havia d'ingressar com a 2n fiscorn al costat de Francesc Sala i Flaqué, que havia d'actuar com a director de la formació i 1r fiscorn. Malauradament, el bombardeig que patí l'Escala el migdia del dilluns 23 de gener de 1939 (del qual s'han complert 70 anys) va segar la vida del director de l'orquestra. Aquest fet, però, motivà que el jove Josep Ma. Vilà i Comas, que prometia molt com a instrumentista, hagués d'ocupar la 1a cadira, ja que la 2a posició passà a ostentar-la, a causa de la seva avançada edat, el veterà músic i compositor castelloní Josep Blanch i Reynalt (1888-1954), que fou qui desenvolupà les tasques de direcció a l'hora del concert. Per tant, a partir de llavors, en Josep Ma. sempre tocà el 1r fiscorn a les sardanes, el fiscorn a l'orquestra (concert i processons) i el trombó de vares o el violí a l'hora del ball.

"Carnet-pòster de La Principal de l'Escala per a la temporada 1942-43. A dalt, al centre, un jove Josep Ma. Vilà i Comas, i a baix, a la dreta, el seu pare (col. M. Font)".

Passada la Festa Major de l'Escala de 1942, el jove escalenc Francesc Sala i Sastre substituï Blanch en la posició de 2n fiscorn, per culpa d'una malaltia del veterà músic, i, a partir de llavors fou qui formà parella amb en Josep Ma. en els rengles de la formació escalenca. Un any més tard, després de la Festa Major de 1943 i de forma inesperada, fou cridat a files del

servei militar i fou destinat a la Vall d'Aran, concretament a Vielha, on, amb el seu fiscorn, formà part de la Banda Militar durant 27 mesos. Durant la seva absència (és a dir, des d'octubre de 1943 i fins al febrer de 1946) la vacant fou ocupada pel llançanenc Salvi Pumareda i Ferrer (1894-1971), que el substituï en totes les seves posicions instrumentals.

Un cop llicenciat, el febrer de 1946, tornà a l'Escala per reingressar a *La Principal*, un retorn molt esperat per tots els seus companys músics, tota la seva família i, sobretot, pel seu pare. Tan anhelat era el retorn que el seu progenitor havia compost una sardana obligada de fiscorn especialment per a ell i per al seu lluïment, però no li havia posat títol. En donar-la-hi, en Josep Ma. pare li digué que hi posés el títol que volgués, ja que havia esperat a batejar-la perquè fos una sorpresa. El fill, al veure-ho, li digué: "*Has esperat per donar-me-la? Doncs ja sóc aquí!*", i aquesta exclamació, "*Ja sóc aquí!*", fou el títol que s'assignà a la sardana, la qual estrenà *La Principal de l'Escala* aquella temporada 1946-47.

Reincorporat de bell nou als rengles del conjunt escalenc, novament formà parella amb el jove Francesc Sala, però també participà el maig de 1946 en el primer viatge que *La Principal* féu a Madrid, acompanyant l'esbart de Sabadell; en el segon, el juny de 1949, amb el de Figueres, i al novembre de 1950 a Prada de Conflent. Durant aquest període, en Josep

"Processó de Corpus de 1948. Al centre, en primer terme, en Josep Ma. amb el seu fiscorn (col. R. Sabadí)".

Ma. Vilà i Comas també fundà la seva família, ja que, després del festeig tradicional, el dissabte 16 d'octubre de 1948 es casà amb Rosa Mas i Pons, matrimoni del qual nasqué un únic fill, Josep Ma. també, que vingué al món el diumenge 6 de novembre de 1949.

Al carrer del Perxel, al costat de la casa del seu cunyat Jaume Mas i Pons, en Jaume Mero, establí el seu nou domicili conjugal, on assajava molt amb el fiscorn i els altres instruments. En Jaume Mas i Bango m'explicà que quan ell era molt petit, els seus pares el deixaven amb en Josep Ma., que li era oncle, mentre aquest feia els exercicis i assajava les sardanes i que, quan l'infant estava completament adormit, el seu oncle entonava la *Cançó de bressol* de Johannes Brahms, fet que significava que ja el podien anar a buscar.

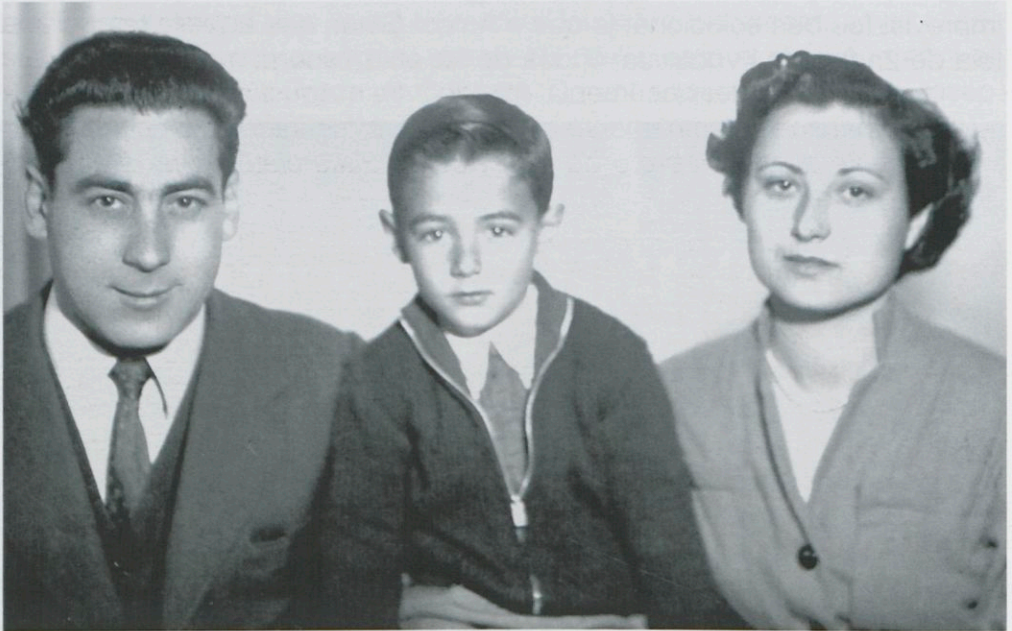
Durant tota aquesta etapa s'afiançà fortament al seu instrument i a la seva posició, ja que esdevingué un excel·lent instrumentista, però la felicitat familiar i l'èxit musical es començaren a eclipsar anys més tard, al final de juny de 1954, quan caigué malalt i hagué de ser hospitalitzat durant un temps, encara que no li saberen diagnosticar el motiu. Aquell obstacle imprevist fou ben solucionat ja que n'Antoni Giner, que aquella temporada feia de 2n fiscorn i vocalista, li tocà de fer el 1r fiscorn, mentre passava a

"Una de les últimes cercaviles de La Principal de l'Escala l'estiu de 1956. Entre d'altres músics, hi destaquen l'Avi Vilà, en Jaume i en Josep Ma (col. E. Estragués)".

ocupar provisionalment la 2a plaça en Miquel Cassú. Un cop restablert, l'octubre d'aquell mateix 1954 en Josep Ma. Vilà reingressà novament als regles escalencs, encara que des de llavors el seu estat de salut no fou el mateix, ja que anà malaltejant regularment i el mal se li estengué per tota la còrpora. Prova d'aquest fet fou que en la Festa Major de l'Escala de 1956, mentre la cobla local interpretava una sardana amb un destacat cant de fiscorn, en Josep Ma. no pogué acomplir la seva tasca; l'excusa que llavors es donà fou que se li havia quedat clavat un pistó de l'instrument, encara que la realitat era una altra.

En dissoldre's *La Principal de l'Escala* al final de febrer de 1957, juntament amb el seu germà Jaume, passà a ser el 1r fiscorn de *La Principal de Figueres* fins al febrer de 1959, quan es veié obligat a abandonar pels citats problemes de salut. Malauradament, la seva vida no es perllongaria gaires mesos més, ja que morí el dissabte 24 d'octubre de 1959 víctima d'una leucèmia no diagnosticada i que l'havia anat consumint de forma lenta i silenciosa.

"La família Vilà-Mas (en Josep Ma, en Josep Ma. fill i la Rosa) en una fotografia presa a Figueres el 27 d'abril de 1954 (col. família Vilà-Mas)".

Jordi Gallegos i Córdoba

Llicenciat en Història

TOT ALLÒ QUE S'HA OCULTAT SOBRE PEP VENTURA

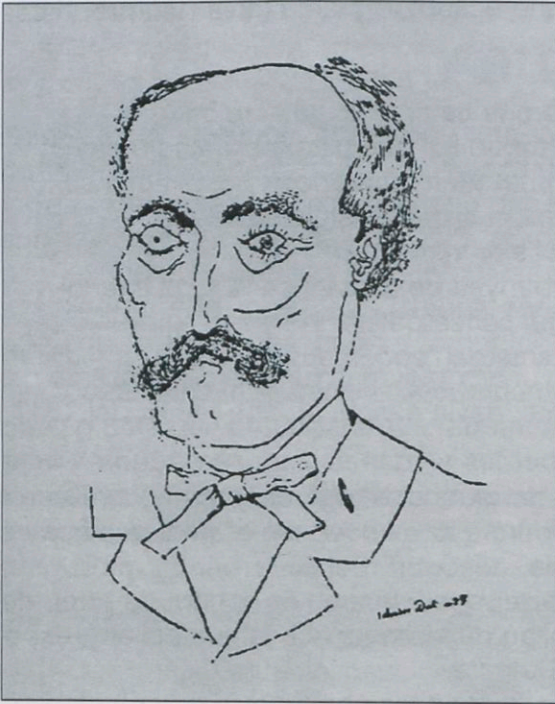
Fou gràcies a un destacat escriptor i polític de Figueres, Josep Puig i Pujades, que es pogué saber amb exactitud la data del naixement de Pep Ventura, a Alcalá la Real (Jaén), al cap de mig segle de la seva mort, esdevinguda a la capital de l'Alt Empordà. Puig i Pujades, en comprovar que tothom hi deia la seva, en aquest assumpte, i que acabava d'aparèixer una novel·la escrita per Pere Corominas sobre l'«avi» Pep, que embolicava encara més la troca, s'interessà pel tema, tot aconseguint que, des d'aquella ciutat andalusa, li enviessin una còpia de la partida de baptisme del músic, on es «revelava» que aquest havia nascut el 2 de febrer del 1817.

GRAN SORPRESA

Josep Puig i Pujades, la vida del qual s'extingí, després de la Guerra (in)Civil, al seu exili de Perpinyà, però que avui reposa al panteó d'homes il·lustres del cementiri de Figueres, descobrí, per altra banda, amb gran sorpresa, que Pep Ventura no es deia pas Josep Maria Ventura com tothom creia aleshores, sinó Josep Maria Vuenaventura, ja que així ho certificava la còpia del citat document: *«Yo, don Juan Agustín Pariente, presbítero (...), bauticé solemnemente a un niño que me informaron nació ayer, exactamente el 2 de febrero de 1817, como a las siete de la tarde, y le puse el nombre de José María de la Purificación, hijo legítimo de Benito Vuenaventura, sargento segundo de la primera compañía del Batallón primero, segundo ligero, y Antonia Casas; abuelos paternos, Miguel Vuenaventura, sargento de la compañía fija en Rosas, y Margarita Fontico; maternos, José Casas y Ángela Casas (...).»*

El primer cognom d'en Pep Ventura, per tant, era el de Vuenaventura (amb be baixa, la lletra inicial), fet que Josep Puig i Pujades, en un article publicat a la revista figuerenca *La Dansa Més Bella*, il·lustrat amb una foto del retrat que un joveníssim Salvador Dalí havia dibuixat del personatge que creà la sardana llarga i reformà la cobla, no trigà gaire a «esbombar»...

Cal advertir que, a la primera meitat del segle XIX, els castellans solien escriure «vuenaventura» en lloc de «buenaventura», atès que acostumaven a substituir la be alta per la be baixa de moltes paraules, costum del qual encara resten, en l'actualitat, alguns vestigis. En aquest sentit, recordo que no fa gaire hi hagué un porter de l'equip de futbol de la Unió Esportiva Figueres, procedent del sud de l'Estat espanyol, que, en el seu DNI, hi figurava, en lloc de Caballero, «Cavallero».

Pep Ventura vist per un joveníssim Salvador Dalí

CATALANITZACIÓ

L'«avi» Pep, indicava també Puig Pujades en el mateix article, mai no usà el seu primer cognom real. Sempre el procurà amagar, catalanitzant-lo almenys tres cops. Així, en casar-se el 16 d'abril del 1837 amb Maria Llandric, se'l canvià pel de Bentura (Bentura, sí, amb be alta, perquè els catalans, llavors, ben al contrari de com obraven els castellans, solien reemplaçar la be baixa per la be alta). Més endavant, quan exercí com a professor de música a l'Institut de Figueres, pel de Bonaventura. I el 17 de novembre del 1864, en «Pep de la tenora», en enviduar i contraure matrimoni en segones núpcies amb Margarida

Ripoll, convertí, de forma ja definitiva, el seu primer cognom en Ventura.

«Sortosament, per a nosaltres, empordanesos, que hem sentit percutir en la nostra ànima amb el calfred de les grans emocions el refilar de la música d'aquest personatge tan insigne, música pastada amb la nostra terra i el nostre cel, pura com la neu del Canigó i apassionada com el Mediterrani proper, per a nosaltres, repeteixo, aquest personatge tan insigne sempre serà en Pep, a seques (familiarment, amb tot carinyo i amb tot respecte), l'home que salvà de la mort aquesta dansa de reis, que és la sardana», cloïa Josep Puig i Pujades el seu article, ja que abrigava el temor que la divulgació de la notícia que Pep Ventura s'anomenava, en realitat, Josep Maria Vuenaventura (o Josep Maria Buenaventura, si volem escriure aquest cognom de manera correcta en la llengua de Cervantes) no cauria gens bé entre els catalans i, sobretot, entre els amants de la sardana, com, en efecte, així succeí. Però hom procurà ràpidament ocultar allò que havia descobert Puig Pujades, tot restant ben aviat oblidat aquell disgust o aquella decepció...

ASPECTES INÈDITS

Actualment, s'investiga molt. I les investigacions, malgrat no poder disposar d'alguns documents importants –perduts o destruïts, durant o després de la Guerra (in)Civil-, solen donar bons resultats. Així, pel que fa a Pep Ventura, la gironina, Anna Costal, llicenciada en Història i Ciències de la Música per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), ha declarat que, últimament, ha presentat una tesina encaminada a obtenir el doctorat, titulada *Pep Ventura: moda, sàtira i revolució*, fruit de dos anys d'estudi i anàlisi de les sardanes de l'«avi» Pep, feina que mai no s'havia fet i que li ha permès descobrir aspectes inèdits del músic. «Es tracta –ha afirmat– d'un repertori sardanístic que ha restat amagat i proscribit durant molts anys, ocultant una part molt interessant de la història contemporània de Catalunya: la part més social, vital i quotidiana de l'Empordà federal de l'època del Sexenni Revolucionari».

Segons Costal, fou entre el 1864 i el 1875 que Ventura escrigué sardanes llargues inspirant-se en temes d'òpera i sarsuela, o sigui, en la seva època de maduresa i no pas, contràriament al que expliquen els llibres d'història, en la seva joventut. Aquestes sardanes foren les grans rivals del contrapàs, la dansa que, a partir de la revolució del 1868, passà a ser del bàndol carlí i que era controlada per les famílies benestants de cada poble. «Un fet –ha remarcat– que permetia a aquestes demostrar el seu poder a la plaça, amb la col·laboració de l'Església». I fou, precisament, gràcies a moltes sardanes llargues de l'«avi» Pep –sobretot, les de caire revolucionari i antimonàrquic-, ajudades per la defensa que hom feia de l'estat laic i republicà, quan aquest començava a aixecar el cap, que s'anul·laren els privilegis de l'aristocràcia, cosa que significà un canvi en la societat d'aquell temps.

Per acabar, ressalta l'Anna –detall igualment amagat– que Pep Ventura compongué sardanes sobre temes bèl·lics, com *Catalina*, i algunes, com *Fray José*, que no deixaven gaire ben parada l'Església...

CONCLUSIÓ

En resum, tot allò que s'ha ocultat sobre l'«avi» Pep, descobert per Josep Puig i Pujades i Anna Costal, pot molt bé servir de base per escriure, per fi, la biografia autèntica del cèlebre i genialíssim músic...

Emili Casademont i Comas

Periodista. Articulista del
DIARI DE GIRONA

TAPES - FLAUTES - BAR - RESTAURANT

m
1869

Obert tot l'any

C. del Port, 11 - Tel. 972 776 888
17130 L'ESCALA

Dra. M.G. NICOLAU

Obstetrícia i Ginecologia
núm. col·legiat 3801

Hores convingudes

Ronda Pedró, 8 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 771 949

illa **Mateva**
CÀMPING RESORT

Tel. 972 770 200

Bar
C.E.R.

Non local. Visita'ns!

C/ Garbí, 6 - Tel. 972 770 430
17130 L'ESCALA

FINQUES
GUANTER
API
AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA

Ave Maria, 2 - Tel. 972 770 272 - Fax 972 770 157

E-mail: guanter@grn.es

Av. Riells, 46 - Tel. i Fax 972 770 040

E-mail: finquesguanter@grn.es

www.guanter.com

JARDINER

Joaquim Parals Moner

Av. Girona, 41 A-2
17130 L ESCALA
Tel. 659 140 019

PLANXA I PINTURA

autoPlacid

Tels. 972 776 100
699 462 013
Fax 972 776 101

Closa d'en Llop, 64
17130 L'ESCALA (Girona)
autoplsicidsl@espa-i.com

FISIO L'ESCALA

centre de fisioteràpia i recuperació funcional

Marta Barretina Ginesta
Fisioterapeuta col. 834

Ronda del Pedró, 12 - L'ESCALA (Girona)
Tel./Fax 972 77 14 75

LA DOTZENA DEL DIABLE DE JULI GARRETA

Pepito Colomeda Sastre (1888-?), germà del meu avi Lluís, que l'any 1929 va anar a viure a França i mai més va tornar, havia treballat alguns estius dels anys 20 de cambrer a la fonda de cal Gambo (actual número 10 del carrer Pintor Joan Massanet), propietat de Cristina Ramis Sabadí (1862-?) –vídua de Josep Paradís Flaqué 'El Gambo' (1855-?)– i el seu fill Josep Paradís Ramis El Gambo (1887-1966). Allí va ser testimoni d'una anècdota premonitòria de final fatal proferida pel compositor Juli Garreta.

Aquesta anècdota fou recollida per Eugeni Molero al llibre La Principal de la Bisbal (1988) i reproduïda per Lluís Albert a l'escrit "La sardana a l'Escala" (L'Escalenc maig 2007) i Jordi Gallegos al llibre L'Escala des de l'empostissat (2008). Nosaltres, ara, en un intent de contextualitzar l'anècdota, volem endinsar-nos en les creences supersticioses d'origen nordeuropeu que van deixar petjada en el compositor i van suscitar l'esmentat vaticini.

La fonda de cal Gambo amb la mestressa Cristina Ramis asseguda davant la porta d'entrada a l'establiment. Sobreimpressionat a la dreta, el compositor Juli Garreta autor de la fatal anècdota. (Fotografia: arxiu de M. T. Pagès).

CENTRE MÈDIC

NARCÍS PRAT I SÀBAT

METGE DE CAPÇALERA I ENDOCRINÒLEG

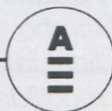
MARISA RABADAN MENGÍBAR

METGESSA DE FAMÍLIA I COMUNITÀRIA

LABORATORIS AMIEL

ANÀLISIS CLÍNICS

NATÀLIA VILÀ I NOGUERA

PODÒLOGA - ORTOPEDA

CONCEPCIÓ DE VENTÓS I MAS

PSICÒLOGA TERAPEUTA HUMANISTA

VISITA A HORES CONVINQUDES

OBERT TOT L'ANY

C/ TRAMUNTANA, 7

17130 L'ESCALA

TEL. 972 77 48 56

Gràcies per aquests 150 anys de confiança

Un segle i mig amb el compromís d'estar al teu costat, tenint present que el més important és estar a prop de les teves il·lusions.

Estem al teu servei a L'Escala:
C/ del Port, núm. 29
Telèfon: 972 77 11 00

FEM150ANYS

 Caixa Sabadell

Per la festa major de l'any 1925, La Principal de la Bisbal –cobla convidada aquell any al costat de La Principal de l'Escala– i el compositor santfeliuenc Juli Garreta Arboix (1875-1925) van anar a sopar a l'Hostal de cal Gambo després de fer dansar aquella tarda a la Platja la nombrosa assistència escalenca i forastera. Les sardanes, i més si es tractava de La Principal de la Bisbal, concentraven els dies de festa major, a més dels nadius i els estiuejants, un gran públic vingut d'arreu de l'Empordà.

Aquesta diada sardanista va ser organitzada per la societat Centre Joventut, nascuda el 1923 i anomenada popularment Pequín, el dia 5 de setembre dins un envelat que s'havia instal·lat a la Platja. A la tarda les dues cobles van delectar el públic amb una ballada i a la nit van oferir, com a homenatge a Juli Garreta pel seu cinquantè aniversari, el "Gran Festival de la Sardana". Va ser l'últim homenatge que Garreta va rebre en públic i en vida, segons escriu Jordi Gallegos a *L'Escala des de l'empostissat*.

Aquella La Principal de la Bisbal de l'any 1925 era dirigida pel tible Enric Barnosell (1891-1948), qui durant vuit anys havia format amb el tenor escalenc Albert Martí (1881-1947) el duo de canya sardanista més colossal; Albert Martí havia abandonat la formació el 1922 per entrar a formar part de la Banda Municipal de Barcelona. Conrad Saló (1906-1981), qui havia de ser aviat el compositor i director, era llavors el component més jove de tots; hi havia entrat el 1923.

Els nostres protagonistes estaven acompanyats al menjador de cal Gambo per forasters endiumenjats, gent ansiosa de menjar peix fresc, prendre algun bany i anar a veure tot passejant els plats i les olles feia poc desenterrades no gaire enllà. Ja entaulats, Garreta va deixar anar amb sornegueria tot fent l'aperitiu «que era de molt mala astrugància per als supersticiosos que una taula acollís tretze comensals, perquè, segons la càbala, un d'ells havia de morir abans d'un any». Després d'una llarga sobretaula els dotze membres de la Principal de la Bisbal i Juli Garreta s'acomiadaven de Cristina Ramis i Josep Paradís i del personal i tornaven a l'escenari.

I just al cap de tres mesos d'aquell àpat el propi Juli Garreta moria prematurament al seu Sant Feliu de Guixols en el moment més àlgid de la seva carrera musical. Tenia "mig segle de vida", com diria Josep Pla. Va morir a les tres de la tarda del dia 2 de desembre. Durant la segona quinzena de novembre s'allità perquè es trobava malament; semblava que tenia una grip i fou tractat d'urèmia. L'edició de 5/12/1925 del setmanari ganxó "L'Avi Muné" (Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guixols) dedicà bona part del seu contingut a la recentíssima defunció de Garreta encapçalant la crònica amb aquetes paraules: "Amb els ulls entelats per les llàgrimes i amb polç tremoladís escrivim (...)". Els escalencs Joan Ballesta Calafat,

KIBUC Sancho

mobles i complements

L'ESCALA Closa d'en Llop, 1
17130 L'Escala (Girona)
Tel. 972 770 485 - Fax 972 772 705
sancho@kibuc.com
www.kibuc.com

RESTAURANT PIZZERIA

SOTAVENT

Cami Ample, 13 • Tel. 972 77 30 53 • Fax 972 77 18 86 • 17130 L'ESCALA (Girona) • info@restaurantsotavent.com

HOT SEX GROUP
HOT SEX GROUP logo with a stylized 'f' and 'F' and a small circle containing the word 'HOT'.

CAMPING / CARAVANING

Caterina Albert Víctor Català, Lluís Sureda Paradís 'Lluís de la serra' i Josep Rouret i Callol (germà del barber Martí Rouert), llavors, solien col·laborar amb el setmanari amb articles seus.

L'ambient que havia freqüentat Garreta al seu Sant Feliu modernista va ser el d'un cercle d'amics benestants que li van permetre accedir a les grans partitures clàssiques i romàntiques que portaven dels seus viatges a Alemanya, França... i que van despertar en ell l'admiració pels Mendelssohn, Chopin, Grieg, Wagner, Schubert... Amb aquest reclam va anar de jovenet amb el seu amic Joan Miquel de Palafrugell a Munic on va conèixer de prop l'obra de Wagner i altres. L'estiu de 1909 va visitar París, convidat per l'antiquari Monsieur Rigaud, enamorat de la seva música, on va aprofundir en els coneixements de la música simfònica i va conèixer una noia francesa, a qui anomenava "Sa Walquíria", alumna de Belles Arts i wagneriana entusiasta.

A principi del segle XX es va viure a Catalunya una autèntica passió per l'obra de Richard Wagner liderada per l'Associació Wagneriana (1901-1936) i amb Garreta, conegut pel "Wagner de la sardana", de gran impulsor; les traduccions divulgatives de les obres de Wagner en català van ser la base de l'entusiasme wagnerià a Catalunya. El wagnerisme, liderat a Catalunya pels compositors Enric Morera, Jaume Pahissa i sobretot per Juli Garreta, va ser un corrent dramàticomusical, impregnat pel Romanticisme germànic, que s'estengué el darrer quart del segle XIX per impulsar l'obra de Wagner.

Els seus viatges a Munic i París el van amarar de la música del centre i nord d'Europa, però també el van contagiar de les creences supersticioses populars d'aquestes cultures. Segons una superstició cristiana i especialment nòrdica i germànica, ser tretzè en una taula és un mal auguri. En la creença supersticiosa, quan als dotze comensals d'una taula se'ls afegeix un tretzè comensal aquest o el més vell aviat ha de morir. Certs erudits atribueixen aquest dècimotercer element a la intenció d'apaivagar el maligne oferint-li el tretzè en sacrifici i calmar així les seves intencions; el tretzè panet de la taula està marcat amb una NM (del llatí non-mandicatus).

A Alemanya diuen "Dreizehn ist des Teufels Dutzend": el 13 és considerat la dotzena del diable. En coincidir tretze comensals en una taula se sol escoltar l'expressió "Er ist der Dreizehnte im Dutzend", que apuntant a algú el considera com el tretzè de la dotzena, és a dir, persona sobrant o fora de lloc. Llavors val més fer entaular-lo a part o convidar una persona més.

La superstició segons la qual una taula de tretze comensals ha de portar en un futur pròxim greus conseqüències per a un d'ells té els seus orígens en la combinació del número 13, que sembla remuntar-se a la

Pensió - Hostal Mediterrà
Pere Blanch Coll

Carrer Riera, 24 - Particular: Riera, 25
Tel. España 972 77 00 28 inter. 34 72 77 00 28
17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

Pintura i Decoració
**Lluís Romero
Bruguera**

C/ Gregal, 26 - 17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 773 221

GARATGE SALA

Avda. Girona, 31
Tel i Fax 972 770 943
17130 L'ESCALA

**CARNISSERIA
CASAS**

Plaça Víctor Català, 6 - L'ESCALA
Tel 972 770 093

PERRUQUERIA
UNISEX

MARIA

Rosa Miàs

C/ Germans Masferrer, 23
Telèfon: 972 770 067
17130 L'ESCALA

PL. ESCOLES, 3 - TEL. 972 771 466 - L'ESCALA

**Pizzeria-Geladeria
Grill-Creperia**

Port d'en Perris, 1 - L'ESCALA
Abierto: 12 mañana a 3 madrugada

**carnisseria
FERMÍ VILA**

C. La Torre, 43 - 17130 L'ESCALA
Telèfon: 972 771 402

mitologia escandinava de l'era precristiana. La mort en un banquet de Balder, déu de la Llum, a la fortalesa Valhalla (Mansió dels morts) a mans del seu germà bessó Herder, déu de la Foscor, es va produir com a conseqüència de les maquinacions del déu Locki per afegir-se al banquet, on no estava convidat, com a déu número 13.

En iniciar-se l'era cristiana, asseguraren els folkloristes, la creença fatal, recollida per la Càbala i el Pitagorisme, les dues doctrines iniciàtiques de la ciència dels números, va ser enormement i definitiva reforçada pel sopar més famós de la història protagonitzat per Jesucrist i els 12 apòstols un divendres, dia funest i portador de desgràcies. A l'últim Sopar el tretzè comensal era Judes Iscariot, l'apòstol que traï Jesús, i el divendres va ser el dia que va ser crucificat Jesús (Divendres Sant). D'això es desprèn també la superstició del "Freitag den Dreizehnten" (el 'divendres i tretze' dels alemanys o el 'dimarts i tretze' en versió ibèrica).

En moltes cultures, el número 12 és el número diví que simbolitza l'ordre i l'estabilitat còsmica, de manera que tot allò que sobrepassi aquest sistema duodecimal desbarata la configuració de l'univers: 12 déus, 12 signes del zodíac, 12 mesos, 12 hores, 12 apòstols... Amb el número tretze entra en acció el mal, l'element destructor: allò que era 'simbolon' (unió) es converteix en diabolon (desunió). El versicle tretzè del llibre de l'Apocalipsi està dedicat a l'Anticrist i a la baralla del Tarot la tretzena carta està dedicada a la Mort. Però quan l'aversion al número tretze arriba a extrems insospitats pren el nom de triscadecafòbia.

Garreta havia nascut dies abans de la mort del gran Pep Ventura. Es dedicà professionalment a fer de rellotger i vocacionalment a la música. La seva defunció als 50 anys, quan es fusionen joventut i maduresa, va obrir un gran interrogant sobre on hauria pogut arribar el seu talent. Segons l'opinió de Pau Casals recollida al llibre *Converses amb Pau Casals* (1967) de Josep M. Corredor, "Garreta portava dins el germen d'un gran mestre, un germen que per falta d'estudis no va poder desenvolupar-se convenientment. En circumstàncies més favorables a la seva eclosió, aquesta classe de genis en estat de larva es converteixen en un Beethoven o un Brahms (...)"

En saber-se el seu traspàs es prodigaren multitud d'elogis i dedicatòries in memoriam. Nosaltres, naturalment, fem nostre el poema "En la mort de Juli Garreta" que, publicat a l'edició de 12/12/1925 del setmanari "L'Avi Muné", li dedicà l'escalenca Caterina, Albert Víctor Català:

En la corona de semprevives
cap de la terra no hi pot mancar.

folgers

RENOVACIÓ I DECORACIÓ
D'ESTABLIMENTS
CONSULTING D'OBRES

Closa del Llop, 31 - Apartat de Correus, 24
Tel. 972 77 04 71 - **L'ESCALA**

RESTAURANT - BAR

CAL GALAN 1966

C/ La Torre, 18 - Tel. 972 77 01 40
17130 L'ESCALA

HOTEL RESTAURANT

H VORPAMAR

Passeig Lluís Albert, 2
Tel. 972 77 01 08
972 77 05 01
Fax 972 77 03 77
17130 L'ESCALA
(Girona - Costa brava)

PASTISSERIA · BOMBONERIA
FUNDADA EN 1854

R. MINISTRAL
MARANGES, 8 - TEL. 77 01 80
L'ESCALA
(COSTA BRAVA)

FAR gestions

Port d'en Perris, 4 - Apartat 198 - 17130 L'ESCALA
Tel. i Fax 972 77 30 69

NOVETATS MARGARIDA

ARTICLES DE PELL

Maranges, 22 - Tel.: 972 77 00 87
L'ESCALA

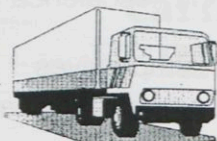
LA TAVERNA DE LA SAL

restaurant · grill

C/ Sta. Màxima, 7 - 17130 **L'ESCALA**
Tel. 972 77 62 78 - Obert tot l'any

TRANSPORTS MARQUET

Avda. Girona, 5
17130 **L'ESCALA** (Girona)
Tel. 972 770 602

C/ Enric Serra, 52
17130 **L'ESCALA** (Girona)
Tel. 972 770 171

Homes i dones, infants i àvies,
han de teixir-la dant-se la mà.
Als laments tendres de la tenora,
com multiplica tothom veurà
i en cada plaça, en cada ermita
segles i segles perdurarà.
I per si un dia quedés retuda
l'ancestral dansa de l'Empordà,
la tramuntana, de serra en serra,
de coma en coma, volant enllà,
en homenatge de tot un poble
al noble músic que l'honorà.
–“Juli Garreta! ...Juli Garreta!!!”
amb son planyívol udol dirà.

CALVET, A.: *Un estudiant a París* (1962).

CATALÀ, V.: “En la mort de Juli Garreta”, *L'Avi Muné* (12/12/1925)

CORREDOR, J.M.: *Converses amb Pau Casals* (1967).

FLORES, F. J.: *Diccionario de supersticiones i creencias populares* (2002).

GALLEGOS, J.: *L'Escala des de l'empostissat* (2008).

LORIE, Peter: *El gran libro de las supersticiones* (1993).

MOLERO, E.: *La Principal de la Bisbal* (1988).

PANATI, Charles: *Las cosas nuestras de cada día* (1988).

VINYAS, M.: *Juli Garreta, l'home i l'artista* (1955).

VV.AA.: “Editorial”, *L'Avi Muné* (5/12/1925).

Lluís Colomeda

HOSTAL ☆☆ BAR • RESTAURANT

SERVEI DE TAXI

BAR RESTAURANT

HABITACIONS BANY COMPLET INDIVIDUAL

LA VINYA

AIRE CONDICIONAT - T.V. VIA SATÈL-LIT

Obert tot l'any

Av. Girona, 10

Tels. 972 77 03 46 - 972 77 12 37

L'ESCALA (Girona)

Nova botiga - DEGUSTACIÓ

Anxoves
Olives
Boquerons
Bonito

Crema d'anxova
Olivades
Escalivada

C/ del Mar, 14 - Tel. 972 77 46 02 - 17130 L'ESCALA

PEIXOS

MASAFONT

C/ Enric Serra, 1
Tel. 972 77 01 34
L'ESCALA (Girona)

DOS LLIBRES

No sé pas si escau parlar de llibres en una col·laboració com aquesta i a més sense tenir-hi la mà trencada, però crec que les dues obres que a continuació s'esmenten, publicades ambdues l'any 2008 i dedicades a tractar l'àmbit sardanístic des d'òptiques totalment diferents, es mereixen fer-hi una breu i modesta referència en aquest atractiu llibret que cada d'any s'edita per l'Aplec de la Sardana de l'Escala.

Una màquina d'espavilar ocells de nit

Una màquina d'espavilar ocells de nit és el títol d'un llibre exquisit i sorprenent, els protagonistes del qual són els músics de cobla i els compositors de sardanes, cosa gens habitual en el món de les lletres del nostre país. Amb moments divertits i amb altres en què no estalvia les crítiques, l'obra és, abans que res, una mirada de respecte i tendresa d'uns personatges atípics i mig bohemis, alguns ja granats, que fins no fa gaire donaven la sensació d'anar sempre a contracorrent.

El llibre està estructurat en un conjunt de vuit narracions de llargades diferents, explicades a través dels ulls del seu autor. Fill d'un immigrant andalús, nascut a Vic el 1968, llicenciat en filologia catalana, músic i periodista, Jordi Lara és sobretot, un tossut divulgador de la sardana i de la música tradicional, que ha aconseguit un cert reconeixement públic gràcies a la direcció del programa *Nydia*, que en el moment d'escriure aquestes ratlles s'emet els dissabtes a les nou del vespre pel canal 33 de la Televisió de Catalunya.

De les vuit narracions, les quatre primeres potser són les millors, les més àgils, les més fresques, mentre que les tres que segueixen són més previsibles, tot i la seva excel·lència, atès que estan dedicades cadascuna d'elles a una personalitat del món sardanístic. Per últim, hi ha un epíleg que, tot i tenir un tractament més assagístic que la resta, no desmereix en absolut.

Personalment, em va encantar en especial el segon dels relats: *L'esglai del tito Loreto*. En ell, l'autor, acompanyat del seu amic de penes, viatja en ple estiu del 1999 fins al poble d'Alcalà la Real, província de Jaén, on l'any 1817 va néixer el renovador de la sardana Pep Ventura i on hi ha un petit monòlit recordatori d'aquest fet a la plaça de la vila, que s'ha convertit en un reclam turístic de catalans. I és en aquest segon capítol, que també s'hi poden llegir frases com aquestes: "La segona perversitat de la cobla és haver sobreviscut cent cinquanta anys (de moment). Haver desafiat la voracitat de la història. Com ha pogut perdurar, quasi intacte, un conjuntet de música popular pensat per fer ballar els pagesos del dinou els diumenges sortint de missa?... "

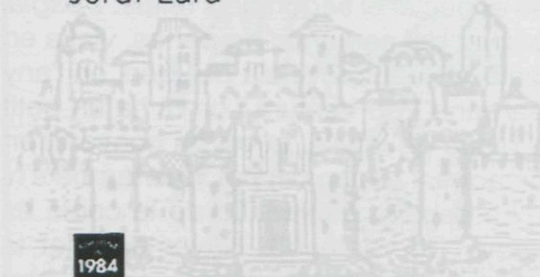
Magnífica igualment és la primera de les narracions, la que dona el títol al llibre, en la qual hi ha una escena impagable. Una nit, tornant d'una actuació, els músics aturen l'autobús prop d'un bosc per baixar a orinar. Una vegada complerta la "missió", s'adonen que l'avi Capdevila (un personatge entranyable) triga massa a tornar i temen que s'hagi perdut. Per donar-li un cop de mà, tots els músics agafen els instruments, baixen del cotxe i es posen a tocar *Llevantina* del mestre Bou per ajudar-lo a orientar-se. De sobte, de rere uns arbusts, veuen sortir al vell que diu: "Això, això és una cobla, recollons: una màquina d'espavilar ocells de nit"

Estimulants també són els tres relats monogràfics. El primer, titulat *El millor domador del món*, està dedicat a Ricard Viladesau, el príncep de la tenora. En ell hi surt esmentat l'escalenc Albert Martí, com un "belcantista excel·lent que encaterinà el poeta Rafael Alberti". El segon, *Nous indícis inútils sobre el cas Garreta*, és el més llarg del llibre i és utilitzat per l'autor per intentar desvelar el misteri de com el compositor de Sant Feliu de Guíxols va construir la seva impressionant obra musical amb unes justes

Una màquina d'espavilar ocells de nit

Jordi Lara

1984

MIRMANDA

nocions de solfeig. I el tercer, *Ut sardana poesis*, és per a Manuel Saderra i Puigferrer, autor de l'emblemàtica sardana *Somni*. En ell, hi surt d'esquitlletes el nostre *Xaxu*.

Una màquina d'espavilar ocells de nit, que va obtenir una menció especial en literatura catalana en els premis Ciutat de Barcelona de l'any 2008, és un llibre que fa estimar les sardanes i que obliga a mirar-se-les amb uns altres ulls a tots aquells que hi són indiferents.

L'Escala des de l'empostissat

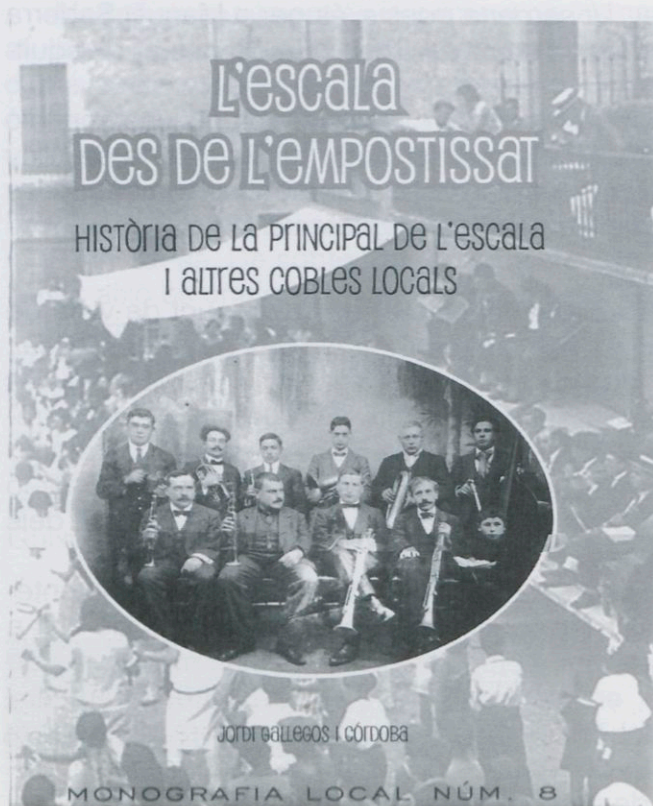
Un llibre totalment diferent de l'anterior, tant des d'un punt de vista de gènere literari, com de contingut estricte, és *L'Escala des de l'empostissat*, que porta com a subtítol: *Història de la Principal de l'Escala i d'altres cobles locals*. Publicat l'estiu passat, és un llibre d'un cert gruix, de gairebé 600 pàgines, que fa el seu efecte, però que ho dissimula prou bé amb la incorporació d'una bona colla de fotografies que ajuden a ben digerir-lo i que permeten percebre en bona mesura l'evolució en l'estil de vida dels nostres avantpassats escalencs.

L'Escala des de l'empostissat està escrit en un llenguatge planer i entenedor i si té algun defecte és, per aquells que se'l vulguin llegir de dalt a baix, la repetició de dates festives, actuacions de la cobla i moviments de músics, que es produeixen, en general, d'un any per l'altre. Tanmateix, aquesta és una dificultat del tot comprensible en una obra d'aquestes característiques, ja que, recordem-ho, és un llibre d'història, ordenat cronològicament, i no un llibre de narracions com l'anteriorment esmentat.

Del seu autor, en Jordi Gallegos i Córdoba, poca cosa puc dir que ja no sàpiga tothom qui el conegui. Només afegir que el jove historiador local, actual president de l'*Agrupació Sardanista Avi Xaxu* de l'Escala, pot estar orgullós de la seva obra, que és, i serà, de consulta obligada per tot aquell que vulgui tenir referències de la música de cobla del nostre poble i també, fins a cert punt, de les comarques del voltant.

L'Escala des de l'empostissat tot i que és, bàsicament, la crònica de les vicissituds viscudes per la cobla la Principal de l'Escala des de finals del segle XVIII fins avui, amb dues aturades pel camí, va força més enllà. Una de les seves millors qualitats és que, a més a més, explica una part de la història del nostre poble des d'un punt de vista inusual, però no per això menys valuós. En aquest sentit, en el llibre, s'hi poden trobar pinzellades sobre les vides de músics locals i forans, com també noms de cafès, ateneus, sales de ball, botigues, barberies, etc, que hem sentit anomenar més d'una vegada als nostres pares i avis i que gràcies a l'autor tornen a reviure.

D'altra banda, *L'Escala des de l'empostissat* és un llibre fascinant per a tots aquells que han tingut en el passat un familiar entre els membres de

la Principal de l'Escala, ja que els ofereix detalls de les seves vides que potser mai no haurien conegut. En el meu cas, m'ha agradat descobrir les circumstàncies vitals d'aquell Jaume Oriol i Juli que la temporada 1900-01 participà en la cobla del nostre poble i que hagué de marxar a Valls, on ja es va quedar per sempre més. Així com també saber de les vicissituds musicals d'en Ramon Tasis i Ferrer, a qui recordo amb una gran estima.

...

Hem d'agrair que s'escriguin i es publiquin llibres com els fins aquí esmentats. A part de la seva valoració literària i històrica, ajuden a tenir confiança en el futur de la sardana i compensen, en certa manera, el poc ressò que el món de les cobles troba avui en els mitjans de comunicació catalans, salvant honroses excepcions.

Pere Juhé i Oriol

SOM I SEREM

En el passat...

A mitjan del segle passat, la negra nit franquista continuava sense cap esperança de claror. El règim feixista espanyol mantenia, implacable, la seva determinació de reprimir i extirpar qualsevulla manifestació popular que pogués tenir el més mínim sentiment de consciència catalana.

Les ballades de sardanes, un dels símbols més clars de catalanitat, varen ser prohibides per les forces d'ocupació, en moltes poblacions, els primers anys de la postguerra. Tot, depenia, en bona part, dels manaires locals o provincials. Potser per això hi van ser especialment tolerades en algunes comarques gironines. Any rere any, però, aquesta tolerància es va anar estenent a la resta del país.

A la dècada dels cinquanta, érem una colla d'empordanesos adolescents, acabats d'arribar a la capital del país, a Barcelona –uns a treballar, altres a estudiar–, que solíem anar cada diumenge a la tarda a les ballades de sardanes que es feien regularment a la plaça de sant Jaume.

Quatre o cinc de l'Escala, tres de l'Armentera, dos o tres de Verges i, encara, d'alguna altra població d'aquests voltants que l'enterbolida memòria no em permet acabar de precisar.

Hi anàvem de gust. Ens agradava ballar sardanes i, no cal dir-ho, ens ho passàvem bé, sobretot perquè et facilitava el coneixement i la relació social amb noies de les nostres edats. Tanmateix, cal reconèixer que també hi havia un important motiu de caràcter econòmic: era un esbargiment lúdic a l'abast de totes les butxaques. No calia pagar entrada, només amb uns pocs cèntims –un o dos rals de l'època– ajudaves a subvenir les despeses de la ballada. Unes rioleres noies et clavaven a la solapa de l'americana una petita agulla de cap amb una minúscula bandereta, al mateix temps que t'obrien una modesta bosseta de roba. Allà dins hi deixaves la teva aportació.

L'any 1953, com ja és ben sabut, el senyor Lluís Albert, de l'Escala, havia publicat el llibre "Contra la falsa sardana" on, entre altres qüestions, auspiciava una certa –diguem-ne– "lluïta" contra la manera de ballar els curts amb els braços caiguts, que s'havia fet pràctica habitual fora de l'Empordà i, més que enlloc, a Barcelona.

Hom argumentava, entre altres motius, que aquell estil, totalment diferenciat de l'originari de les nostres comarques, no era pas per falta de resistència física dels balladors a aguantar els braços enlaire, sinó perquè així, els que sabien repartir podien sentir-se ufanosos i inflar una exígua i fugissera vanitat; fer-se veure, vaja!

El mestre Lluís Albert ja tenia, en aquells anys, un destacat prestigi entre la colla d'escalencs que s'aplegaven a les ballades de sardanes. Jo no el coneixia, però sabia la seva relació de parentiu amb l'insigne escriptora escalenca Víctor Català i que, en el camp de la música, ja havia compost ben bé una quinzena de sardanes, una de les quals –si la memòria no em traïx– dedicada a Pau Casals, en la qual enllaçant el final dels curts i el començament dels llargs s'hi podia endevinar la melodia d'"Els Segadors".

Jo hi anava –a la plaça sant Jaume- amb dos nois més de l'Armentera, on també s'hi havia fet campanya per la causa dels "curts". Per això no ens van caldre gaires trobades per unir-nos activament a la colla d'escolans d'aquella confraria escalenca que lluitava per mantenir les essències de la dansa nascuda a la nostra pàtria petita.

Així és que ja ens teniu a tota la colla de cadells empordanesos soste-nint els braços enlaire mentre duraven els curts i aguantant tota mena de comentaris de la gent. "Què fan aquests nois,... que no s'han adonat que són curts!". O sigui que nosaltres sí que ens hi fèiem veure, i a plena voluntat, com hi ha món!

No sé si vàrem guanyar alguna batalla (santa innocència!), però sí que em sembla que la guerra, la vàrem perdre.

Jo sí que hi vaig guanyar. Per gràcia i benvolença del senyor Lluís Albert tinc una petita relíquia de la seva tia i padrina, la senyora Caterina Albert i Paradís, que servo com una penyora d'inestimable valor.

En el futur...

La sardana no morirà. Actualment, no hi ha tantes audicions; és cert. A les ballades hi va menys gent; ben segur.

Però també hi ha aspectes positius. Sense anar més lluny: qui ho havia de dir, anys ha, que la dona entraria a les formacions de les cobles? És una realitat ben plausible, digna d'ésser encoratjada amb aplaudiments.

Un altre fet ben evident també; el sardanisme, el món de la sardana és, avui, un dels pocs espais socials on la llengua catalana no ha retrocedit ni un pam. Com si fóssim un país normal, –que no el som, és clar–. Pareu l'orella quan aneu per aquests mons de Déu, a veure si trobeu algun altre espai públic on només s'hi senti parlar català!

Quin futur ens espera? Jo crec que ens espera el que la voluntat del poble de Catalunya vulgui assolir. Potser no són aquestes planes les que han de donar cabuda a consideracions de més àmplia significació, però no em puc estar de fer-ne, esquemàticament, algunes.

S'ha demanat als poders públics que la sardana sigui declarada, institucionalment, la Dansa Nacional de Catalunya. Molt bé, em sembla

inqüestionable. Però també em sembla que ens cal alguna cosa més.

Sense diners o amb pocs diners, només es pot anar fent la viu-viu. Pertanyem a un Estat que, any rere any, ens escanya econòmicament, se'ns emporta la riquesa que produïm i ens retorna les engrunes. Tothom ho sap, avui, on van a parar els impostos que s'enduen. Tothom sap les infraestructures que s'han fet a la resta de l'Estat espanyol i les que s'han deixat de fer a Catalunya. Tothom sap que aquesta és la guerra democràtica que Espanya té declarada a Catalunya. Tothom sap què passa amb les lleis que promulga el Parlament del nostre país: el nou Estatut, per exemple, votat pel 80 % dels representants del poble. Per quants ribots ja ha passat? Per quants ribots més encara ha de passar?

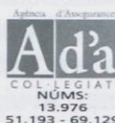
A la sardana, a tot el món del sardanisme, també li cal disposar de pressupostos aportats per l'erari públic. Si la riquesa que produïm ens l'administréssim nosaltres mateixos, es quedaria aquí. Com un fet normal, com passa a qualsevol país sobirà. No cal dubtar que en pocs anys recuperariem la vitalitat i l'esplendor que el sardanisme n'és mereixedor.

Joan Saliner i Colls

*1r Concurs de fotografia sardanista Joan Lassús.
Segon premi: Mirant les notes. Autor: David Falgàs*

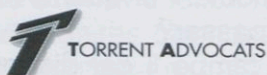
*L'experiència de
cinc generacions
al servei del client*

VICENS ASSESSORIA
Assessoria d'Empreses
Assessoria Fiscal, Comptable
i financera
Assessoria Jurídica

VICENS MEDIADORS
Agència d'Assegurances exclusiva de:

Núm. Reg.: D.G.S.F.P.: C0112617488115

TORRENT ADVOCATS

Av. Girona, 34 - Apartat de Correus, 33
assessoria@vicens.cat - mediadors@vicens.cat
Tels. 972 770 424 - 686 961 317 - Fax 972 774 148
17130 L'ESCALA (Girona)

Televisió l'Escala

CANAL 24 : Xarxa de cable de l'Escala

CANAL 40 : Repetidor d'Els Àngels

L'informatiu

LINIA DIRECTA

car l'Armentera l'Armentera l'Armentera

DE CINE

parlem

Sancho

**FLECA
PASTISSERIA**

Carrer Major, 9
Tel 972 52 01 82
L'ARMENTERA

SARDANES A L'ESCALA

Començo per dir que va semblar-me improcedent i em va saber molt de greu que a L'Escalenc del darrer mes de juliol hi sortissin publicats uns escrits de reprovació referents als comentaris que jo havia fet en el butlletí del mes anterior, concretament en la secció "Esport i lleure".

La meva intenció no va ser altra que la de limitar-me, com cada any, a fer-hi un resum de la jornada de l'Aplec de la Sardana, en aquell cas el XXXIII. Mai no hauria suposat que certs detalls que vaig exposar-hi, segurament intrascendents, poguessin resultar ofensius. Per si cal, em permeto justificar-me detallant les causes de les rèpliques:

En la secció de "Bústia", la representant de La Principal de l'Escala demostrava que no va saber interpretar que el fet de mencionar les substitucions que va fer la cobla en l'audició de la nit, no hi figurava pas a tall de crítica. Es tractava senzillament com una anècdota més. Quant a l'escrit de l'Agrupació Sardanista Escalenca 'Avi Xaxu', he de concretar que si cada any en els cartells i en la portada dels programes hi ha constatat a qui anava dedicat l'aplec, en no figurar-hi en els del 2008, és lògic que manifestés la meva opinió, que continuo mantenint, que potser l'omissió fou deguda a quelcom més que a un senzill descuit.

Per altra banda, havent rebut un comunicat del Centre Esportiu i Recreatiu, en el qual, després d'agrair les col·laboracions en els llibrets de l'Aplec i de la Festa Major, recomanen limitar la llargària dels escrits per tal de poder complaure les demandes de nous participants, procuraré de no allargar-me massa, sense deixar de tractar el tema que acostumo escollir anualment per a aquesta publicació, és a dir, referint-me a les manifestacions sardanistes que tenen lloc a la nostra vila, em permeto d'exposar-hi, alhora, unes opinions molt particulars.

Segons consta en el llibret de les activitats sardanistes de les comarques gironines 2009, a la nostra població s'hi han previst els esdeveniments següents, algun dels quals ja celebrat:

Gener: dia 1, III Aplec del Sol Ixent, a la torre de Montgó.

Febrer: dia 21, Audició de Carnaval, a la plaça de la Sardana.

Abril: **dia 13, XXX Aplec a l'ermita de Santa Reparada, a Cinclaus.**

dia 19, XXVII Festa de les Noces d'Or i d'Argent, a la plaça de l'Església.

Juny: dia 6, *Concert de Sardanes i Música de Cobla*, a l'església de Sant Pere.

dia 7, *XXXIV Aplec de la Sardana*.

dia 28, *Vigília de Sant Pere*, a la plaça de la Sardana.

Juliol: dies 1, 8, 15, 22 i 29, *audicions d'estiu*, a la plaça de la Sardana.

dia 16, *Festa del Carme*, a la plaça de l'Església i a la plaça de la Sardana.

Agost: dies 5, 12 i 19, *audicions d'estiu*, a la plaça de la Sardana.

dia 15, *Concert de sardanes*, al Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova.

dia 26, *XXVI Nit de la Sardana*, a la plaça de la Sardana.

Setembre: dies 2, 3, 4 i 5, *Audicions de Festa Major*.

dia 11, *Diada Nacional de Catalunya*, a la plaça de la Sardana.

dia 18, *VI Nit dels Músics de Coblà*, a la plaça de la Sardana.

Octubre: dia 12, *Festa del Pilar*, al Camp dels Pilans.

Novembre: dia 8, *Aplec de Sant Martí d'Empúries*.

Desembre: dia 26, *Diada de Sant Esteve*, a la plaça de la Sardana.

Per cert, que l'audició de Carnaval, que tenia lloc a la plaça de la Sardana a les 12 del migdia del dissabte dia 21 de febrer, va tenir molta afluència de públic, circumstància que va sorprendre'm agradablement. El que ja no em fou tan satisfactori va ser el comprovar que, com sol passar en la majoria d'actes, la presència de vilatans hi era molt reduïda...

Posteriorment, a causa d'haver fet una mitja part excessivament llarga, fet insòlit que es produeix gairebé en cada audició, la concurrència va disminuir de forma considerable.

He de confessar que jo tampoc vaig estar-m'hi fins a la cloenda. Un dels motius de prendre la decisió d'anar-me'n fou el mal efecte que em produir observar, en iniciar-se una interpretació, la posició dels braços dels components d'una rotllana, els quals, si no els hagués conegut, mai no m'hauria imaginat que es tractava d'un grup de sardanistes residents en el municipi. És un fet, malauradament reincident, que em dol moltíssim, no ho puc pas evitar.

Si durant tants anys s'ha conservat la forma primitiva de ballar la sardana sense fer-hi innovacions, mantenint amb seriositat i el característic seny una tradició heretada dels nostres avantpassats –naturalment sempre tenint en compte certes excepcions–, és lamentable que la majoria dels qui han vingut a residir a la nostra vila no s'hi hagin adaptat, i cada vegada més escalencs, especialment de noves generacions, no mostrin cap mena d'interès a continuar-la.

És de suposar –em congratularé que així sigui– que els assistents als curssets d'ensenyament, a més de ser allixonats en l'habilitat del punteig i en la destresa del comptar i repartir, seran degudament informats de com

es ballaven originàriament les sardanes, afegint-hi, si cal, el com i el perquè a l'Armentera i a l'Escala, almenys fins ara, se segueix mantenint la versió original, l'autèntica.

A més, per evitar dubtes o malentesos i per avalar el propi criteri, els monitors sempre tenen com a recurs el llibre que va escriure en Lluís Albert, que porta un títol ben significatiu: *Contra la falsa sardana*.

Aquí acabo. Espero i desitjo que l'any vinent la meva col·laboració en el butlletí de l'Aplec pugui portar com a títol: L'ESCALA, CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA 2010.

VILI-GRAN

Març 2009

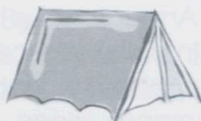
1r Concurs de fotografia sardanista Joan Lassús.
Primer premi: D'esquesnes a Tramuntana. Autor: Sergi Corral

excavacions

Excavacions Sant Briu, S.L.

C/ Puig Sureda, 27
Tel. 972 770 798 - 972 104 046
17130 L'ESCALA (Girona)

CAMPING RIELLS

Camp Rabassa, s/n - 17130 L'ESCALA
Apart. 34 - Tel./Fax 972 770 027
E-mail: campingriells@jet.es
Girona - Costa Brava

Joan Palau

Pintor Joan Massanet, 74

**ELECTRICITAT - AIGUA
CALEFACCIÓ**

Telèfon: 972 771 805 - L'ESCALA

helène

Maranges, 15 - Tel. 972 77 00 73 L'ESCALA
Monturiol, 2 - Tel. 972 50 16 70 FIGUERES

TITOGRAMA VIDEOGRAMA

Avda. Girona, 49
Telèfon: 972 773 616
L'ESCALA

GARATGE FERRER
TALLER DE PLANXA I PINTURA

Servei integral de l'automòbil

- Pneumàtics
- Mecànica general
- Línia pre-ITV
- Vehicles d'ocasió

Servei oficial Citroën

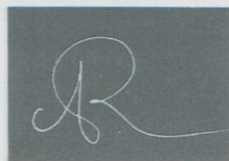
Closa d'en Llop, núm. 81 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 12 64 / Fax 972 77 35 94
a/e:Garatgeferrer@activain.com

Blau-mar
estètica & spa
HOME & DONA

NÚRIA ROIG CREIXELL

- Tractaments facials i corporals
- Depilacions
- Manicures i estètica del peu
- Massatges
- Maquillatges
- Solarium vertical
- Spa

c. Germans Masferrer, 38 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 36 17

c/ Salador, 2
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel i Fax 972 772 488
Mòbil 690 150 051
aluminisramio@hotmail.com

ALUMINIS RAMIÓ

fusteria d'alumini

Aluminier
TECHNAL

EMPREMTA DE NAIXEMENT

La llevadora li anava donant ànims. Portava moltes hores acompanyant aquella partera que no acabava de sortir-se'n amb un cap i unes espatlles que prometien. El nadó va aconseguir treure el nas, millor dit el seu refet cap, després de moltes suors i esforços per part de la mare. Ella, o ell, vaja, tots dos, van triar un dia molt especial: el setze de juliol, la festa del Carme coneguda també a l'Escala com la festa dels pescadors. I l'hora, la millor que es podia triar: les dotze del migdia. Bé, la veritat, si he de ser sincera, un ocell em va dir que alguna persona molt propera a la futura mare maleïa que justament fos aquella hora que el destí li hagués triat per donar a llum, ja que li havia esguerrat la ballada de sardanes d'una diada esplèndida festejada per tot el poble. Passió sardanista! El cas, però, és que a dins de casa tots plegts també l'estaven ballant amb la seva «festa particular». Enmig de tot aquell enrenou familiar se sentien les notes alegres i encomanadisses d'unes sardanes, el so de les quals arribava des de la placeta fins a l'estança on acabava de néixer un nen formós que posava veu (o plors, siguem precisos!) a la música que estava penetrant per les seves tendres orelletes.

Els feliços pares van posar-li el mateix nom que el seu avi: Pere.

Des de l'instant que va néixer, la vida d'en Pere va quedar marcada pel seu amor i fal·lera per escoltar i ballar sardanes. Va ser com una mena d'empremta que restaria ben arrelada en el seu subconscient per sempre més.

A mi també m'han agradat des de ben petita les sardanes, però pre fereixo escoltar-les i badar. Em resulta gratificant observar amb quina traça segueixen la música els balladors i les balladores que, tot sovint, fan una mena de filigranes amb els peus que et deixen bocabadada. Les rotllanes que es formen amb els braços enlairats dels dansaires proporcionen unes imatges circulars que t'arriben a posar la pell de gallina i et fan pensar que, ni que sigui per un parell d'horetes, tot es mostra rodó i ben fermat. Els músics, des de la seva posició privilegiada, en són els primers testimonis. Val a dir, però, que són ells els autèntics artífexs d'aquestes emocions oferint-nos un enorme plaer fent malabarismes amb els seus instruments.

Quan vaig conèixer en Pere de seguida vaig copsar que en sentir les primeres notes ja no estava per mi. Jo no m'ho vaig prendre mai malament, al contrari: sabia que havia de fer silenci per tal que es pogués concentrar i començar aquell acte de «resar» –segons la meva versió– que, com molt bé us podeu imaginar, volia dir «comptar». Érem joves i tot just n'havia après. Li calia estar ben atent i poder practicar les instruccions que un oncle li havia donat deixant palès el seu profund amor i coneixement per

**Distribució i venda al detall
de productes congelats**

C/ Closa d'en Llop, 108 - 17130 L'ESCALA (Girona)
Apt. de Correus, 252 - Tel. 972 770 404 - Fax 972 770 508
www.icetitus.com.info@icetitus.com

CONSTRUCCIONS ROBEMAR-RIELLS, S.L.

Riells de Dalt, 75 - Tel. 972 772 041
17130 L'ESCALA

MARIANO FERNÁNDEZ JUÁREZ

**Jardines
Riegos automáticos
Mantenimiento de piscines**

Passatge Modigliani, 11 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 773 856 - Mòvil 619 517 536

La Ribaf
PREMSA - REGALS
La Platja nº2 ☎972 770 695 L'ESCALA

DES DE 1892

SASTRERIA

Vilabrú

d. Port, 30 - Tel. 77 02 21

17130 L'ESCALA

**RESTAURANT CA LA NEUS
(HOTEL NIEVES MAR)**

Passeig Marítim, 8
Tel. 972 77 03 00 - Fax 972 77 36 05
e-mail: mail@nievesmar.com
www.nievesmar.com
17130 L'ESCALA
(Girona)

ALABAU

PISCINES I RECS

Av. Riells, 28 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 67 29 - e-mail: alabau@girona.com

aquesta dansa, la més bella de les que es fan i es desfan.

He de confessar que en aquells temps –jo era molt joveneta– m'apun-
tava a ballar perquè era la fórmula ideal de donar-se les mans i saltar con-
juntament amb una persona que notava que em feia molta peça. M'hi sen-
tia a gust ballant al seu costat, m'encomanava un aire fresc, alegre i cap-
tivador que se'm posava molt bé en el meu cos. Gaudint ell, també gaudia
jo.

Ara, que ja han actuat centenars de fantàstiques cobles per l'Escala,
que han passat moltes tramuntanades i tenim els nostres anys, no deixem
mai d'assistir tots els dimecres d'estiu a la plaça de la Sardana, i a la Platja.
Una mena de màgia envolta l'ambient nocturn i els rostres de la gent es
veuen amb uns altres ulls. Tot fa pensar que ens sentim ben cofois de nos-
altres mateixos perquè, cadascú, a la seva manera, ballant o escoltant,
estem fent país.

La meva satisfacció més pregona, però, la tinc sempre que observo en
Pere ballant ben agafat de la mà d'una jove bonica, engrescada i riallera:
la nostra filla.

Mercè Bellfort

D'un Aplec de l'Escala. Sardana de pubilles.

RESTAURANT LA PALMERA

DES DE 1968

Passeig Lluís Albert nº 3
L'Escala - Girona - Costa Brava
Tel. 972 77 03 03

FUSTERIA Esteve Ribas

C/ Riera, 50 - Tel. 972 77 05 37 17130 L'ESCALA

CAMPING Cala Montgó

Oficina central
B.E.T.S.A.
Nou 139, entresol
17600 Figueres - Girona (Espanya)
Tel. 972 67 45 19 - 972 67 45 01
Fax 972 67 44 95
WEB: www.Betsa.es
E-mail: CalaMontgo@betsa.es

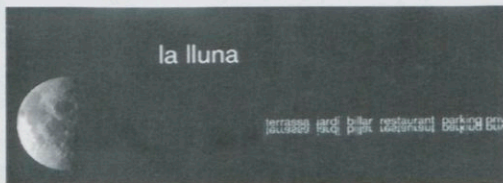

Avda. Montgó, s/n
Tel. 972 77 08 66 - Fax 972 77 43 40
17130 L'ESCALA (Espanya)

Cuina Catalana

Tel. 972 78 80 44
Ctra. de Bellcaire
ALBONS

la lluna

Camí Ample, 50 - Tel. 972 77 30 52
L'ESCALA

Av. Riera, 72
Tel. 972 77 39 20 - 972 77 44 44
Av. Riera, 47 - Tel. 972 77 03 25
17130 L'Escala (Girona)

PIZZA PAZZA 2

imperi
perruquers

unisex

Olga

Av. Montgó, 27 (Riells)
Tel. 972 771 003
17130 L'Escala (Girona)

CONSTRUCCIONS J.A. AGUILERA I FILL

C.Sert, 4
17130 L'ESCALA

Tel. 972 772 523
Mòbil 649 845 992

CANT A L'APLEC

(De l'Escala, per descomptat)

Un cop l'any surgeixes
perquè et mou l'anhel.
La gent que t'estima
t'espera fidel.

A tots de goig omplés
tan bon punt els veus.
Et porta el desig
de moure els seus peus.

No véns per sorpresa,
no esperes clamor.
Vols que qui t'espera
ho faci amb amor.

Cada any t'acomiaades,
fins a l'any vinent.
Te'n vas amb recança,
no gaire content.

Quan el temps s'acaba
tornes a venir.
La gent que esperava
et torna a tenir.

Adéu, altre cop,
pel nou comiat.
Saps que qui t'estima
et vol veure aviat.

Pilar Pellicer, de Gispert

L'Escala, 25 de març de 2009

TABACS JOSEP M^a
EXPENDIDURIA N° 3

Carrer del Port, 47
17130 L'Escala
Telèfon 972771716

CAVA DE CIGARS
BOTIGA DEL FUMADOR

BUGADERIA, LAVANDERIA
LAVANDERIE, LAUNDRY, WÄSCHEREI

DOLMON

C/ Codolar, 22
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 015

cuina
d'especialitats
marineres

Ronda del Padró
Tel. 972 770 287
L'ESCALA

RESTAURANT - MARISQUERIA

Els Pescadors

Especialitats marineres
Casaments - comunions - àpats

Davant del mar - Obert tot l'any

Tel. 972 770 728 - Port d'en Perris, 5

100 % 75 % 50 % 25 % 10 % 0 %

C A N I G Ó

intercomgi

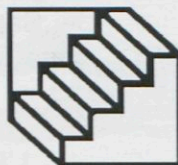
c/ de la marca, 5
tel. i fax 972 50 89 97
17600 figueres - l'empordà
e-mail:grcanigo@intercomgi.com

INSTAMENT

Instal·lació i manteniment
d'aigua, gas, electricitat
i calefacció

C/ Rusiñol, 28
Tel. 972 770 649 - Fax 972 773 452
17130 L'ESCALA (Girona)

Estudi i Servei
ASSESSORIA EMPRESARIAL

C/ Puig, 3 - Telèfon: 972 772 177
17130 L'ESCALA

LA SARDANA ANTONI I FERRAN MUZÁS I JOAQUÍN

En l'aplec d'enguany una de les sardanes d'estrena és deguda a la inspiració de Ferran Muzás i Joaquín (epd) i perquè coneguem qui era, n'escriuré unes quantes ratlles gràcies a la informació i documentació facilitada per la seva família: la Sra. Encarna, la seva vídua, l'Antoni, el seu fill, i l'Ada, la seva jove. A ells, moltíssimes gràcies per avançar.

Ferran Muzás i Joaquín nasqué a Barcelona el 14 de gener de 1919, curiosament el mateix dia (però any diferent) en què veié la llum el compositor més popular de l'Escala: Josep Vicens i Juli, l'*Avi Xaxu*. La nissaga s'inicià quan Antonio Muzás i Montañés, oriünd de la província de Saragossa, es traslladà a Barcelona, i es domicilià en el barri de la Ribera. Va ser en aquesta barriada on conegué la barcelonina Teresa Joaquín, amb qui es casà i tingueren 4 fills, el benjamí dels quals fou en Ferran. Professionalment, el matrimoni Muzàs-Joaquín obrí i regentà una botiga de pesca salada al mercat del Born.

De ben jovenet, i animat pels seus progenitors, compaginà els estudis elementals amb les lliçons de solfeig, violí i dibuix, però en esclatar la

«Ferran Muzás tocant el piano a la ràdio del carrer Casp de Barcelona el 1948». (Família Muzás-Paulet)».

Guerra Civil espanyola hagué d'abandonar els estudis de batxillerat i s'incorporà com a combatent en les files de l'exèrcit del bàndol republicà, tot i que les seves tasques foren d'intendència. En finalitzar el conflicte fratricida, en el qual perdé els seus dos germans destinats a la batalla de l'Ebre, fou desplaçat a Galícia, internat en un camp de concentració i obligat a tornar a fer el servei militar. L'any 1943, després de 4 anys de reclusió, tornà a Barcelona i passà a treballar en el negoci familiar de pesca salada del Mercat del Born. Les circumstàncies d'aquest període històric motivaren que no reprengués els seus projectes i deixà de banda completament el seus estudis musicals.

Ferran Muzás entretenint-se amb el seu acordió a l'inici de la dècada dels anys 50. (Família).

completament el seus estudis musicals.

Això no obstant, encaminà la seva vida i el maig de 1944 es casà amb Encarna Paulet i Campamà, natural de St. Vicenç dels Horts (Barcelona), i l'1 d'octubre de 1947 nasqué el seu únic fill, l'Antoni. Aquesta nova etapa en al seva vida féu que prengués aire i que, alhora que treballava al negoci, reprengués les seves dues grans aficions: el dibuix i la música. Va ser en aquest camp que, gràcies als seus estudis de solfeig, començà a tocar el piano, i donà alguns concerts en directe entre 1947 i 1948 als estudis de Ràdio Barcelona, ubicada al carrer Casp de la ciutat comtal. Alhora que

amb els seus amics freqüentava diferents locals on s'interpretava jazz i creixia la seva passió envers el pianista de big band Fats Waller, es va aventurar a compondre algunes petites peces musicals (melodies, jazz o ballables), amb l'ajuda inestimable del piano. Un altre instrument amb el qual es familiaritzà, però, fou l'acordió, amb el qual feia xalar de valent tots els veïns de Poblenou, tot tocant peces improvisades al carrer els jorns de bonança meteorològica.

La seva passió musical l'abocà, a mitjan dels anys 50, a ser un dels cofundadors d'una petita orquestrina de jazz, coneguda llavors com a *big band*, en la qual ell era el pianista. Amb aquesta petita formació jazzística, de vida efímera, tocaren en alguns pobles de la província barcelonina, com St. Vicenç del Horts, però també a la mateixa capital catalana, concretament en el barri del Poblenou, el seu barri. Arran de la seva jubilació, continuà cultivant la seva afició musical, tot amenitzant amb el piano diferents vetllades organitzades en els diferents casals de jubilats dels quals era soci. La seva vinculació amb l'Escala, i la de la seva família, arrenca de 1993, quan conegué la nostra vila, on passà tots els estius fins al final dels seus dies. A tall anecdòtic, els seus descendents recorden que quan en Francesc Sánchez tenia la seva botiga *L'Antiquari* al carrer Sta. Màxima (a can Guinart), en Ferran de forma sovintejada el visitava i li demanava

permís per tocar aquella pianola (piano de paret) que hi havia a la botiga. En Ferran Muzás clogué els ulls a Barcelona el 15 de novembre de 1999.

Després de jubilar-se, però, entre els 70 i els 75 anys, i seguint el lema "*La Paternitat*", Ferran Muzás compongué la seva única sardana, la qual dedicà al seu fill i la batejà amb el títol de "*Antoni*". Aquesta peça, que originàriament va ser només una versió per a piano i que va tocar en moltes ocasions a casa seva, posteriorment va ser instrumentada per a cobla per un altre músic, sense ser estrenada. Aquesta versió per a cobla és la que s'estrena en aquesta 34a edició de l'Aplec de la Sardana de l'Escala.

Jordi Gallegos i Córdoba

Foto: David Falgàs

ACTES PREVIS A L'APLEC

DISSABTE, 6 DE JUNY DE 2009

TARDA, a les 5, a la Plaça Víctor Català (Sòl d'en Sagué)

DESCOBERTA DEL RÈTOL DEDICAT A LA **FAMÍLIA VILÀ**

AUDICIÓ-HOMENATGE AMB LA COBLA **ELS CASENOVES:**

- **L'Escala** (Jaume Vilà)
- **Ja sóc aquí!** (Josep Ma. Vilà)
- **Return** (Jaume Vilà)
- **Anem a la festa** (Josep Ma. Vilà)
- **Saltant les roques** (Jaume Vilà)
- **La font d'en Carbó** (J. M. Vilà)

NIT, a les 10, a l'Església Parroquial de Sant Pere de l'Escala

I CONCERT BENÈFIC DE SARDANES I MÚSICA PER A COBLA

A CÀRREC DE LA COBLA **CIUTAT DE GIRONA:**

Primera Part:

- **Els dos enamorats** (J. M. Vilà)
- **Conxita** (A. Agramont)
[obl. de tenora amb variacions]
- **Recordo Catalunya** (J. M. Vilà)
[vals amb variacions per a trompeta]
- **Eslai** (J. Vicens Xaxu)
- **L'auca del Sr. Esteve** (J. León)
[rapsòdia noucentista]

Segona Part:

- **Anita** (J. M. Vilà)
- **Victoriosa** (E. Barnosell)
[obl. de tible]
- **El Carnaval de Venècia** (M. Sabaté)
[obl. de flabiol]
- **El foc de Castelló** (A. Agramont)
- **El mosquito** (J. Vicens Xaxu)
[pasdoble]

Organitza:

AGRUPACIÓ SARDANISTA ESCALENCA "AVI XAXU"

Patrocina:

AJUNTAMENT DE L'ESCALA

Col·labora:

PARRÒQUIA DE ST. PERE DE L'ESCALA

MERCERIA - LLENCERIA - CONFECCIÓ

Santa Màxima, 37 - Tel. 972 770 478
17130 L'ESCALA (Girona)

JULI PERRUQUERIA
C/ de la Torre, 45, 1r pis
Tel. 972 77 01 18
17130 L'ESCALA

HERMANOS RIBAS MOLINA s.c.

**ELECTRICITAT - FONTANERIA
CALEFACCIÓ - GAS**

Av. de Girona, 6 i Rubens, 2
Telèfon: 972 770 655
17130 L'ESCALA (Girona)

**Ò l'e
Òptica l'escala**

C/ Maranges, 13 - Tel. 972 770 986
17130 L'ESCALA (Girona)
opticalescala@telefonianet

Camí Ample, 1
Avda. Ave Maria, 1
Tel. 972 774 558
L'ESCALA

Tot en instruments musicals
cd's, dvd's, samarretes i més...

C/ Joan Massanet, 31 Tel. 972 776 270
C/ Enric Serra, 34 Fax 972 772 047
17130 L'ESCALA E-mail:sonabemusic@hotmail.com

JOINA

**MENJARS PER EMPORTAR
LLEGUMS CUITES
PESCA SALADA**

C. Sta Màxima, 19
Tel. 972 771 742
17130 L'ESCALA

Ràdio - TV - Sat. - Electrodomèstics
CAN FIDEL

Josep Maria Geli

C/ Port, 33 17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 00 98 (Girona)

XXXIV APLEC DE LA SARDANA DE L'ESCALA

Organitzat per l'**AGRUPACIÓ SARDANISTA ESCALENCA "AVI XAXU"**

Adherit a l'*Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques
Gironines*

AGRUPACIÓ
D'APLECS SARDANISTES
DE LES COMARQUES
GIRONINES

Amb el patrocini del magnífic **AJUNTAMENT DE L'ESCALA**,
la **DIPUTACIÓ DE GIRONA** i la **GENERALITAT DE CATALUNYA**

Diumenge, 7 de juny de 2009

Cobles

**SANT JORDI – CIUTAT DE BARCELONA
CIUTAT DE GIRONA
PRINCIPAL DE L'ESCALA
FOMENT DEL MONTGRÍ**

MATÍ, a 2/4 d'11, al Passeig Lluís Albert

Cobles:

**SANT JORDI - CIUTAT DE BARCELONA,
CIUTAT DE GIRONA i PRINCIPAL DE L'ESCALA**

St. Jordi	Mariona i Magda	Manel S. Puigferrer
C. de Girona	Violetes del bosc	Agustí Borgunyó
Principal	Lliris i clavells	Rosend Palmada
St. Jordi	Donzella enamorada	<i>J. Ma. Vilà i Saliner</i>
C. de Girona	Tere gentil	Ricard Viladesau
Principal	Aromes del Queralt	J. Ma. Vilà i Saliner
St. Jordi	Gràcies, Pere	Marc Timón
C. de Girona	Branca florida	J. Ma. Vilà i Saliner
Principal	Un passeig per Palamós	Jordi Paulí i Safont
St. Jordi	Diada de festival	Joan Moratà
C. de Girona	Al mestre Puigferrer	Josep Coll i Ferrando
Principal	Montcada i Reixac	Francesc Mas i Ros

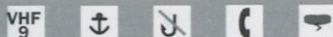

ràdio l'escala
EMISSORA MUNICIPAL

**parlem
de tu!**

Serveis a l'usuari

Serveis a les embarcacions

CLUB
NAÚTIC
L'ESCALA
[info]

OFICINA CENTRAL:

Port la Clota s/n, 17130 L'Escala (Girona)

Tel: 972 770 016

Fax: 972 770 158

club@nauticescala.com
www.nauticescala.com

sanimat Grup **GAMMA**

ceràmiques • banys • cuines • sanitaris

Carrer Lleida, 10 (Poble Sec)

17130 L'ESCALA (Girona)

Tel. 972 77 04 14 - Fax 972 77 69 05

sanimat@gamma.es

www.gamma.es

TARDA, a les 5, al Passeig Lluís Albert

Cobles:

SANT JORDI - CIUTAT DE BARCELONA, FOMENT DEL MONTGRÍ, CIUTAT DE GIRONA i PRINCIPAL DE L'ESCALA

St. Jordi	Terra de cavallers	Enric Ortí i Marín
Foment	Colla Ganxets Dansaires	Josep Vicens, Xaxu
C. de Girona	Gentil primavera	J. Ma. Vilà i Saliner
Principal	L'Aplec de St. Martí	J. Ma. Vilà i Saliner
St. Jordi	XXXX	XXXX
Foment	XXXX	XXXX
C. de Girona	XXXX	XXXX
Principal	XXXX	XXXX
St. Jordi	Vilà Mitjà: esclats de colors (estrena)	Joaquim Hostench
Foment	Adéu, Roca del Frare (estrena)	Pere Bruguera i Pujol
C. de Girona	Amunt els braços (estrena)	Lluís Albert i Rivas
Principal	Antoni (estrena)	F. Muzás i Joaquín
Conjunt	Cant a l'Empordà	J. Ma. Vilà i Saliner
Conjunt	L'Aplec de l'Escala	E. Vilà i Armengol
St. Jordi	Idil·li festiu	J. Ma. Vilà i Saliner
Foment	A Núria saltant	J. Ma. Vilà i Saliner
C. de Girona	Montroig	Joan Calders
Principal	Capital del cava	Joan Lázaro i Costa

AGUICOR S.L.

CONSTRUCCIONS

Vilabertran, 23
17130 L'ESCALA (Girona)
Tel. /Fax 972 77 30 35

lamarca

Proyectos del frío

C. Gerani, 1 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 30 68 - Fac 972 77 60 14
info@lamarca.es - www.lamarca.es

GRAU I ISERN

GESTORIA +
SERVEIS JURÍDICS

GESTORIA + SERVEIS JURÍDICS

Jordi Isern i Colomeda
Advocat

Núria Grau i Palou
Gestor administratiu

Av. Girona, 43, baixos. 17130 L'ESCALA
T/F 972 77 46 39 + 972 77 07 67

Quintana Perruquer

PERRUQUERIA PER A HOMES
c/ del Mar, 20 • 17130 L'ESCALA
Tel. 972 77 21 89

TELESTIL

SONORITZACIÓ - TV - VIDEO - HIFI
ANTENES - VIA SALÈL·LIT

Servei tècnic SONY i PIONEER
Distribuïdor oficial de SONY i PIONEER

C/ Joan Masanet, 74 - Tel 972 77 21 20
17130 L'ESCALA (Girona)

NAB - BUF

MODA INFANTIL

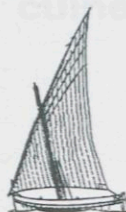

C/ Sta. Màxima 8 L'Escala

CONSTRUCCIONS NAVALS · ESPECIALITZATS EN VELA LLATINA

DRASSANES SALA

Salvador Feliu Sala

Port La Clota, 8 - Tel. 972 77 07 34 - 972 77 22 05
17130 L'ESCALA (Costa Brava - Girona)

LES ESTRENES DE L'APLEC

En aquest XXXIV Aplec de la Sardana, l'Agrupació Sardanista Escalenc *Avi Xaxu* té l'honor d'oferir a tots els sardanistes l'estrena de 4 sardanes:

- **Vila Mitjà: esclats de colors.** Sardana balladora del compositor escalenc Joaquim Hostench i Duñabeitia, en Quimet, dedicada al professor, pintor i artista Francesc Xavier Vila i Mitjà, col·laborador incondicional, desinterès sat, incansable i autor dels cartells de l'Aplec des de 1976.
- **Adéu, Roca del Frare.** Sardana original de Pere Bruguera i Pujol, dedicada a aquesta popular roca escalenca antigament ubicada enfront el passeig marítim i avui desapareguda.
- **Amunt els braços.** Sardana airosa i balladora composta pel mestre Lluís Albert i Rivas, fora del seu estil tradicional. El títol, ben al·lusiu, fa referència a la tradició escalenca de no abaixar els braços a l'hora ballar els curts.
- **Antoni.** Sardana que el músic Ferran Muzás i Joaquín va compondre per a piano i que, posteriorment, va ser instrumentada per a cobla. Amb el lema La Paternitat, la composició la va dedicar al seu fill Antoni Muzás i Paulet.

**Carns
i embotits
SEBASTIÀ**

**elaboració
pròpia**

Ave Maria, 29 - Tel. 972 773 954 - **L'ESCALA**

Ma Rosa Planas

Av. Riells, 8 - Tel. 972 771 473
17130 L'ESCALA

el
Pelly..

CAFETERIA

*Comas
Bricolatge*

Passeig Lluís Albert, 6 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 775 - Fax 972 770 068

canmiquelhotelrestaurant

Platja de Montgó, s/n - 17130 **L'ESCALA**
Tel. rest. 972 771 002 / Tel. hotel. 972 771 452
Fax 972 776 293
www.canmiquel.com

M & M

classes particulars

E.P. - E.S.O. - Batxillerat
Grau Mitjà - Grau Superior - Oposicions
Francès - Anglès - Català per a estrangers

Camí Ample, 9 - 17130 **L'ESCALA**
Tels. 972 771 150 - 696 077 287
696 043 887

**PINTURES
M. VICH S.A.**

Venda
al major
i detall

«**COLORS A L'INSTANT**»

Pintures, barnissos, maquinària, eines,
parquet, moquetes, roba de treball

Avinguda Riells, 26 A
Tel.-Fax 972 77 30 13 / Mòbil 669 20 77 77
17130 **L'ESCALA**

E-mail: pinturesmvich@hotmail.com

Salaons Solés, SA
Closa d'en Llop, 40 - 17130 l'Escala - Apt. de correus 210
Tel. 972 77 03 57 - Fax 972 77 41 71 - A/e: soles@anxoves.com

DIADA DE FESTIVAL, LA SARDANA D'EN MARTÍ BRUGUERA

En l'aplec d'enguany, concretament a l'audició del matí, figura una sardana ben especial: *Diada de festival*. És obra del compositor de Prada de Conflent Joan Moratà, pseudònim d'Andreu Fabresse (1899-1977) i, segons consta, l'autor la dedicà "*A la Sra. Jacques Vanhoutte de la Chaise, amb tota la meva gran simpatia*".

La importància d'aquesta sardana, que va ser estrenada a la població fronterera d'El Voló l'any 1957, rau en el fet que té lletra i que va ser escrita per un escalenc, en Martí Bruguera i Pellicer (1909-1982), llavors exiliat a França. Però per entendre com arribà a posar la lletra d'aquesta peça, cal fer una incursió en la seva biografia.

En Martí Bruguera i Pellicer va néixer a l'Escala el 13 de febrer de 1909 en el si d'una família humil de pescadors, a *can Salvat*. Va ser el benjamí del matrimoni format per en Martí Bruguera i la Felicitat Pellicer, que abans que ell tingueren dos altres fills, en Josep, l'hereu (en *Pepet Salvat*), i en Pere. Gràcies a l'habilitat de les mans, des de ben petit s'interessà per la mecànica i d'adolescent treballà al taller mecànic de *can Solà* fins que el 1931 es casà amb Narcisa Prats i Mir, la *Ciseta*, de Torroella de Montgrí (1908-1977).

"En Martí Bruguera i Pellicer, autor de la lletra de la sardana *Diada de festival* de Joan Moratà (col. família Bruguera-Cource)".

Fundat el matrimoni, establiren una taverna a tocar de l'antic port pesquer (on actualment hi ha el bar Casablanca) i, mentre també venien sal i petroli, ben aviat sorgí el fruit de l'amor, ja que el 20 d'agost de 1933 nasqué el seu únic fill: l'Albert Bruguera i Mir (1933-2008). Durant la guerra civil en Martí es caracteritzà per fer ben evident la seva condició de republicà i català, fins al punt que sovint es passejava amb una roja barretina disposada al cap, i avançat el conflicte armat i tement per la seva vida (ben entrat el 1938), la *Ciseta* el convencé perquè passessin a residir a l'estat veí.

Un cop a la república francesa hagueren de començar de zero i s'establiren a Prada de Conflent, municipi també conegut com a Prades. En un principi, en Martí treballà com a mecànic al *Garage Chez Turron*, però temps després, quan la seva situació s'estabilitzà, s'establí pel seu propi

LE CABINET
DU
SOUS-PREFET DE PRADES

22 décembre 1944

AUTORISATION DE CIRCULER

Monsieur *Martí Bruguera* est autorisé
à se rendre à Perpignan, dimanche 24 décembre 1944, avec sa voiture Peugeot, 301,
n° 4.705 NTE.

Motif du déplacement:
Conduire le Maître Pablo CAZALS à
l'inauguration du CAZAL DU CATALONIA .

LE SOUS-PREFET,

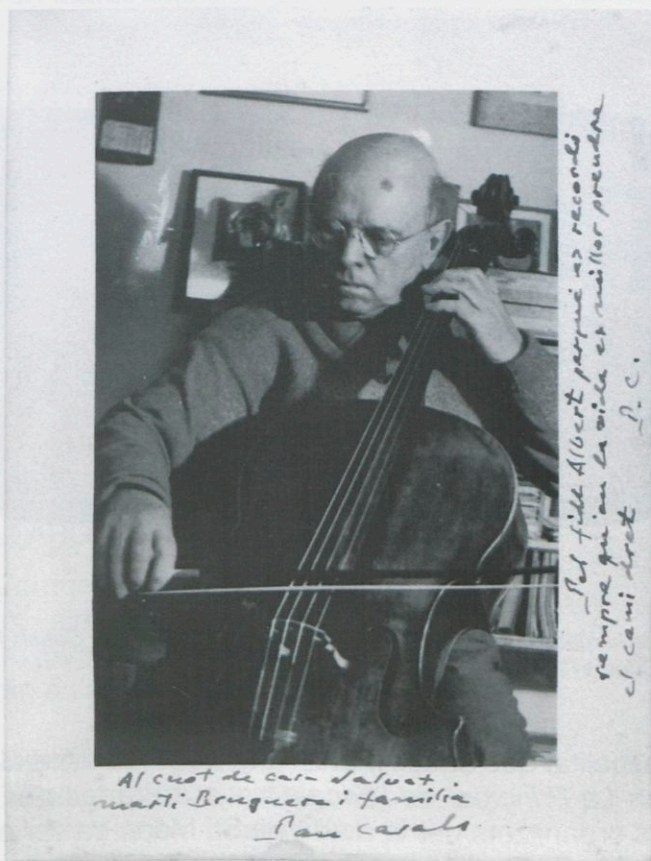
Guarús

"Autorització perquè en Martí faci de xofer al compositor Pau Casals (col. família Bruguera-Course)".

compte i obrí un establiment, el *Garage Chez Martin*, en el qual treballaren en Martí, com a especialista en mecànica d'aviació, i el seu fill Albert, especialitzat en mecànica d'automòbils, sobretot de motos.

Durant la seva estada a França, que s'allargà durant uns 24 ó 25 anys, en Martí també féu coneixença amb persones destacades de la cultura catalana que estaven a l'exili, com fou el cas del mestre i compositor Pau Casals i Defilló (1876-1973). El conegué gràcies a dos nebots del músic, en Josep i en Ramon Güell i Casals, i fins i tot li féu de xofer, tal com demostra una autorització de circulació signada pel secretari delegat del governador de Prades el 22 de desembre de 1944. El document, escrit en francès i reproduït en aquest article, diu: "*El Senyor Martí Bruguera està autoritzat a anar a Perpinyà, el diumenge 24 de desembre de 1944, amb*

"Foto del mestre Pau Casals dedicada pel mateix a en Martí i al seu fill Albert (col. família Bruguera-Cource)".

el seu cotxe Peugeot 301, núm. 4705 NT2. Motiu del desplaçament: *Acompanyar al Mestre Pau Casals a la inauguració del Casal de Catalunya*”.

Tal fou la relació i amistat que es creà entre ambdós, que el compositor dedicà una fotografia, d'ell mateix tocant el violoncel, a en Martí i al seu fill. Les dues dedicatòries, que figuren en la fotografia que també es reproduïx, diuen: *“Al cuot de casa Salvat, Martí Bruguera i família. Pau Casals”* i *“Pel fill Albert, perquè es recordi sempre qu'en la vida es millor prendre el camí dret. P.C.”*. A més d'aquesta fotografia, el mestre Casals també regalà una medalla commemorativa a la família Bruguera-Mir, que és una simplificació del monument dedicat a Casals i a Johan Sebastian Bach inaugurat el 1950 amb motiu del segon centenari de la mort del compositor clàssic. En una cara de la medalla es representa el perfil de Casals sobre una vista de Prades i en l'altra, un bust de Bach.

“Les dues cares de la medalla al·legòrica al monument de 1950 a Pau Casals i a J. S. Bach (col. família Bruguera-Cource)”.

Dóna la casualitat que aquell mateix any, concretament al novembre de 1950, fou quan *La Principal de l'Escala* viatjà a Prades per amenitzar els actes musicals organitzats per la diada de St. Martí. Va ser en aquest viatge que tant en Martí com l'Albert tingueren un paper destacat perquè els seus conciutadans escalencs poguessin desenvolupar correctament la tasca que els havia estat encomanada, de la qual en destacà l'estrena de

la sardana *Sant Martí del Canigó*, precisament obra del mateix Pau Casals. Detall de com es plantejà i es desenvolupà el viatge, i les conseqüències del mateix, es troba recollit en el llibre *L'Escala des de l'empostissat. Història de La Principal de l'Escala i les altres cobles locals*, en el qual col·laborà l'Albert.

Però a part d'en Pau Casals, en Martí, tot fent la partida de cartes al *Grand Café* de Prades, activitat que duia a terme força sovint, també conegué a un altre destacat músic rossellonès, el referenciat Joan Moratà. Les seves continuades trobades feren que anessin intimant i forjant una relació d'amistat, la qual es traduí en el fet que en Martí Bruguera posà lletra a una de les sardanes d'en Moratà, concretament *Diada de festival*.

Amb molt de goig per part de l'organització, s'ha programat aquesta composició airosa i balladora, la lletra de la qual és com segueix i fidel a l'ortografia d'en Martí:

CURTS

Anem a la festa que fan al Voló.
El temps hi acompanya i el sol ja és ben alt.
Anem-hi, que la cobla ja entona,
la tenora ja sona i tothom compte es dóna
que hi ha Festival.

La festa d'un poble de raça
ben germana i catalana.
La festa d'un poble ben noble
que marxa endavant el cap ben alt.

LLARGS

L'orquestra les notes desgrana,
tot l'aire és omplert de sardana;
un jove, el cor batent,
diu a l'aimada, dolçament:

Vine, donzella, vine.
Qu'anirem a dansar
la dansa noble i bella.
Joia de l'Empordà.

Vine, minyona,
i estrenyem ben fort nostres mans;
braços llevats en l'aire
i anem puntejant.

Salta, salta, salta nena airosa,
qu'em fa goig veure't saltar.
Salta, salta, salta sens parar.
Salta, salta, salta i estreny la mà.

Que mentre tu danses, estimada,
els meus llavis et diran
tot el meu amor
que per tu sento temps hi ha.

Diga'm que si; no diguis no.
Que tu em faries mal al cor,
volgut amor.

Ella que l'hi respon:
Galant minyó,
també t'estimo a tu!
I junts, recordarem
la festa del Voló.

Agraïment

En record de l'Albert Bruguera i en agraïment a la seva vídua, Laurence Mary Cource, i a les filles de tots dos, Marta i Nicole.

Jordi Gallegos i Córdoba

Llicenciat en Història

ADÉU, ROCA DEL FRARE

Quan l'amic i company Jordi Gallegos, president de l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu, em demanà de fer un escrit per al llibre de l'Aplec de la Sardana d'enguany, en el decurs del qual s'estrenarà una sardana meva que porta per títol *Adéu, Roca del Frare*, vaig pensar que el millor que podia fer era explicar el sentiment de tristesa i d'angoixa que vaig sentir quan em digueren que un cop de mar havia arrencat del seu setial la tan coneguda i simbòlica Roca del Frare.

Hi vaig anar ràpidament, sense pensar-m'hi gens, a mirar si era veritat un fet tan lamentable. Jo, que tantes vegades l'havia vista, de petit, quan anava i venia de treballar d'un camp que tenia el meu avi a les Terroges! Fins i tot l'havia anat a tocar i a fer patellides als seus peus.

Aquell 22 de novembre de 1982, en arribar a casa, vaig agafar una llibreta i vaig plasmar les emocions que em despertà el fatal desenllaç que patí l'entranyable roca per culpa del temporal de llevant. El resultat fou una poesia que es titulà ADÉU ROCA DEL FRARE.

Fa uns quatre anys que vaig començar a anar a les classes de música per ordinador que impartia en Dani Hernández a l'Escola de Música El Gavià. La primera sardana que vàrem compondre fou precisament *Adéu Roca del Frare*. La férem per a ser cantada a tres veus per coral. La lletra és una barreja de la meua poesia i la de Josep Sureda Paradís titulada *La Roca del Frare*. Déu te guardi eternitat!

Aquest curs, amb el nou mestre de l'escola, Alfons Vila, hem estat treballant per a convertir-la en sardana i a fi de poder ser interpretada per cobla en el decurs de l'Aplec de la Sardana d'enguany. La lletra de la sardana és la següent:

UNIÓ DE SALADORS HISTÒRICS D'ANXOVA

SALAONS SOLÉS S.A.

Tel. 972 770357 - soles@grn.es

CASA BORDAS, S.L.

Tel. 972 770085 - info@casabordas.net

FILL DE J. CALLOL I SERRATS, S.L.

Tel. 972 772577 - info@callolserrats.com

ANXOVES EL XILLU, S.L.

Tel. 972 770820 - elxillu@terra.es

ANXOVES DE L'ESCALA, S.A.

Tel. 972 770146 - info@anxovesdelescala.es

IMMOBILIARIA

**VENDES I GESTIÓ
DE COMUNITATS**

c/ dels Horts 1, baixos

Tel. 972 77 58 48

Fax 972 77 62 87

e-mail: silvia@casasicasas.com

www.casasicasas.com

17130 L'ESCALA

**MÀQUINES RECREATIVES TIPUS B - VÍDEO JOCS - PIN.BALLS
BILLARS AMERICANS - ATRACCIONS**

Closa d'en Llop, s/n - Tel 972 770 512 - Fax 972 772 573 - Tèlex 57356
17130 L'ESCALA (Girona)

Adéu, Roca del Frare

Et veiem, "Roca del Frare",
bruna testa humiliada,
fals altar del sol ixent,
reliquia de nostra mar.

Sempre cota nit i dia,
absort en santa homilia,
qui de la vella dreuera
no t'haurà vist en passa!

Per l'engruna que vas veure
tu, tan vell; ella, tan tendra
obrir-se com flor d'abril
en ton dors de penitent

Et besava l'oreig que canta,
et brodaven d'escuma blanca
gregalades, ponents i llevants,
fins que un dia el mar, sense pietat,
d'una forta onada t'enderrocà.

La mar és blava i calma,
la mar està trista i plora,
ella no volia trencar
l'admirada "Roca del Frare"

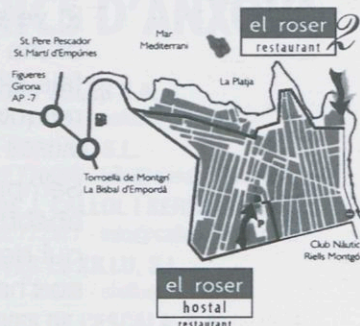
El passeig mai més serà,
el passeig mai més serà el mateix
sense la teva presència
austera, serena i mística.

Oh, bon Frare penitent!,
colpit per la teva absència
la campana a sa manera,
et dirà com jo et dic ara:
Déu te guardi eternitat,
Déu te guardi eternitat.

Pere Bruguera i Pujol

el roser
hostal
restaurant

Hostal El Roser

Carrer Església, 7 - 17130 L'Escala
(Costa Brava - Girona)
Tel. 972 770 219
Fax 972 770 159

e-mail: restaurant@elroserhostal.com
[http: www.elroserhostal.com](http://www.elroserhostal.com)

Targeta Visa 7

Compri avui i pagui la setmana que ve!

Ara, totes les compres que faci durant la setmana amb la Targeta Visa 7 no se li carregaran fins al dilluns següent. Per tant, disposarà d'un crèdit setmanal que li permet endarrerir, sense cost, el pagament de les compres.

A més, sumarà punts que podrà canviar per regals.

Caixa Girona

Demani-la a la seva oficina

UN SOMNI FET REALITAT: L'ESCALA CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA 2010

El primer pas: la petició i els arguments.

La proclamació de Ciutat Pubilla de la Sardana representa el reconeixement a un municipi que ha respost a iniciatives continuades i reeixides en el foment i difusió de la sardana. En aquest sentit, el 30 de juny de 2008 el ple de l'Ajuntament acordà, per unanimitat, sol·licitar a la Federació Sardanista de Catalunya que l'Escala fos acceptada com a candidata per l'any 2010.

La decisió s'havia fet esperar, ja que aquest repte fou un dels objectius que l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu assumí l'any 2006, quan l'entitat prengué novament les regnes del sardanisme escalenc després de 20 anys. Fou a partir de mitjan 2007, però, quan aquesta il·lusió començà a créixer i desenvolupar-se fortament.

Algunes de les condicions indispensables i requerides per la candidatura eren:

- 1) Existència d'una entitat sardanista amb més de 10 anys d'experiència ininterrompuda i d'altres entitats similars, almenys en els darrers 20 anys
 - 2) Jovent implicat en la responsabilitat de les activitats sardanistes
 - 3) Constància d'activitat sardanista, almenys durant els darrers 40 anys
- Aquests 3 requisits bàsics a l'Escala els superem amb escreix.

En el primer dels casos, si bé el 2008 l'Agrupació Sardanista Escalenc Avi Xaxu va celebrar el 30è aniversari de l'actual designació de l'entitat, l'associació va néixer el 1969 com a secció del Centre Esportiu i Recreatiu, i d'allò ja en fa 40 anys!

Amb referència a la segona premissa, l'actual entitat sardanista, independent des de 1986, el novembre de 2005 renovà la seva junta, la qual combina la saba vigorosa de les noves generacions i l'experiència dels més veterans, suma que ha fet possible la nova embranzida que el sardanisme ha pres a l'Escala de 3 anys ençà.

I en darrera instància, es té coneixement de la vocació i tradició sardanista des del s. XIX, tal com testimonia i recull l'exhaustiu treball "L'Escala des de l'empostissat. Història de La Principal de l'Escala i les altres cobles locals", un llibre que, després de dos anys mig de feina, ha donat a conèixer tota la història documentada del fet musical escalenc.

Se sap, doncs, que l'Escala fou la pedrera de nissagues de músics (Mercader, Sala o Xiquet, Vicens o Xaxu, Hereu, Esponellà, Tasis, Vilà, etc.) i vila de cobles vuitcentistes, de la cobla-orquestra L'Aliança (1888-1912) i de l'antiga formació La Principal de l'Escala (1906-1957). A partir de l'any

Part de l'actual junta de l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu, que combina la joventut i l'experiència (foto: Ferran Magret).

2004, però, aquest darrer conjunt es recuperà, essent-ne flabiolaire i representant la jove escalenca Núria Casamort, la qual es sumà als 4 altres instrumentistes locals integrants d'altres cobles (els Srs. Joaquim Hostench, Manel Mañogil, Andreu Font i Jaume Condal).

La vila escalenca, però, també ha estat el bressol d'un total de 15 compositors: Rossend Mercader i Silvestre (1836-1909), Lluís Sureda i Valls (1861-1942), Josep Vicens i Juli, l'Avi Xaxu (1870-1956), Ferran Sais i Casadellà (1880-1942), Albert Martí i Galceran, el Rei de la tenora (1881-1947), Pere Mercader i Andreu (1885-1969), Antoni Puig i Artigas, en Tonet (1886-1960), Josep Ma. Vilà i Saliner (1889-1969), Josep Vicens i Mornau (1895-1987), Jaume Vilà i Comas (1917-1977), Josep Vicens i Busquets (1917-), Pere Bufill i Guanter (1923-1945), Lluís Albert i Rivas (1923-), Joaquim Hostench i Duñabeitia (1940-) i Carles Mallart i Sureda, en Litus (1950-1977).

Tres altres possibles arguments són les més de 150 sardanes el títol de les quals fa referència a l'Escala (indrets, persones, etc.), les més de 120 composicions conegudes que s'han estrenat a la vila marinera o que l'actual arxiu de l'Agrupació Sardanista Escalenca Avi Xaxu és un dels més

importants de tots els Països Catalans, ja que disposa de més de 10.000 partícels de sardanes.

El segon pas: la visita del Sr. Bartomeu Duran.

El dimecres 6 d'agost de 2008 visità l'Escala el Sr. Bartomeu Duran, president de Badalona Sardanista i la Federació Sardanista de Catalunya, visita que fou possible gràcies al matrimoni format per l'escalenc Albert Sureda i la badalonina Rosa Gil.

Junt a membres de la nostra entitat, la comitiva visità diferents punts sardanistes de la vila (plaça Víctor Català, placeta de l'Avi Xaxu, plaça de la Sardana i el monument La Cobla, del Dr. Francesc Anglès) i també els 3 rètols que, des del 2006, l'associació escalenca ha instal·lat per difondre diferents aspectes de la història sardanista local: La Plaça de la Sardana, el rovell sardanista (a la plaça de la Sardana - la Platja), Albert Martí i Galceran, el Rei de la tenora (al c/ del Mig, 18) i Josep Vicens i Juli, l'Avi Xaxu (al c/ de l'Església, 1).

Després de visitar la fàbrica de salaó d'anxoves de can Solés i les instal·lacions del Museu de l'Anxova i de la Sal, al migdia s'esdevingué la recepció al consistori, la qual fou a càrrec del Sr. batlle, Estanislau Puig, i el regidor de cultura, Josep Gifre. En aquesta rebuda, es féu manifesta la intenció de treballar fortament perquè l'Escala fos Ciutat Pubilla de la Sardana 2010, es lliurà al Sr. Duran l'informe preliminar "L'Escala, vila marinera i sardanista" i se l'obsequià amb les publicacions "L'Escala des de l'empostissat", el Full d'Història Local "Josep Vicens i Juli, l'Avi Xaxu (1870-1956). La vida d'un escalenc polifacètic" i el llibre "Les mil i una... amb anxoves", de Milena Llop i Carles Serra.

Durant uns 30 minuts s'exposà el projecte escalenc i es parlà amb el Sr. Duran de les possibilitats i potencial que tenia l'Escala per ser escollida i proclamada Ciutat Pubilla de la Sardana per al 2010, concretament l'any en què aquesta distinció arribarà a la seva 50a edició. Ja llavors, la impressió de tots els assistents fou molt bona i les dues parts implicades (Agrupació i Ajuntament) es proposaren que passat l'estiu es treballaria fortament per enllestir l'informe final de la candidatura escalenca.

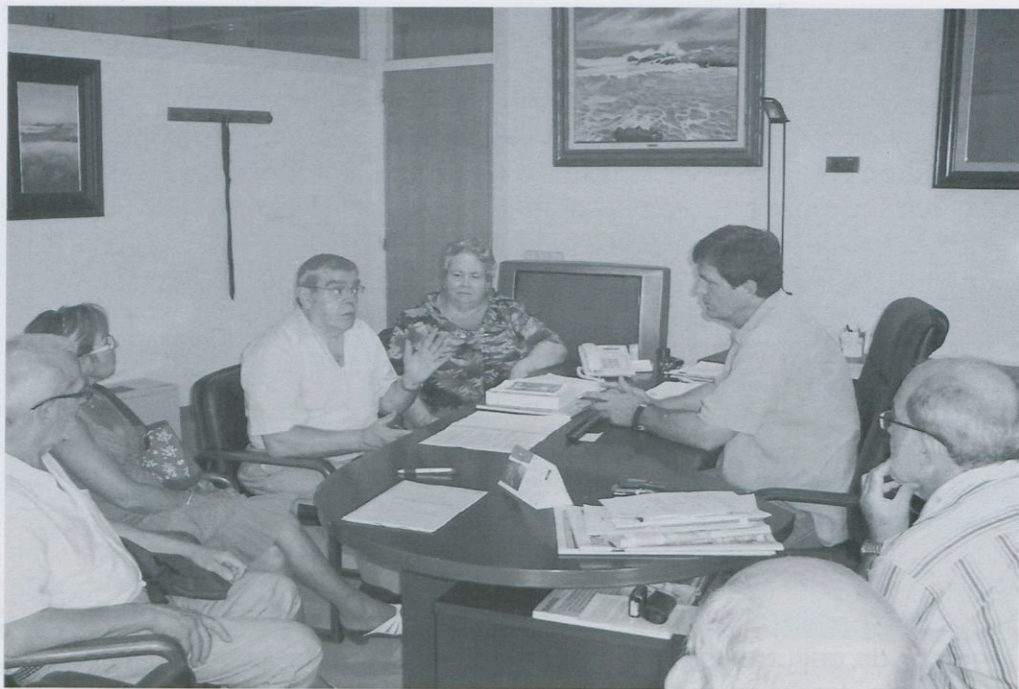
2010: la fita del sardanisme escalenc

L'any 2010 serà destacat per 2 motius principals:

-el 140è aniversari del naixement del compositor escalenc més destacat: Josep Vicens i Juli, l'Avi Xaxu

-el 50è aniversari de l'inici de les ballades de sardanes d'estiu tots els dimecres a l'actual Plaça de la Sardana (la Platja)

A més, aquell any l'Aplec de la Sardana arribarà a la 35a edició, si bé altres celebracions també depassaran xifres destacades (41è Curs d'Ensenyament de Sardanes, 31è Aplec de Sta. Reparada de Cinclaus,

Rebuda del Sr. Bartomeu Duran per part del batlle i el regidor de cultura a l'Ajuntament (foto: Jordi Gallegos).

27a Nit de la Sardana i 37è Aplec de St. Martí d'Empúries) i les més novelles continuaran fent camí (7a Nit dels Músics de Cobla, 4t Aplec del Sol Ixent de Montgó i 3r Concurs Fotogràfic Sardanista Joan Lassús).

Un cop passat l'estiu de 2008, el govern municipal es tornà a posar en contacte amb l'Agrupació Sardanista "Avi Xaxu" per marcar les línies bàsiques del projecte de "L'Escala, Ciutat Pubilla". Per la nostra entitat, i segons el nostre entendre, els principals eixos i temes de treball a desenvolupar haurien de ser:

–El futur de la sardana i la música per a cobla. Amb La compenetració entre les noves generacions i la sardana, El paper de la sardana i la música per a cobla en la cultura i societat del s. XXI o Els nostres clàssics: de la fama a l'oblit

–Tradició, lideratge i temps actuals. Amb L'Empordà, bressol de la sardana, El lideratge escalenc, empordanès i gironí de la sardana, La sardana com a exercici físic i saludable o L'Escala: nous horitzons sardanistes

–L'exili i la marginació de la sardana. Amb L'exili de la identitat, els valors, la cultura catalana i la sardana durant el franquisme, Els Casals

El monument La Cobla, del Dr. Francesc Anglès i inaugurat el 2006, símbol de la nova embranzida sardanista escalenca (foto: Sergi Corral).

Catalans, garants del sardanisme o La marginació actual de la sardana: de la política als mitjans de comunicació

Durant setmanes i mesos, els membres de la nostra entitat hem pedalat molt fort i hem estat molt enfeïnats elaborant l'informe final de la candidatura escalenca "L'Escala, vila marinera i sardanista", que el passat mes de febrer va ser enviat a la Federació Sardanista de Catalunya i a l'Obra del Ballet Popular.

El citat informe, en el qual també hi ha col·laborat el Tècnic de Cultura de l'Ajuntament de l'Escala, en Pere Guanter, i que té una extensió de 112 pàgines, consta de 3 blocs diferenciats. En el primer es fa un repàs històric i patrimonial de la vila, i una radiografia actual de l'Escala. El segon bloc, el més extens, es titula L'Escala, vila sardanista en el s. XXI i és format per un repàs de la història sardanista de la vila, una explicació de cadascun dels actes que formen el calendari sardanista anual escalenc, el simbolisme sardanista de l'any 2010 per l'Escala i el projecte i eixos de candidatura escalenca.

L'informe es clou amb un destacat apartat de 5 annexos de temàtica sardanista. El primer d'ells és un recull biogràfic dels 15 compositors esca-

lencs i la seva obra, el segon és la llista de les més de 150 sardanes referents a l'Escala (indrets, persones, etc.), el tercer és una relació dels aplecs de la sardana de l'Escala i les cobles participants, el quart una nova llista de les composicions estrenades a l'Escala de les quals es té constància i, finalment, el cinquè, una relació de les cobles participants a les diferents edicions anuals de l'Escala des de 1887.

Aquest informe, una posada al dia del sardanisme de l'Escala, sumat al llibre "L'Escala des de l'empostissat. Història de La Principal de l'Escala i les altres cobles locals", presentat el passat mes de juliol de 2008, van ser els elements clau de la candidatura escalenca, alhora que des de l'Agrupació també es voldria que el 2010 fos l'Any de la Cultura Tradicional i Popular de l'Escala i, per tant, un reconeixement a totes les entitats socio-culturals de la vila marinera.

A més, l'Agrupació de Trobades Sardanistes Infants de les Comarques Gironines, en assemblea celebrada el passat dissabte 17 de gener de 2009, va acordar adherir-se a la candidatura de l'Escala, així com també ho han fet algunes agrupacions sardanistes gironines, com la de

Primers instants de celebració de la proclamació de l'Escala com a Ciutat Pubilla de la Sardana 2010 a Mataró (foto: Sergi Corral).

Cassà de la Selva o Malgrat de Mar, altres entitats culturals municipals (com el CER) o la mateixa Agrupació d'Aplecs de les Comarques Gironines, com quedà manifestat en la 175a Assemblea ordinària que l'entitat celebrà la nit del dissabte 28 de febrer, precisament, a l'Escala. Mataró, diumenge 26 d'abril: la recompensa.

Diumenge 26 d'abril. Alguns membres de l'Agrupació davant del monument de Mataró Ciutat Pubilla 2009 (foto: Sergi Corral).

Era pels volts del migdia, vora dos quarts d'1, quan el Sr. Bartomeu Duran i Olària, president de la Federació Sardanista de Catalunya, després d'un secretisme i hermetisme absolut amb referència al resultat final, havia de proclamar quina seria la candidatura guanyadora i mereixedora del títol de meritíssima en la Sardana per l'any vinent. Tres candidatures (St. Feliu de Guíxols, Andorra la Vella i l'Escala) rivalitzaven per ocupar el lloc i el nerviosisme era a flor de pell.

Però quan el Sr. Duran, després d'afirmar que el títol recauria a la candidatura que havia presentat un projecte ben definit, sòlid, amb tradició i visió de futur, pronuncià el nom de l'Escala, el silenci es trencà amb els crits de joia i alegria, salts, fortes abraçades i, fins i tot, llàgrimes. Allò tan anhelat i desitjat s'havia assolit després de molt de sacrifici i tossuderia. El nomenament de l'Escala, però, encara serà més simbòlic, ja que serà la

50a Ciutat Pubilla des que s'instaurà aquest guardó el 1960, quan Girona fou Ciutat Pubilla de la Sardana.

Ara sols ens resta unir els esforços de totes les associacions i entitats culturals, col·lectius i altres grups escalencs per poder fer una festa ben grossa perquè tothom es senti seu aquest títol que no ha de fer res més que beneficiar la nostra vila marinera i situar-la allà on li pertoca, entre les millors i més dinàmica culturalment de tot Catalunya. Comptem amb vosaltres per fer palpable aquest somni fet realitat: l'Escala Ciutat Pubilla de la Sardana 2010 !!!

Jordi Gallegos i Córdoba

Agrupació Sardanista Avi Xaxu

1r Concurs de fotografia sardanista Joan Lassús.

Tercer premi: Introït escalenc.

Autora: Àngels Recasens

NEN I CARRER

Sorties al carrer joiós,
res era trist dins la pobresa,
tenies enfront el camp verd, gris i terrós
i l'amorosiment de la brisa del mar.

Et senties dintre teu en el tot,
vivies els fets menuts quotidians:
el traginer amb el seu carro remís,
el fuster amb el grinyol estrident de la serra
i la ferum aspra de la peüllà en ser ferrats els cavalls.

Els esclops mariners creuaven l'espai amb batecs secs i sobtats
mentre les dones xerraven arrecerades del vent,
entre la fulgor vistosa de les faldilles i mocadors
i l'aroma impel·lent de vida del carrer mariner.

La mar per a tu era també un somni de vida,
el seu jaç era manyac, dolç i silent
amb l'estremiment ardorós del peix
i la blavor argentada del sardinal.

Així el carrer et marcava el pas del temps:
matins de claror espontània i lluïssor de vidres i cortines,
migdies closos en vaga sopor,
capvespres encesos de passió tardorenca.

Venturosa la nit cobria finalment el poble,
que jeia vora mar i en companyia,
entre el panteix calmós del cel i l'onada
que et portava a un nou somni, vigorós, enigmàtic i extasiat.

Joan Barceló i Coll

Roser Montsant
estilista

C/ Gràcia, 3
Tel. 972 77 42 88
17130 L'ESCALA

P
E
R
R
U
Q
U
E
R
A
UN I SEX

BUGADERIA

PAQUITA S.L.
RENTAT EN SEC

C/ Germans Masferrer, 13 - L'ESCALA
Tel 972 770 670

DROGUERIA - PERFUMERIA

CARME

Avda. Montgó, 14 - Edifici Garbí
Tel. 972 776 087 - L'ESCALA

B S

SabadellAtlántico

BOSCH
A.P.I.

Miquel Bosch i Gardella

C/ Enric Serra, 2 - Tel. i Fax 972 770 002
C/ Palau, 4 - Tel. 972 771 505
Fax 972 770 616
17130 L'ESCALA

ESCOT
L'ESCALA

Plaça Església
C/ Enric Serra, 25
17130 l'Escala Girona
Tel. 972 771 958
escot@escot-lescala.com

Perruqueria

flocs
HOME - DONA

hores convingudes

C/ Ave Maria, 24 - Tel. 972 77 50 00 - 17130 L'ESCALA

grisjeans
L'ESCALA

STA. MÀXIMA, 11 - TELF. 77 01 79

COMPTE AMB ELS BAOBABS

El terra del B612, l'asteroide on habitava el petit príncep, estava infestat de llavors de baobab. Per al jovencell personatge d'Antoine de Saint-Exupéry, es tractava d'«unes llavors terribles» perquè «d'un baobab, si no hi ets a temps, ja no te'n pots desfer mai més. Ocupa tot el planeta. El forada amb les arrels. I si el planeta és massa petit i hi ha massa baobabs, el reben-ten». Això explica que els matins, un cop llevat i arreglat, el petit príncep també arregli «amb compte el planeta. T'has d'obligar regularment a arrencar els baobabs així que els distingueixes (...) És una qüestió de disciplina».

El nostre homenet sap que arreu creixen bones i males herbes, de les quals hi ha llavors que «són invisibles. Dormen en el secret de la terra fins que a alguna li ve la fantasia de despertar-se... Aleshores s'estira, i primer creix tímidament cap al sol un petit i inofensiu branquilló molt bonic (...). Però si és una planta dolenta s'ha d'arrencar de seguida, així que la reconeixes».

En un context fictici com el que ens pinta el petit príncep, la proliferació a tort i a dret de baobabs converteix aquests magnífics arbres en un autèntic perill per a la sostenibilitat de l'asteroide. En el Senegal i a d'altres punts de l'Àfrica negra, en canvi, el baobab és un arbre sagrat. La fruita del baobab, per exemple, és utilitzada per fer minvar els mals de panxa i altres malestars.

El castellà, l'anglès, el francès i altres llengües esdevenen a Catalunya veritables baobabs lingüístics i per això molts emigrants no troben referents clars de la llengua catalana on emmellar-se i fer-se-la seva.

C/ Salvador Gimeno, 10 - 17130 L'ESCALA
Tel. 972 773 509 - www.obresrossinyols.com

VIATGES
ESCALATOUR S.L.
AGÈNCIA DE VIATGES, G.C. 85

M. Rosa Portell
Directora

C/ Ave Maria, 43 - 17130 L'ESCALA
Tel. 34 972 770 218 - Fax 34 972 773 040
escalatour@intercomgi.com
www.escalatour.group-team.com

PEIXATERIA

XIFRA

C/ Germans Masferrer, 17 - Tel. 972 770 057
L'ESCALA (Costa Brava)

**Joaquim
MasPOCH
Illa**

ELECTRICITAT I FONTANERIA

Vilabertran, 49 - **L'ESCALA**
Telèfon: 972 771 609

Can Català

Plaça de les Escoles Tel.: 972 770 443
17130 **L'ESCALA** (Costa Brava)

la casona blava

carrer del Port, 48
17130 l'Escala (Alt Empordà)
Tel. 972 773 990 • Fax 972 774 789
E-mail: casona@teleline.es

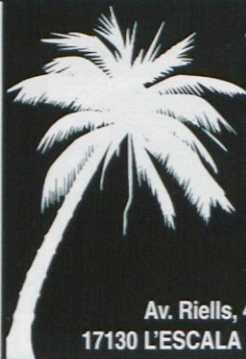
Miquel Moya
Decorador

PISCINES GUNITADES - SERVEI TÈCNIC
TRACTAMENTS D'AIGÜES - MANTENIMENT
ANÀLISIS QUÍMIQUES

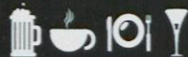

Avinguda Girona, 76
Tels. 972 772 834
972 772 199
Fax 972 772 1 99
17130 **L'ESCALA**
estrادim85@terra.es

TUTERRAZAFRENTEALMAR

**Escala
park**

Av. Riells, 48 - Tel. 972 77 07 57
17130 **L'ESCALA** - escalapark@hotmail.com

Saint-Exupéry, que exercint d'aviador va anar de La Seca a La Meca, ens fa observar que allò que és beneficiós i estimat en un indret, no necessàriament és beneficiós i estimat a tot arreu. Ans al contrari, pot causar estralls irreversibles en altres indrets, especialment quan creix de forma indiscriminada. La massificació i les tendències invasives no només provoquen dinàmiques destructives en l'àmbit natural, sinó també en el lingüístic. La degradació del territori és directament proporcional a la degradació de la llengua territorial, sobretot quan aquesta és una llengua minoritzada. Tan sols cal passejar per les zones turístiques o sobrepoblades per verificar-ho.

Els fluxos migratoris preocupants són aquells que es produeixen en massa. En aquest sentit, des de les darreries del segle XIX fins avui, el Principat de Catalunya no ha deixat de rebre fornades de nouvinguts, bàsicament de terres de parla castellana. Tant cert és, que dels dos milions d'habitants de fa un segle llarg hem passat a tenir-ne més de set. Probablement és un fenomen únic a Europa però que forçosament ha de repercutir en l'equilibri natural i lingüístic. Cal constatar, però, que els primers murcians arribats a Barcelona, arran dels projectes urbanístics que envoltaven l'Exposició Internacional de 1929, fàcilment es van integrar tan econòmicament com lingüística.

Posteriorment l'adaptació dels immigrants ha estat més complicada. I és que molts no han volgut adoptar el català ni en el decurs dels 30 anys de postfranquisme. Això explica que els que aterren ara d'Amèrica del Sud i altres continents no tinguin referents clars on emmirallar-se i que sovint tampoc vulguin aprendre la nostra llengua. És aleshores quan el castellà, l'anglès, el francès, el portuguès... esdevenen veritables baobabs lingüístics. Perquè un cop arrelen en l'espai vital d'altres llengües, generalment les que no tenen estat propi, es produeixen desgavells lingüístics. O, si voleu, ecolingüístics.

Ben mirat, l'episodi principesc amb els baobabs no és més que una impressionant lliçó d'ecologia pràctica, a cavall de l'esforç i la tendresa, que desautoritza a aquells que han volgut fer passar El petit príncep per un conte infantil d'allò més innocent.

Quim Gibert

(psicòleg)

la clota 17130 L'ESCALA (Girona) - *La Llar dels Pescadors* - 972 77 42 61

Av. Riells, 46
17130 L'ESCALA

expert

Lindan

Electrodomèstics

ALARMES - ANTENES - INTERFONS
REPARACIONS D'ELECTRODOMÈSTICS

Plaça de les Escoles, 8 Tel. 972 770 490
17130 L'ESCALA Fax 972 770 355

**CAIXA
LAIETANA**

Carrer Santa Màxima, 1
17130 L'ESCALA
Tel. 972 770 364

fiona

1978

maranges, 4 - 17130 l'escala
(+34) 972 77 15 79
bastrop_2000@yahoo.es

C. del Mar, 2 - Tel. 972 77 06 01
17130 L'ESCALA

DE QUAN GERMINAVA LA CONFORMACIÓ DE LA COBLA ACTUAL

El fet que s'hagi dedicat el present Aplec de la Sardana als músics Josep M. Vilà, pare, i Josep M. Vilà, fill -sense oblidar el fill i germà Jaume, a qui havia estat reservat en particular el III (1978), amb motiu de la seva mort prematura-, que tant contribuïren al prestigi musical de l'Escala i la seva cobla La Principal, ens dóna peu a aventurar una remembrança dels temps ja bastant llunyans en què la formació de cobles i els seus integrants presentava uns caires avui desuets.

Eren unes èpoques en les quals l'ensenyament professional no era gaire a l'abast dels qui vivien en zones rurals o poblacions petites apartades de nuclis urbans amb centres i serveis de formació. Ni hom disposava de recursos per a accedir-hi. La major part de famílies la passaven magra, fins i tot aquelles que disposaven d'un petit patrimoni o d'un ofici amb què guanyar-se les garrofes. En aquestes, el fill gran, l'hereu, o la filla gran, la pubilla si no hi havia fill mascle, eren (o són) generalment els continuadors de l'activitat familiar. Així que hi havia molts fadrísters i molts noiets que ja de petits havien de començar a barrinar què farien de grans (llavors, les noies, amb molt comptades excepcions, ja sabien que els era reservada la funció domèstica).

Als qui volien adquirir un ofici els calia d'antuvi ser admesos a l'exploració o taller dedicats a l'activitat escollida. Durant un quant temps, generalment sense cobrar i fent feines auxiliars a fi d'iniciar-s'hi. A mesura que anaven formant-se en la professió i n'esdevenien més responsables, se'ls assignava el sou convenible, fins que a còpia de posar-hi interès i dedicació s'assolia un aprenentatge complet. Així és com el nostre país ha disposat tostemps d'excel·lents mestres artesans en les més variades disciplines: paletes, fusters, mecànics, artistes, etc.

Pel que concerneix a fer de músic, com es deia abans, l'oportunitat de trobar on i amb qui es podria realitzar l'aprenentatge —de primer amb el solfeig i després amb l'instrument o els instruments— ja era cosa més eventual. Era molt corrent que els aprenents de músic per tal de completar la formació i el domini de l'instrument escollit haguessin d'acudir a més d'un preceptor, cosa que podia comportar l'assidu trasllat a peu o en bicicleta a d'altres poblacions. I, a més, com que fer de músic solament no donava per viure, calia disposar d'altres recursos, és a dir, aplicar-se en altres quefers.

A començament del segle passat, Josep M. Vilà pare, fill del carter de l'Armentera, tingué la sort de poder iniciar-se en l'art musical amb Joan

Joan Duran i Deulofeu

Duran i Deulofeu (n. 1873) més conegut per l'avi Duran "el Rei", de la mateixa població, mestre de solfeig i director de la cobla dels Reis, un grup de músics de nombre variable, més aviat reduït i no gaire qualificat, però que, tot i així, fou el planter que havia de furnir d'excel·lents instrumentistes i bons compositors cobles i orquestres fins i tot de les més prestigioses.

L'avi Duran havia rebut les primeres lliçons de música del seu pare i després del mestre Mundí a l'Escala on, a la vegada, aprenia l'ofici de barber. També hi féu els primers passos professionals tocant al local "La Cargolera". En desaparèixer la cobla Els Reis, l'avi Duran continuà l'ensenyament, tasca per a la qual sentia una veritable vocació, fins als anys cinquanta i quan ja ell es trobava pels volts dels vuitanta. El seu mestratge fou una gran oportunitat per a innumbrables nens i nois de la contrada, alhora que els representà una garantia de futur.

És així com amb mitjans precaris, molta afició, gran voluntat i sense estalviar-hi sacrifici, i amb no gaire més d'un segle, unes promocions d'arreu del nostre país l'han dotat d'un elevat prestigi musical, amb una formació instrumental ben representativa, la cobla, i una rica i nombrosa col·lecció d'obres de prestigiosos compositors compromesos amb la nostra dansa nacional: la sardana. Els Vilà, pare i fills, en són bona mostra.

LA COBLA "ELS REIS" DE L'ARMENTERA

No podem fixar dates sobre el temps en què actuà aquell conjunt de músics denominat "Els Reis". No tenien nom registrat, el nombre d'elements que el componien no era fix ni aquests eren sempre els mateixos, car depenia de les disponibilitats de personal. Més que una cobla, era l'erol que proveïa d'elements altres formacions de més categoria o els en cobria les baixes.

Els lloguers es comprometien de paraula que, en aquell temps, era més que un document firmat i segellat. Quan havien de tocar en un altre poble hi anaven amb tartana si era lluny, o a peu si era a prop, però mai no es deixava de complir el tracte.

Hauríem de situar-nos a l'any 1870 per entrar en el temps que aquesta formació musical va ser fundada pels dos germans Duran Llobart, un dels quals, en Joan, casat amb n'Elvira Deulofeu de l'Escala, s'instal·là a l'Armentera.

De vicissituds i fets curiosos els en passaven per prendre'n nota. Heus-ne ací un parell que ens poden il·lustrar més o menys sobre el tarannà d'aquell personal:

a) Un dia que Els Reis eren a tocar a Verges, un bordegàs s'adonà que un dels músics calçava espadenyas, cosa que el sorprengué tant que no es pogué estar de remarcar-ho en veu alta: —Mireu, mireu, un músic amb espadenyas. A la qual exclamació, l'al·ludit retorquí: —I doncs, què vols, que vagi descalç?

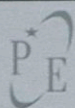
b) En ocasió de la festa major del Remei, a Saldet hi tocaven sardanes. Un músic perdé el punt de la solfa i preguntà al del seu costat:

—Pep, on som?

—A Saldet, noi. Fes com jo, arrapa't allà on puguis.

D'aleshores ençà aquesta expressió "arrapa't allà on puguis" forma part de l'argot armenterenc per donar una resposta a qui no se li pot facilitar ajut o aclarir un dubte.

Joaquim Armengol

Prisco Electrònica S.L.

- Sistemes de vigilància
- Instal·lacions I.C.T
- Xarxes de veu i dades
- Televisió per cable
- Fibra òptica
- sonorització
- Càmeres de seguretat
- Servei tècnic

Prisco Electrònica SL
Telecomunicacions

Avgda. Girona 56 l'Escala
Tel-972771859 Fax-972776655
pris.co@priscoelectronica.es
www.priscoelectronica.com

FINQUES "XAXU" S.L.

GESTOR INTERMEDIARI EN PROMOCIONS I EDIFICACIONS
(G.I.P.E.) TITULAR PROFESSIONAL Núm. 985

LLOGUERS, COMPRA, VENDA

Carrer Ave Maria, 12
Apartat correus 255

Tel. 972 771 540
Fax 972 773 523

www.finquexaxu.com www.finquexaxu.cat info@finquexaxu.com
17130 L'ESCALA (Girona - Costa Brava)

neteges l'Empordà

serveis de neteja amb la màxima serietat i experiència

Mòbil: 608 700 201
Cecília 972 772 348

PINTURES EN GENERAL

Juan Palma Giménez

Carrer del Puig, 63 - Tel. 972 77 14 38
17130 L'ESCALA

L'ESCALA, CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA 2010

26 d'abril del 2009. L'Escala acaba de ser proclamada Ciutat pubilla de la Sardana 2010. Me n'alegro. Ja era hora. Però em pregunto: ¿Com és possible que de les dues viles –sens dubte les més emblemàtiques de la sardana de tot Catalunya com són Torroella de Montgrí i l'Escala– la primera ja va ser pubilla l'any 1975 i que la segona hagi hagut d'esperar 35 anys a rebre aquest reconeixement?

Bé, com diu l'adagi, “mai no és tard mentre arribi” i com que la notícia em plau moltíssim no vull ara entrar a polemitzar sobre la responsabilitat del retard en rebre aquest guardó i crec que és el moment de felicitar l'afició sardanista local per haver-li estat reconegut aquest mèrit.

Així, doncs, felicitats a tots els aficionats i balladors, locals i foranis, que participen en totes les ballades, que no són poques i que s'organitzen al llarg de tot l'any. A tots els components de l'Agrupació Sardanista “Avi Xaxu” que formen o han format part d'aquesta entitat escalenca des dels seus inicis fins a l'actualitat i que, d'una manera altruista, s'ha dedicat i es dediquen a l'organització de ballades, a totes les trobades infantils i a qualsevol tasca que es derivi de la seva afició.

També faig extensiva la meva felicitació tant a l'antiga com a la recuperada La Principal de l'Escala, que, si bé no ha ostentat oficialment la categoria de les cobles de la nostra veïna i amiga població torroellenca, sí que ha tingut el privilegi de posar el seu cor i la seva ànima a totes les interpretacions al llarg de tots els temps que s'han fet a qualsevol plaça de la nostra població com a la Platja (actual plaça de la Sardana), on moltes vegades acudien amb les millors gales que posseïen i que ja demanaven el relleu, àdhuc algun calçat amb esclops, com també a qualsevol carrer o plaça de poblacions catalanes on se'ls contractava o contracta i que, en molts casos, eren o són compostes per algun dels seus components.

Arribat aquí, no puc deixar d'esmentar: l'Avi Xaxu, en primer lloc; en Pere Mercader, en Tonet Puig (Perruca), en Josep Ma. Vilà i Saliner, el seu fill Jaume Vilà i Comas. A tots ells els vaig conèixer en la meva infància o en la meva joventut. Als actuals Lluís Albert, Joaquim Hostench i tants d'altres que la meva ignorància o la meva desmemòria no em permeten recordar en aquest moment, però que els prego que acceptin que, també per a ells, faig extensiu el meu reconeixement.

També a tots els mestres compositors foranis, que són innumbrables, i que durant la seva trajectòria professional es van recordar de dedicar

alguna de les seves composicions a la nostra vila. Aquí sí que m'hi perdo. Però no puc deixar d'anomenar l'Enric Vilà (acompanyat sempre del seu inseparable, també fiscornaire i oncle de la meva nora Anna, en Joaquim Ferrer), Francesc Mas i Ros, Pere Fontàs i Puig, Narcís Sais, Josep Collell, Miquel Tudela i un llarguíssim etc.

Faig extensiva també la meva felicitació al mèrit d'uns homes i dones vells (ja desapareguts i dels quals ni tan sols conec els noms) que recordo de quan jo era un adolescent. Si m'ho permeteu, en representació de tots ells en citaré dos o tres que, en els seus últims temps, recordo haverlos vist formant part d'alguna rotllana: a l'Artur Callol (Artur Juli) i també, més recentment però en edat molt avançada, la qual cosa l'obligava a ballar molt al ralenti, l'avi Hostench, (el pare d'en Quimet) que mentre va poder seguir no en deixava ni una.

A propòsit de vells. De quan jo era criatura recordo un home escalenc, una mica bohemí i potser una mica marginat (no voldria, de cap manera, amb les meves paraules menystenir-lo). Doncs l'esmento únicament amb admiració i per donar-li la part corresponent als seus mereixements sardanistes, i que jo l'havia vist a l'Escala i en algun poble d'aquestes contrades a les festes majors, i que portava un cistell (em sembla que venia cacauets o això que ara en diuen 'xutxes'). Acudia a les places quan s'hi feia alguna audició, deixava el cistell al terra, es descalçava, s'arromangava els pantalons i, tot sol, es posava a ballar la sardana al voltant del seu cistell. Si no recordo malament, li deien en Bonal (em sembla que el seu nom era Rafel), i tenia un germà casat a Bellcaire, en Pere Bonal, conegut amb el nom d'en Pere Barber.

Per finalitzar, exceptuant la menció que expressament reservo per concloure aquesta redacció, permeteu-me també fer una menció de dos matrimonis, paisans meus, del meu poble de naixença, Bellcaire, que tenen un vincle d'unió especial amb tot el que fa referència a la sardana, particularment de l'Escala. En Joan Janoher i la Lluïsa, i els seus veïns en Miquel Giró i la Lola. En el moment de redactar aquest escrit i per mitjà del seu amic Miquel Ferrer, sardanista també, m'assabento que en Giró està ingressat a l'hospital i força greu. Ho lamento, i permeteu-me que aprofiti aquestes planes per desitjar-li una ràpida i total recuperació. Em consta que en condicions normals també tots ells gaudirien d'aquest nomenament.

Ara sí, i per acabar, vull fer especial menció d'en Jordi Gallegos, president actual de l'Agrupació Sardanista "Avi Xaxu", que ha tingut l'encert d'editar un llibre que és la història de tot el que fa referència a les cobles de la nostra vila i de tots els músics que han format part d'elles al llarg dels anys. El títol del qual és L'Escala des de l'empostissat. Una veritable

enciclopèdia sobre la matèria. En ell hi ha inserit unes notes marginals explicant la procedència de les diferents fonts d'informació que donen idea del treball de recerca que ha fet en escriure'l. Que ningú pensi que aquesta crítica la faig per 'ensabonar'. No! Solament vol ésser un reconeixement al seu lideratge i al mèrit que li pertoca. Doncs, tot i que els seus progenitors, com jo mateix, són escalencs d'adopció, ell ja ho és de naixença. Pel treball portat a terme, per la seva contribució al nomenament de L'ESCALA, CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA, 2010, i per la publicació de L'ESCALA DES DE L'EMPOSTISSAT, moltes felicitats i molt d'èxit.

V. LL.

(escalenc d'adopció)

Foto: David Falgàs

Un entorn màgic
en un mar incomparable

Menús gastronòmic
Peix fresc i marisc

Servei de terrassa

El Molí de l'Escala

RESTAURANT

El Molí de l'Escala
Camp dels Pilans
Camí de les Corts
Tel. 972 77 47 27
Fax 972 77 47 25
17130 L'ESCALA

Serralleria
A. Ramió

TREBALLS DE FERRO, FORJA I INOX.
Automatismes, portals vasculants,
ballestes i teles

C/ Riera, 47 - 17130 L'ESCALA
Tel./Fax 972 77 06 64

**FERRETERIA &
BRICOLATGE**

CAN RÒMUL

Ma Rosa Pérez Cara

Av. Montgó, 71
Tel./fax 972 774 089
17130 L'ESCALA (Girona)

*Moules à
la Belge*

**Bar
LOS COMPADRES**

*Spécialité
de Paco*

Alfons Caparrós (Sito)

C/ Bonaire, 13 - Tel. 972 77 08 55 - 17130 L'ESCALA

UNA DESCOMUNAL LLEVANTADA

L'hivern que deixem enrere s'ha distingit per la seva virulència i baixes temperatures. D'uns anys ençà gaudíem d'hiverns tranquils i suportables. Aquest any, en canvi, la climatologia ens ha jugat una mala passada. No ens ha avisat a temps i ens hem trobat amb un fred gèlid quan l'hivern meteorològic encara no havia arribat.

El pitjor de tot, durant la freda temporada, foren els estralls que es van produir sobretot en la Costa Brava. Són moltes les poblacions costaneres que s'han vist afectades, de manera violenta, per la fatal llevantada que s'inicià la diada de Sant Esteve. Entre les poblacions més destacades pels danys materials soferts s'hi troben Blanes, Tossa, Sant Feliu de Guíxols, Platja d'Aro, L'Escala, Roses, Cadaqués, Llançà, Portbou,...

La vila de l'Escala ha patit una enorme esllavissada en un bon tram del Passeig del Mar, a més dels importants desperfectes produïts en algunes platges (Platja de l'Escala, Port d'en Perris, Montgó,...) i en les façanes de la línia marítima.

Els escalencs, tot i estar acostumats a veure l'espectacle natural, conegut popularment per «llevants i aigües», no ens sabíem avenir d'un

Edifred

Empordanesa Disseny i Instal·lació S.L.

Maquinària d'hosteleria i alimentació

Ctra. Roses, 74

Tels. 972 50 18 55

972 50 87 02

Fax 972 51 40 08

Servei urgències 24 h:

608 51 41 41

17484 VILATENIM

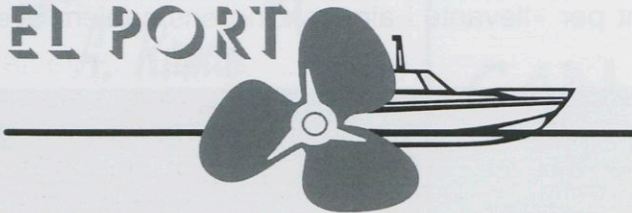
(Figueres)

www.edifred.com

info@edifred.com

REPARACIÓ I VENDA D'EMBARCACIONS,
MOTORS MARINS I HIVERNATGES

NAUTICA EL PORT

C/ Port la Clota, s/n - Tel. 972 77 25 36 - 17130 L'ESCALA

Sues i Fill, S.L.
Avg. Girona, 54
Tel. 972 77 04 67
17130 L'ESCALA (Girona)

PORTES BASCULANTS
ENROTLLABLES
DE BALLESTA
REIXES • BARANES

vent de llevant tan imponent. Bufava tan fort que aixecava onades altíssimes que, a més de soscar una important part del passeig marítim, el traspassava inundant el carrer paral·lel fins a arribar als baixos del edificis veïns, amb les consegüents destrosses a parets, jardins,... El mar, enfurismat, ho envaïa tot i l'embat de les gegantesques ones era incontrolable.

El Passeig de Montgó també es compta entre les víctimes materials del temporal, encara que el seu estat no quedés massa malmès. És nou i estava a l'espera d'estrenar-se.

Sortosament a l'Escala va haver-hi una total absència de víctimes mortals. Els danys materials tenen possibilitat de reparació i de ser novament acondiciats; la pèrdua d'una vida humana no té aquesta sort.

La població de l'Escala, en la persona del seu alcalde, Estanislau Puig i Artigas, reclama una reforma total del Passeig del Mar, per raó del seu deteriorament general. Mentrestant es resta a l'espera d'endegar provisionalment la part engolida.

Recordant la lletra d'una havanera que diu: «el mar és bo, el mar és blau, el mar és calma i és temporal» podem concloure que la massa marina –que embelleix i dona vida a la nostra vila– també ens ofereix coses bones.

El vent i el mar no poden ser considerats culpables directes de la catàstrofe. Són les circumstàncies adverses que dominen i els fan hiperactius en moments determinats. Són aquells casos en els quals l'home no hi pot lluitar perquè sempre perdria. La inclemència del temps té el triomf assegurat, mentre que l'home no té altra alternativa que esperar la calma.

Pillar Pellicer, de Gispert

L'Escala, 25 de març

Bodega Can Ratxalet

C./ Closa d'en Llop, 4
Tel. 972 774 500
17130 L'ESCALA

T E N D A L S

Ros

FABRICACIÓ I INSTAL·LACIÓ DE:
tendals i automatismes
corredissos i paraventos per a terrasses
veïes - cobriments per a piscines
lones de PVC confeccionades de tot tipus

Tel. 972 774 569

Cafè

L'Escala

La Platja - Tel.: 972 772 611

FARMÀCIA PIETAT COLOMER

Ave Maria, 3
Tel. 972 770 477
17130 L'ESCALA

XARCUTERIA

ROCA

FUNDADA L'ANY 1825

*Embotits artesanals
cria, matança i elaboració pròpia*

Avda. Girona, 59, Local 1 - Tel. 972 773 921

NOVETATS TUTI

*Merceria, Llenceria
Perfumeria*

C/ del Port, 41 - Tel. 972 770 756
L'ESCALA

TAXIS AYALA

*Més de 40 anys al seu servei
Taxis de 4 i 7 places*

Alfons: 619 75 02 40
Anna: 609 62 07 65

Tel. 972 77 35 18 - Fax 972 77 12 37
C/. Fortuny, 3 - 17130 L'ESCALA (Girona)
taxisayala@hotmail.com

GARATGE UNIVERSAL

REPARACIÓ I VENDA DE
VEHICLES NOUS I OCASIÓ
☎ 972 771 174

GERMANS LAGARES

Ctra. Viladamat - Palafrugell
Apartat 53

LA PÀGINA DE L'ASSUMPCIÓ

TREPITJADES

Una encertada combinació:

La constel·lació de trepitjades de sandàlia del 42

es creua amb el trepig d'un pardal femella

un còdol de riu els pica l'ullet, cor de pedra,

arena en descomposició, silenci

xarbot,

s'escorre,

s'inunda d'escuma volàtil,

s'esborra,

no-res.

POEMA PER RESOLDRE:

Assenyala les correspondències correctes d'aquest POEMA PER A TU:

Densa la nit

Com l'amiga dels vents

Calla, calla amic meu

Recull el got de taula

Ocupa territoris

El lapsus dels sentits

S'endinsa en la basarda

Estima'm, parla'm

Recula cap a l'alba

Compensa la memòria

Assumpció Costals i Puig

L'Escala, 2009

Interhome

Enriqueta Font
Ronda del Pedró, 12 (Local 4)
E-17130 L'ESCALA

Tel. 972 77 15 14
Fax 972 77 03 60
www.enriquetafont.com
E-mail: info@enriquetafont.com

Ventas de Villas, Casas, Apartamentos y Fincas rústicas

FINQUES PEDRÓ

F. CALLOL API Nº 245

VERKAUF - SALES - VENDES - VENTES

Ronda del Pedró, 12 - Local 4 - Tel. 972 77 13 11 - Fax 972 77 03 60
www.enriquetafont.com - E-mail: info@enriquetafont.com

PERSONES AL SERVEI DE PERSONES.

Som **Caixa Penedès**, amb un gran equip de professionals i més de 640 oficines. T'oferim un servei amb les tecnologies més avançades i productes amb les solucions que s'adapten a les teves necessitats. Volem estar **sempre molt a prop teu** i reinvertir els beneficis en la societat.

Caixa Penedès
www.caixapenedes.com

DE 30 EN 40. BALANÇ DE LA PASSADA TEMPORADA SARDANISTA

La família sardanista novament es reuneix al voltant de l'Aplec de la Sardana de l'Escala i, puntualment com cada any, veu la llum una nova edició d'aquest llibret. Com es veu des de que l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu assumí les regnes del sardanisme escalenc, el 2006, en la present i amb les properes ratlles la nostra entitat es proposa fer balanç de la passada temporada sardanista 2008-09.

29è Aplec de Cinclaus al CER i, després, 26a Festa dels Matrimonis

El dilluns 24 de març el temps va jugar una mala passada i va obligar a traslladar tots els actes programats del 29è Aplec de Cinclaus a les instal·lacions del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, per a poder-los realitzar amb certa normalitat. Per elaborar els arrossos, els cuiners de cada colla hagueren de cercar qualsevol racó del pati del centre, alhora

Part del Jurat qualificador de l'Aplec de Cinclaus 2008, celebrat al CER a causa del mal temps (foto: Sergi Corral).

que els membres del Cor Indika, dirigits per en Ramon Manent, iniciaren al punt de migdia una cantada de caramelles, sardanes i cançons populars que feren xalar de valent el públic assistent.

El nombre de colles participants en el Concurs d'arrossos i paelles fou de 7, lleugerament inferior a l'any 2007 (amb 11 colles), encara que a Cinclaus, i sota cobert, es mantingué ben ferma la colla de can Falgàs. Arribat el punt de les 2 del migdia, el Jurat, format pels Srs. Estanislau Puig (batlle), Rafel Sabadí (restaurador), Miquel Aymerich (patisser jubilat) i la Sra. Bernarda Ruiz (mestressa de casa), féu el tast i puntuà els 6 arrossos inscrits, ja que el 7è fou el de l'Agrupació, que no concursà. Més de 125 persones vinculades a les colles ompliren la sala del CER de gom a gom per dinar i passar una molt bona estona de sobretaula, a l'espera de les sardanes i sense que manquessin les cançons de la coral escalenca.

Al punt de 2/4 de 5 de la tarda, i al pati del Centre Cultural, La Principal de l'Escala començà a fer llavi per dur a terme l'audició de sardanes, el repertori de la qual fou: *L'Aplec de Martorelles*, de Carles Santiago, *Carícies*, de Josep Vicens Xaxu, *Cant a l'Escala*, de Lluís Albert, *Mar de Tossa*, de Ricard Viladesau, *Cinclaus*, de Manel Sanz, i per acabar la ballada, *Ídols de fang*, de Jaume Ventura i Tort. A la mitja part de la ballada, arribà el moment més esperat per tots amb la lectura del veredict del concurs, però l'ajustada i poca diferència de puntuació emesa pel jurat féu que els organitzadors, com a reconeixement per la persistència de tots els assistents, decidiren no lliurar cap premi i obsequiar totes les colles participants amb una coca i una ampolla de vi. Per cloure el descans, el president de l'Agrupació va fer un discurs d'agraïment als membres de la junta del CER, a la participació del Cor Indika i el seu director, a les cases col·laboradores (Banc Sabadell-Atlàntic, Bodega Can Talla i Bodega Can Ratxelet) i a tota la gent que féu possible el normal desenvolupament de la festa, encara que al CER.

Com és tradicional, el diumenge posterior a Pasqua fou l'escollit per dur a terme la Festa de les Noces d'Or i d'Argent, celebració que l'any passat arribà a la seva 26a edició. Com cada any, la nostra associació tornà a col·laborar amb la comissió organitzadora dels actes i assumí les despeses de la formació que amenitzà els actes amb part musical, és a dir, l'ofici solemne i les 3 sardanes de vermut posteriors. La Principal de l'Escala, l'encarregada de la tasca, acompanyà i féu un preciós ofici i interpretà, en sortint, les següents sardanes: *Ja ha arribat l'Arnau*, de Josep Cassú, *Noces d'or*, de Ricard Viladesau, i *La Roca del Frare*, de Josep Vicens Xaxu, una peça recuperada del repertori musical del compositor escalenc.

30 anys duent el nom de l'Avi Xaxu

El dissabte 19 d'abril, el dia més proper al 23 d'abril i coincidint amb els 52 anys del sepeli de l'Avi Xaxu, fou el triat per celebrar els 30 anys des que la nostra entitat duu el nom del popular compositor escalenc. La jornada s'inicià a 3/4 d'11 del matí amb una ofrena floral a la tomba de Josep Vicens, on hi participaren els membres de l'Agrupació Sardanista, el batlle escalenc, representants de la Penya Blaugrana l'Avi Xaxu de Malgrat de Mar i descendents escalencs, malgratencs i barcelonins del mestre.

A partir de 2/4 de 12 del migdia, els actes es concentraren al carrer de l'Església, núm. 1, davant la casa on morí i en la façana de la qual es descobrí un rètol commemoratiu en record del Xaxu. Després dels parlaments per part de l'Albert Astor i Vicens (nét), el Sr. batlle i el president de l'Agrupació, el Cor Indika, dirigit per en Ramon Manent, interpretà 3 peces corals del compositor escalenc (la sardana *Carícies*, el vals de caramelles *El meu cant* i el cant èpic *Pàtria*) i, seguidament, s'escoltaren 3 sardanes de vermut per La Principal de Banyoles, formació que novament fou l'encarregada d'interpretar l'audició de sardanes de la tarda a la plaça de la

Descoberta del rètol en record de l'Avi Xaxu a la façana de la casa on morí, al carrer de l'Església, núm. 1 (foto: Sergi Corral).

Sardana. La jornada fou culminada amb una missa, a les 8 del vespre, en record de Josep Vicens i Juli.

Cal remarcar que en tots aquests actes col·laboraren desinteressadament el Cor Indika i director, la família Sabadí-Vilà, la família Astor-Vicens i Mn. Martí Colomer, als qui donem sincerament les gràcies.

La Trobada Sardanista Infantil d'un Curset que gairebé fa 40

La inseguretats del temps va motivar que la Trobada Sardanista Infantil de l'Escala, programada per al diumenge 11 de maig, es dugués a terme al Pavelló Municipal d'Esports, en el qual ja hi havia preparat un 1/3 de pista, el situat més al sud, per si calia emprar-lo. Entrant per una de les portes laterals, prèvia presentació de cada poble per part del president de l'agrupació local i al so del galop d'entrada, el terç de pista es va omplir de gom a gom amb un total de 115 nens i nenes i 24 monitors, provinents de poblacions com Torroella de Montgrí, Verges, St. Pere Pescador, Roses, la Jonquera, St. Jordi Desvalls i, tant se val, l'Escala, amb els seus dos grups, l'infantil, amb 27 mainades, i el grup d'adults i estrangers, amb 7 persones de la regió de Flandes.

La cobla Selvamar de Cassà de la Selva va ser l'encarregada d'interpretar de meravella el repertori que havia estat escollit a consciència, ben adient, marcat i alegre per la quitxalla, i ben saltadores pel públic en general. Un cop enllestit el galop d'entrada, la formació cassanenca interpretà 3 sardanes de 7 tirades per a la mainada, les dues primeres individuals per cada colla i la darrera de germanor i ballada a l'estil empordanès. Després d'un petit descans, amb regals i berenar per als més petits i per als monitors, s'inicià la segona part de l'acte, amb 4 sardanes de 10 tirades per a tothom que es volgués sumar a la festa.

Un balanç verdaderament molt positiu pel 39è Curset de Sardanes de l'Escala, que l'Agrupació inicià el dissabte 12 de gener amb les sessions habituals: de 12 a 1 del migdia per a la mainada de 3 a 14 anys, amb una mitjana de 30-35 assistents cada setmana, i de 3 a 4 de la tarda per als majors de 15 anys i estrangers, que aplegà una mitjana de 8-10 persones. A excepció dels dissabtes de Carnaval, Ram i Pasqua, el Curset es féu ininterrompudament fins al final del mes de maig de 2008, encara que en el mes de juny es participà en alguna trobada fora de l'Escala i també es féu una festa final de curs, que consistí en una berenada a l'última pineda d'Empúries.

Un aplec sota cobert, però ben rodó

La 33a edició de l'Aplec de la Sardana de l'Escala va superar la barreira dels 2 dies de celebració i presentà dues novetats. Amb motiu de la commemoració dels 30 anys del nom de l'Agrupació, els actes s'iniciaren

el divendres 30 de maig a la nit al Centre Cultural Xavier Vilanova amb la projecció d'un audiovisual d'un concert de sardanes de la Coral Empòrium de l'abril de 1989. Per arrodonir la vetllada, grata fou la sorpresa quan al final de l'acte, supervivents de la dissolta coral van pujar a l'escenari per cantar la sardana *La cançó del taper*, de Cassià Casademont. L'altra novetat fou la interessant i il·lustrativa xerrada titulada "La Sardana i la Salut", que impartí la fisioterapeuta Marta Barretina, el dissabte 31 al migdia a la Sala d'Actes de l'Ajuntament. Amb referència a aquestes dues activitats, només voldríem destacar que, tot i el seu interès, vàrem trobar a faltar més públic assistent.

El mateix dissabte 31, a les dues del migdia, la sala del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova acollí un dinar entre les parelles i membres de l'antiga i actual junta de l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu, com a reconeixement per la tasca d'iniciació i guiatge de l'Aplec durant els primers anys. Enmig de l'harmonia i de rialles, es va menjar un primer plat de pa amb tomata i embotit i un plat fort de fideuà que cuinaren membres de la Colla Gegantera de l'Escala (la Rossi, en Xicu, en Falgàs i en Benji) i, arribada

Participants en el dinar de germanor entre les juntes antiga i actual de l'Agrupació Sardanista (foto: Sergi Corral).

l'hora de les postres, s'obsequià als antics i actuals components de l'entitat amb un clauer de plata commemoratiu dels 30 anys de l'associació.

A les 5 de la tarda del mateix dia, es procedí a la descoberta del rètol commemoratiu titulat "La Plaça de la Sardana, el rovell sardanista" i, seguidament, al mateix espai la cobla Els Casenoves de la Catalunya Nord, amb l'escalenc Jaume Condal com a tenor solista, va interpretar una acurada audició de sardanes que va satisfer en gran mesura el públic assistent. El dissabte fou culminat amb la inauguració, a 2/4 de 9 del vespre, al MASLE i amb un centenar de persones, de l'exposició temporal "L'Escala, bressol de músics", una exposició única en la qual es combinaren textos, fotografies i gran multitud d'instruments i documents musicals històrics, i que restà oberta fins al dimecres 25 de juny, amb un èxit destacat de visitants.

El diumenge 1 de juny la insistent pluja i la inestabilitat del temps féu que l'Aplec hagués de celebrar-se al Pavelló Municipal d'Esports; tot i així els ànims dels organitzadors foren ben alts i la jornada fou ben rodona, ben

La sala central del Museu de l'Anxova i de la Sal amb l'exposició temporal "L'Escala, bressol de músics", una mostra única i històrica (foto: Sergi Corral).

concorreguda i amb un repertori ben escollit i ballador. A les sardanes del matí al migdia hi hagué una bona assistència de públic, sobretot gràcies als autocars de sardanistes vinguts de la Catalunya Nord i de les comarques barcelonines, a part d'altres dansaires de tot l'Empordà. A la tarda, les cobles realitzaren a la perfecció la tasca que els havia estat encomanada, amb un punt culminant després de les sardanes d'estrena i moment de l'elecció de la pubilla de la sardana 2008. Abans de les sardanes de conjunt, intervingué breument el Sr. batlle i seguidament els membres de l'organització lliuraren una placa d'agraïment als compositors que estrenaven, els Srs. Joan Escapa, Lluís Albert i Joaquim Hostench, a excepció del Sr. Josep Bou, a qui se li féu arribar per no haver-hi pogut assistir. Seguidament, el president de l'Agrupació passà a fer la proclamació de la Pubilla de la Sardana 2008, títol que recaigué en una persona molt especial i sensible, na Rosa Maria Casadevall i Rueda. A la nit, el poc públic assistent a les sardanes de la nit va desanimar els organitzadors i els va fer reflexionar sobre l'hora de fer possibles canvis, que han cristal·litzat en la programació de l'aplec d'enguany.

Aspecte del Pavelló Municipal d'Esports, que acollí la 33a edició de l'Aplec de la Sardana de l'Escala per culpa del mal temps (foto: Sergi Corral).

Val a dir que la 33a edició de l'Aplec de la Sardana de l'Escala va ser dedicada als iniciadors d'aquesta activitat sardanista, tot i que per un descuit no va figurar en els cartells publicitaris, encara que algú continuï entestant-se a pensar que l'omissió fou intencionada. Novament (i no ens cansarem de fer-ho!), l'Aplec fou dedicat a les següents persones: Joaquim Ballesta i Alay, Tomàs Ballesta i Creus, Francesc Batalla i Ros, Josep Bosch i Ros, Albert Callol i Casagran (epd), Jordi Casamort i Rivera, Francesc Colomer i Samsó, Adolf Costals i Alemany, Miquel Esteva i Badosa, Joaquim Hostench i Duñabeitia, Jaume Pagès i Rustey, Josep Pagès i Rustey (epd), Joan Pellicer i Leonart (epd), Maria Rosa Pous i Font, Carles Pous i Puig, Montserrat Sureda i Vilabrú, i Lluís Vilabrú i Ballester.

L'Escala des de l'empostissat, un èxit rotund

Encara que s'anunciaren diferents dates i calgué posposar-les, tot i els inconvenients de la manca de megafonia i la calor que hi feia, el divendres 25 de juliol, diada de St. Jaume, el Museu de l'Anxova i de la Sal es féu petit per acollir les més de 300 persones que assistiren a l'acte de presentació de la monografia escalenca núm. 8 titulada "L'Escala des de l'empostissat. Història de La Principal de l'Escala i les altres cobles locals", de la qual és autor en Jordi Gallegos i Córdoba, llicenciat en història i president de l'entitat sardanista. Aquesta obra, que consta de 590 pàgines i de la qual se n'han exhaurit gairebé tots els exemplars, és una obra cabdal que repassa i ajuda a conèixer la història de les formacions musicals escalenques, sense desvincular-les, però, del context històric que visqueren les mateixes.

Les intervencions de l'acte foren a càrrec del Sr. Antoni Mas i Bou, president de la Unió de Músics de Catalunya, el mestre Lluís Albert, prologuista del llibre, el regidor Josep Gifre i l'autor del llibre, que tingué unes paraules per als seus familiars i companys d'Agrupació, sobretot pel seu inseparable amic Carles Pous. Després de la presentació, que va durar una horeta, i mentre l'autor ja començava a signar exemplars per a les persones i familiars de músics vinguts de fora de l'Escala, fora de les instal·lacions museístiques hi va haver un pica-pica i seguidament, tot i que unes quantes gotes van espantar els assistents, La Principal de l'Escala va interpretar un repertori airós i ballador ben adient pel moment: Cant a l'Escala, del mestre Lluís Albert, *Petjades al vent*, de Josep Cassú, *Grans amics*, de Joaquim Hostench, *Cobla La Principal de l'Escala*, de Josep Antoni López, *Capital del cava*, de Joan Lázaro, i *Bona festa*, de l'Avi Xaxu.

Oradors de la presentació del llibre "L'Escala des de l'empostissat". D'esquerra a dreta: Antoni Mas, Lluís Albert, Jordi Gallegos i Josep Gifre (foto: Sergi Corral).

Temporada estival molt positiva... menys la Diada

Com cada any, el darrer dimecres del mes de juny s'engegà la temporada alta de sardanes a l'Escala, amb l'inici de les audicions de cada dimecres d'estiu, en les quals, i seguint els objectius fixats per l'Agrupació en reprendre la seva tasca sardanista el 2006, mai no repetí cap formació musical, sinó que es volgué donar vida al màxim de conjunts de les comarques gironines o que tinguessin algun músic escalenc en els seus rengles, alhora que també es vetllà perquè entre els repertoris figuressin sempre sardanes de compositors locals. D'aquesta manera, el dimecres 25 juny la primera cobla actuant fou La Principal del Rosselló, en la qual actua el músic i professor de música Manel Mañogil com a 2n tenora.

El 2008 es consolidà i s'amplià la recuperació de la Festa Petita de St. Pere. El migdia del dissabte 28 de juny, la revetlla, i instats per l'Associació de Veïns i Comerciants La Gavina de Riells, es volgué realitzar una audició de sardanes a la plaça de l'Univers, tasca que fou encomanada a la cobla Els Rossinyolets de Castelló d'Empúries que, tot i que interpretaren un repertori ben ballador, tingueren molt poc públic assistent, ja que feia molta calor, no hi havia ombra i el sol queia a plom. L'endemà, diumenge

29 i jornada del patró, la cobla local, La Principal de l'Escala, fou l'encarregada d'acompanyar l'ofici solemne, de les 3 sardanes de vermut a la plaça de l'Església en sortint i de l'audició de sardanes a la plaça de la Sardana a les 7 de la tarda.

El mes de juliol s'engegà el dimecres 2 amb la participació de la cobla La Principal de Porqueres, on hi actua com a 1r fiscorn l'escalenc Andreu Font. Posteriorment, visitaren l'Escala les cobles La Principal d'Olot (dimecres 9), Els Rossinyolets (dimecres 23) i La Principal de l'Escala (dimecres 30), ja que per la Diada de la Mare de Déu del Carme (dimecres dia 16) actuà la cobla Montgrins, jornada en la qual la nostra entitat només es limità a col·laborar tot escollint les sardanes que s'interpretaren.

El mes d'agost continuà amb la participació de les cobles Foment del Montgrí (dimecres 6), Bisbal Jove (dimecres 13) i Vila de la Jonquera (dimecres 20), encara que el divendres 15 s'afegí la novetat de l'audició de la Mare de Déu, que anà a càrrec de La Principal de l'Escala i que hagué de traslladar-se a la plaça Víctor Català, per culpa del al vent que bufava. Per culminar el mes d'agost, i com a preludi d'una nova festa major que estava a les portes, el dimecres 27 d'agost s'esdevingué la Nit de la Sardana que, en arribar a la seva 25a edició, fou ben especial i l'organització assolí la cercada "Competència Musical" entre les dues cobles participants, Cadaquès i Flama de Farners, que amb els seus respectius repertoris, balladors i triats a consciència, feren suar de valent els dansaires, gairebé fins al punt de deixar-hi les espartenyas i les betes.

Encara que les audicions de sardanes de la Festa Major no són competència de la nostra entitat, l'any passat la Comissió de Festes sol·licità la nostra col·laboració per aconsellar-los a l'hora de contractar les cobles que havien de posar la nota musical de la dansa nacional a la celebració, fet pel qual agraiem molt la seva pensada. A més, també se'ns demanà que fóssim nosaltres qui vetléssim perquè no es repetís cap sardana durant la festa, fet que es complí tal com se'ns havia encarregat.

Els dos darrers actes de la temporada alta estival de l'Escala foren pel dijous 11 i divendres 19 de setembre. Pel que fa a la Diada Nacional de Catalunya, la ballada de sardanes estava programada a 2/4 de 8 del vespre a la plaça de la Sardana i, encara que l'organització ja havia decidit traslladar-la al Centre Cultural Xavier Vilanova, els components de La Principal de l'Escala, tot i que tots el signes apuntaven que en qualsevol moment descarregaria la gran tempesta que s'havia anat gestant, volgueren arriscar-se a tocar. No passaren ni 5 minuts des que s'inicià a refilar la primera sardana que, tal com es preveia, el cel negre començà a descarregar una gran quantitat d'aigua enmig de fortes ventades de grop, que motivà el campí qui pugui de tothom i l'anul·lació de l'audició.

La gran tempesta de la Diada Nacional de Catalunya, poc abans de descarregar sobre l'Escala, motiu pel qual no es feren les sardanes (foto: Sergi Corral).

Pel que fa al divendres 19 de setembre, va ser el dia que s'escollí per a realitzar el darrer acte sardanista de la temporada alta de l'Escala que, a més, coincidí amb una edició marcada de l'acte programat: la 5a Nit dels Músics de Cobla. Primer de tot el repertori fou ben adequat i relacionat amb diferents celebracions, amb la interpretació, entre d'altres, de les sardanes *30 anys d'Agrupació Avi Xaxu*, de Joaquim Hostench, *El llac per joguina*, de Manel Saderra (amb motiu de l'any Saderra), i *Emporitana*, del mestre Lluís Albert, i programada en commemoració del centenari de l'inici de les excavacions a Empúries. Després dels resultats de l'any anterior (amb 41 músics de 10 cobles diferents), els organitzadors es proposaren l'objectiu d'arribar, o sobrepassar, la fita dels 50 músics en aquesta edició tan especial de l'acte. Tot i que semblava que ho aconseguiríem, ja que teníem apuntats 52 músics, malauradament no va poder ser, encara els organitzadors (la cobla local, Ràdio l'Escala i l'Agrupació) restàrem ben satisfets perquè es cresqué lleugerament i s'arribà a 44 músics vinculats a 12 cobles. Esperem que ben aviat puguem passar dels 50.

Noves activitats: el Concurs fotogràfic Joan Lassús i la seva exposició

Amb motiu dels 30è aniversari del nom de la nostra entitat, i en homenatge a l'il·lustre músic i fotògraf escalenc Joan Lassús i Colomeda (1901-1996), l'associació va organitzar i convocar el primer concurs de fotografia dedicat a la sardana, el Concurs fotogràfic Sardanista Joan Lassús. El tema principal és "La Sardana en imatges", un tema ampli el qual inclou moltes alternatives per fotografiar, tenint sempre com a punt de referència la dansa nacional a l'Escala.

El concurs restà obert durant la temporada alta de sardanes d'estiu, es a dir, de l'1 de juny al 30 de setembre, i es presentaren un total de 5 autors: Àngels Recasens d'Albons, David Falgàs de l'Escala i Ma. Pilar Subich de Vilafant, amb dues fotos cadascun, Xose González de Barcelona, amb 4 fotos més, i un darrer participant, amb el nom Esbotzada (pseudònim emprat pel jove barceloní Sergi Corral), amb 4 altres fotos. En total, 14 instantànies que entraren a concurs.

Exhaurit el període de recepció, es procedí a formar el jurat qualificador que havia d'escollir les 3 fotografies guanyadores. El citat jurat fou format per: el Sr. Xavier Vila i Mitjà, pintor, cartellista i coordinador del butlletí mensual L'Escalenc; el Sr. Jaume Salvat i Pont, fotògraf amateur, professor i membre de la Comissió fotogràfica Josep Esquirol; el Sr. Ferran Magret, fotògraf d'ofici, i la Sra. Maria Rosa Pous, en representació de l'Agrupació. En el jurat també hi figurava un representant de l'Ajuntament, en aquest cas el regidor de Cultura, però el Sr. Josep Gifre i Ribas no pogué assistir a la reunió de deliberació.

Lectura del veredictes del I Concurs Fotogràfic Sardanista Joan Lassús, durant la inauguració de l'exposició temporal L'Escala sardanista, en imatges (foto: Sergi Corral).

El divendres 7 de novembre, a 2/4 de 9 el vespre, s'inaugurà l'exposició temporal "L'Escala sardanista, en imatges" a la Sala d'Actes de l'Ajuntament, espai que, durant 12 dies, acollí aquesta mostra derivada del primer Concurs Fotogràfic Sardanista Joan Lassús i per la qual passà molta gent. L'exposició estigué formada per les 14 fotos presentades al concurs, una gran imatge de Josep Vicens Xaxu tocant la guitarra, 2 instantànies dels dos monuments sardanistes de l'Escala acompanyades de dues preguntes concretes, i 4 darreres fotografies de Joan Lassús de diferents ballades de sardanes.

Amb parlaments del president de la nostra entitat i del batlle de l'Escala s'inaugurà l'exposició i seguidament es féu públic el veredict del jurat del concurs, el qual atorgà els següents premis: 1r PREMI, per a D'esquenes a tramuntana, de Sergi Corral; 2n PREMI, per a Mirant les notes, de David Falgàs; i 3r PREMI, per a Introït escalenc, d'Àngels Recasens. A més del lliurament de trofeus especials als respectius guanyadors, tots els participants del concurs reberen com a obsequi un calendari de 12 fulles confectionat amb una tria de totes les fotos del concurs.

Esplèndid 35è Aplec de St. Martí i deslluïda Diada de St. Esteve

El diumenge 9 de novembre el veïnat d'Empúries estigué de festa major, dedicada al seu patró, St. Martí de Tours, i l'Aplec d'ermita de St. Martí, iniciat el 1974, arribà a la seva 35a edició, i, per tot plegat, es volgué fer festa grossa. Per aquest motiu, la nostra associació s'uní als propietaris dels diferents negocis de restauració del poblet de St. Martí d'Empúries (El Mesón del Conde, Can Coll i L'Esculapi) i cellers (El Celler Petit i Can Ratxelet) i es preparà una bona jornada.

De bon matí, la façana del temple emporità lluí dues senyeres de 15 metres cadascuna i a les 12 del migdia s'inicià la festa amb un ofici solemne, acompanyat de l'orquestra La Principal de l'Escala, al temple de St. Martí i en honor al patró de la parròquia i del veïnat. En sortint, alhora que es dugué a terme una degustació popular de calçots, botifarres, vins i altres especialitats, a uns preus també populars, la mateixa cobla escalenca interpretà 3 sardanes de vermut: *Missa major*, de Max Havart, *Platges de l'Escala*, de Francesc Mas i Ros, i *Enyorada barretina*, de Jaume Bonaterra. Aquests actes del matí (ofici i sardanes) es veieren força concorreguts i suposaren la recuperació de l'antiga estructura festiva de la jornada.

A partir de 2/4 de 5 de la tarda, La Principal de l'Escala novament fou l'encarregada de posar la nota musical d'una nova ballada, en la qual s'interpretaren les sardanes: *Finesa d'amor*, de Rossend Palmada, *Carícies*, de Josep Vicens Xaxu, *Baix Camp 86*, de Carles Santiago, *Noces*

Durant les sardanes de la tarda de l'Aplec de St. Martí, la participació de públic fou molt superior a la d'altres anys (foto: Sergi Corral).

d'or a Badalona, de Jordi Paulí, Geltruenca, de Ricard Viladesau, i només faltaria, L'Aplec de Sant Martí, de Josep Ma. Vilà.

Durant tota l'audició, que es veié concorreguda com feia anys que no es veia (tal vegada gràcies a l'esplèndid temps que va fer), es recuperà el tradicional berenar de l'Aplec que s'havia perdut fa uns quants anys, consistent en castanyes, coca, garnatxa i el llonguet amb un tall de botifarra. I a la mitja part de la ballada, es procedí a fer el sorteig de diferents lots de productes variats i també d'un dinar per a dues persones a en dels restaurants col·laboradors.

Amb referència al divendres 26 de desembre, Diada de St. Esteve, el gran temporal de mar que durava des de feia dies (que sempre més recordarem per haver perdut una part del Passeig Marítim) sumat a la insistent pluja que queia i el fort vent que bufava, féu decidir la nostra entitat a, en comú amb la cobla Foment del Montgrí, suspendre la ballada de sardanes prevista per al migdia d'aquella diada, a l'espera que es pogués celebrar un altre dia.

Consolidació de l'Aplec de Montgó i de les sardanes de Carnaval

La vila marinera de l'Escala novament rebé un nou any (2009) ballant sardanes. Per tercera vegada (seguint la idea de l'amic sardanista i company Ramon Icart), el mirador i esplanada situats davant de la torre de Montgó acolliren una nova edició de l'Aplec del Sol Ixent, un acte sardanista ben simbòlic, que consisteix a ballar una part de l'audició de sardanes encara de fosc i, l'altra part, de clar.

A 2/4 de 7 del matí els organitzadors es plantaren a l'indret per descarregar totes les coses, encendre llums, col·locar les cadires, encendre els focs i començar a preparar-ho tot per a la xocolatada. Un cop tocades les 7, el president de l'entitat agrai l'assistència i donà la benvinguda a tots aquells que encara no havien anat a dormir, aquells que ho havien fet i s'havien aixecat d'hora o a aquells que venien d'altres punts de la comarca empordanesa, de la província o de Barcelona.

Mentre es pronunciava aquest discurs i les xocolateres majors de l'Agrupació, la Carme Plaja i la Conxi Galindo, anaven preparant la xocolata desfeta, la cobla escalenca, La Principal de l'Escala, inicià els primers

La 3a edició de l'Aplec de Montgó, amb La Principal de l'Escala, va suposar la consolidació de l'acte en el calendari sardanista escalenc (foto: Sergi Corral).

refilets i tonades de la primera sardana de l'audició, *L'Aplec de Martorelles*, de Carles Santiago, que serví per començar a desenrampar-se i fer marxar el fred, fred que s'esvaï quan es puntejaren i saltaren les sardanes *L'amic Emile*, de Max Havart, i *Tossa bonica*, del mestre Francesc Mas i Ros.

Arribada la mitja part, la Carme i la Conxi, amb l'ajuda de la Margarida Riu, repartiren els melindros i la xocolata desfeta, que prou bé entrava. Alhora, i després d'haver regalat números a tots els assistents com un agraïment més a l'assistència a l'acte, es procedí a sortejar 3 lots anticrisi, formats per un tortell de massapà, una ampolla de cava i una de vi, un cd de sardanes i l'agenda de les activitats sardanistes de les comarques gironines per l'any 2009.

Acabat el descans, i a trenc d'alba, arribà el moment més esperat amb la reestrena de la sardana *Sortida de sol*, peça de Josep Vicens Xaxu i datada el 1907, una grata sorpresa i petita descoberta musical que fou culminada amb dues sardanes més, *Mas Lloreda*, de Ricard Viladesau, i *Ara saltarem*, de Josep Capell, que suposaren la cirereta de l'acte. Satisfacció per la interpretació de la cobla, dels 250 assistents a l'acte i dels 41 litres de xocolata desfeta preparats i servits.

El dissabte 21 de febrer, Dissabte de Carnaval, es llevava amb un sol esplendorós i radiant, com pocs anys. Per tercer any, la cobla Els Rossinyolets de Castelló d'Empúries fou a qui s'encomanà la tasca d'amenitzar l'audició de sardanes que, un cop més, la nostra entitat organitzà i que la Comissió de Carnaval no publicità. A les 12 del migdia, quan la plaça de la Sardana oferia el seu més bell aspecte, amb una gran quantitat de públic assistent, entre sardanistes, oients i curiosos, la cobla inicià amb la interpretació de la sardana *Baix Camp 86*, de Carles Santiago, posteriorment seguida per la peça *A Mataró*, del mestre Ricard Viladesau. Abans de la mitja part, quan s'oïren els primers refilets de la tercera sardana, es pogué associar al nom de Josep Vicens i Juli, l'Avi Xaxu, ja que la composició fou *Nostre casal*, estrenada el 1934 i que, tot i ser balladora, poques vegades és interpretada per les cobles i per aquest motiu va ser programada.

Durant la mitja part, l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu oferí a tots els assistents brunyols, garnatxa i refrescos i aigua per als més menuts, elements que desaparegueren ben aviat, alhora que entrava en escena i es feia present una insistent tramuntana que obligà els músics a continuar la segona part de l'audició a peu pla. Com a quarta sardana, la formació castellanina tocà *Poble que canta*, d'Antoni Miralpeix, ambient airós i saltador que anà en augment, sobretot amb la interpretació de la cinquena i la sise-na sardanes, *En Manel i la Teia*, de Josep Saderra, i *El sereno*, de Josep

La concorreguda i animada ballada de Carnaval serví per tancar la temporada sardanista 2008-2009 (foto: Ferran Magret).

Coll i Ligorà. L'acte finalitzà, com en les edicions anteriors, amb la interpretació del tradicional i carnavalesc ball de La Farandola, l'únic moment en què es pot escoltar el ball tocat a so de cobla.

La celebració d'aquests dos actes per tercer any consecutiu, suposen la consolidació dels mateixos en el si del calendari sardanista escalenc per a cada temporada.

El 5è aniversari de La Principal de l'Escala

Per cloure aquest article de balanç de la passada temporada, ens plau recordar amb molt goig i joia que el passat 7 de març d'enguany es van complir 5 anys justos des que la nostra vila va recuperar un dels seus somnis: tornar a disposar d'una cobla. Certament, des d'aquell diumenge 7 de març de 2004, en què es féu la presentació oficial i pública de la nova etapa de La Principal de l'Escala, ha plogut molt, s'han substituït diferents instrumentistes i s'han signat 2 convenis amb el consistori escalenc. Això no obstant, i igual que al primer dia, l'esperit de superació musical i la il·lusió de dur el nom de l'Escala arreu i de difondre el patrimoni musical escalenc es mantenen constants entre els membres de la formació escalenca, que per la temporada 2009-2010 han incorporat als rengles dues

joves promeses musicals gironines: en Pau Costal i Fornells (2n trompeta) i la Coral Puntí i Tortellà (2n tible).

Contrapunt final

Com a contrapunt final, i després de la crònica versada, que segur que no han estat només quatre notes, des de la nostra entitat no podem fer res més que fer un balanç francament molt i molt positiu de tots els actes de la temporada 2008-2009, a excepció dels esdeveniments que no es pogueren desenvolupar a causa del temps, com foren les ballades de la Diada Nacional de Catalunya i la Diada de St. Esteve.

No obstant això, i amb la mateixa il·lusió que el primer dia, tots els components de la nostra associació maldarem per poder mantenir, tot i que en temps difícils, un calendari sardanista ben ric perquè la sardana ens alegri i sempre sigui present en la nostra vida. Tot i que enguany no disposem de l'eina del calendari sardanista de butxaca (per la inseguretat de poder celebrar tots els actes programats), sí que us emplacem a que seguïu tota l'actualitat sardanista de la nostra vila mitjançant les informacions de TV i Ràdio l'Escala, sobretot amb el nostre programa setmanal Obligat de Sardana (dissabtes de 12 a 1 del migdia i diumenges de 10 a 11 del matí), la premsa escrita (local, comarcal o provincial) o a través de les noves tecnologies, tot consultant el nostre bloc a Internet, la direcció del qual és la següent: www.lescalasardanista.blogspot.com.

No ens perdeu la pista i, junt amb nosaltres, crideu: Salut i llarga vida a la Sardana!

Jordi Gallegos i Córdoba

*President de l'Agrupació Sardanista
«Avi Xaxu»*

"L'Agrupació Sardanista Escalencs Avi Xaxu mostra el seu condol a la família Parés-Hereu pel traspàs i pèrdua de na Dolors Hereu i Albert (epd), incansable i predisposada col·laboradora de la nostra entitat sardanista en tot moment.
Et recordarem sempre, Dolors."

CONFECCIONS
GÉNERES DE PUNT

JUYNAR

Carrer de Gràcia, 6 - Tel. 972 770 747
Avda. Riells, 70 - Tel. 972 773 286
L'ESCALA

RESTAURANT SNACK-BAR
MAR I CEL

Avda. Riells, 50 - Tel. 972 77 17 51

HOSTAL -RESTAURANT

POCH

C/ Gràcia, 10 - Tel. 972 770 092 - L'ESCALA

Suma®

SUPERMERCATS

Avda. Girona, 8
Telèfon: 972 770 646
L'ESCALA

L'ESCULAPI

RESTAURANT
PIZZERIA

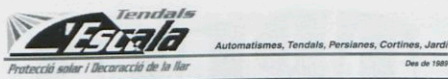
Plaça Major, 1 • Tel. 972 77 00 53
SANT MARTÍ D'EMPÚRIES
17130 L'ESCALA (Girona)
www.esculapi.com
info@esculapi.com

ALIMENTACIÓ

CARME

Carrer Picasso, 4
Telèfon: 972 770 733
L'ESCALA

C. del Mar, 10 - Tel./fax 972 772 219
C. Ave Maria, 34 - Tel. 972 775 267
L'ESCALA - ALT EMPORDÀ

Carnisseria
i
Xarcuteria

J. Pagès

Avda. Girona, 56 - Tel. 972 772 181 - L'ESCALA

MILAR

electro rivera valentin sl

VENDES

Exposició
Electrodomèstics
Parament de la llar
Imatge i so
Telefonia

INSTAL·LACIONS

Taller
Gas
Llum
Aire condicionat
Aigua
Calefacció

C/ Ave Maria, 36

Tel. 972 77 04 23

17130 L'ESCALA (Girona)

Fax 972 77 60 23 - riveravalentin@wanadoo.es

C/ Rubens, 18

Tel. 972 77 27 54

LA PUNTA
ESPECIALITATS EN
TAPES I MARISCOS

C/ Passeig Jaume Maria Ibañeta, 3 - Tel. 972 772 201 - 17130 L'ESCALA

Restaurante Mesón del Conde

Sant Martí d'Empúries

Sant Martí d'Empúries

L'Escala - Tel. 972 770 306

CALÇATS
Susi

C/ Picasso, 1 (Poble Sec - Avgda. Montgó, 31 (Riells))
Tel. 972 772 474 - L'ESCALA

Farmàcia BALLESTA

Rosa-Maria Ballesta Llinàs

Av. de Girona, 25
17130 L'ESCALA (Alt Empordà)
GIRONA

Tel/Fax 972 771 575

Can frigola

Pa cuit amb llenya

Carrer del Mar, 15 - 17130 L'ESCALA

FOTO EXPRESS

C/ ALFOLI, 5

TEL 972.772200

Snack - Bar - Cafeteria

TREVI

Xamfrà: Sant Pere - Avi Xaxu
Tel. 972 771 601
L'ESCALA

ÍNDEX

- 1 Convit a l'Aplec **Sr. Alcalde**
- 3 Pubilla de la Sardana, 2009
- 5 Presentació de l'Aplec **Comissió organitzadora**
- 7 Els dos Joseps Maries, pare i fill **Jordi Gallegos i Córdoba**
- 19 Tot allò que s'ha ocultat sobre Pep Ventura **Emili Casademont i Comas**
- 23 La dotzena del diable de Juli Garreta **Lluís Colomeda i Sastre**
- 33 Dos llibres **Pere Juhé i Oriol**
- 37 Som i serem **Joan Saliner i Colls**
- 41 Sardanes a l'Escala **Vili-Gran**
- 45 empremta de naixement **Mercè Bellfort**
- 49 Cant a l'Aplec **Pilar Pellicer, de Gispert**
- 51 La Sardana Antoni,
de Ferran Muzás i Joaquín **Jordi Gallegos i Córdoba**
- 55 Actes previs a l'Aplec
- 56 Programa de l'Aplec
- 61 Les estrenes de l'Aplec
- 63 *Diada de Festival,*
sardana d'en Martí Bruguera **Jordi Gallegos i Córdoba**
- 69 Adéu, Roca del Frare **Pere Bruguera i Pujol**
- 73 Un somni fet realitat **Agrupació Sardanista "Avi Xaxu"**
- 81 Nen i carrer **Joan Barceló i Coll**
- 83 Compte amb els baobabs **Quim Gibert (psicòleg)**
- 87 De quan germinava la formació
de la cobla actual **Joaquim Armengol**
- 91 L'Escala, Ciutat Pubilla de la Sardana 2010 **V. LI. (escalenc d'adopció)**
- 95 Una descomunal llevantada **Pilar Pellicer, de Gispert**
- 99 La pàgina de l'Assumpció **Assumpció Costals**
- 101 De 30 en 40. **Jordi Gallegos i Córdoba**
Balanç de la passada **President de l'Agrupació Sardanista**
temporada sardanista **«Avi Xaxu»**

Foto: David Falgàs

Foto: David Falgàs

LA PRINCIPAL DE L'ESCALA

Temporada 2009-2010

FLABIOL:	Núria Casamort i Llos
TIBLES:	Marc Hidalgo i Borrell Coral Puntí i Tortellà
TENORES:	Xavier Alsina i Lloret Judit Ferrer i Recasens
TROMPETES:	Zoel Codolà i Duch Pau Costal i Fornells
TROMBÓ:	Josep Agustí i Almar
FISCORNS:	Laia Miralbell i Estepa Caterina Gómez i Claper
CONTRABAIX:	Joan Casals i Solés

1969 - 2009

El C.E.R.
l'Escala
us desitja

un bon Aplec

40 anys

L'ESCALA CIUTAT PUBILLA
DE LA SARDANA 2010